Falla la Vía

El xo de la música

en la Nova Falla

2010

Falla la Vía

Vda. Ismael Plancha, S. L.

Vos desitja
Bones Festes Falleres

Avda. La Valldigna, 7
46760 Tavernes de la Valldigna
València
Tel 96 282 21 43

Falla la Via 2010

EDITA
Associació Cultural Falla la Via.

DIRECCIÓ
Tere Cremades i Talens
Tere Fons i Meló

DISSENY, MAQUETACIÓ I IMPRESSIÓ
Vicent Bufante. Multicreación

COL·LABORADORS LITERARIS
Tere Fons i Meló
Joan Vicent Fons i Meló
Aurora Ábalos i Enguix
Tere Cremades i Talens
Marce Maza i Cano
Enric Boscà i Gandia
Vicent Bufante i Company
Jose Antonio Cremades i Talens
Isidro Antón i Ortega
Eduardo Arnau i Grau
Benet Peris
Núria Grau i Meló
Jose Luís Arnal
Núria Pérez i Estruch
Pepa Armengol i Garcia

PORTADA
Marta Romero i Chafer

LLIBRET INFANTIL
Delegades Infantils.

TRADUCCIÓ DE TEXTOS
Tere Fons i Meló.

CORRECCIÓ DE TEXTOS
Enric Boscà i Gandia.

CORRECCIÓ DE TEXTOS LLIBRET INFANTIL
Feli Mafé i Durà

DELEGATS DE PUBLICITAT
Estefania Carbó i Climent
Ximo Verdú i Sala
Batiste Grau i Magraner
Paco Grau i Brines

PUBLICITAT

Divina Pastora Seguros, Mollaro moda, Foto Estudio Ramón, Asfaltos Chova, Bricotaver, Tarin Cerámica, Bar L'Estadi, Auto Escola La Vall, Marga Noguera, Funeraria Juani, Flors Iris, Dec-Hogar, Aluminios Bixquert, Lara Calçats, Cons-Med, Agencia Inmobiliaria Martí, Troyano, Daclar Banys, El Café de la Plaça, Pizzes i Menjars Caijo, Disvall, Proconsna, Tabervall, Dental Beta, Brisamar, Frutas y Verduras Linda, Girbes, Nova Òptica, Ferti Taver, Platino Motor, Cash Patri, Panaderia Fons Meló, Plantes i Flors Maribel, Gruas MGM, Área de Servicio Landete, Restaurante Club de Tenis, Suinval, Gabinet d'Estètica Silvia, Assegurances Simeón, Vicent Sifres, Talleres Auta, Telefonía Valldigna, Sala Iluminació, Ca Saoret, César Esports, Centro Gestor, Pollería Carol, Canet Assessors, Producciones Artísticas Orange, Restaurante Víctor, Tejidos Vicente Pérez, Construccions Estruch, Saló La Font, Grau Asesores, Administración de Fincas Estruch, Joyería Gertrud, Podoclínic, Nou Descans, Carnisseria Chover, Chábix, Administració Loteries, Splic, Prevenpyme.

Edició de 500 exemplars.

El present llibret ha concursat a la convocatòria dels premis de la Generalitat Valenciana per a la promoció de l'ús del Valencià.

Sumari

001 Edita
003 Sumari
004 President
Ximo Pons i Grau
006 Comissió Major Falla La Via 2010
008 Fallers
010 Recompenses majors
012 Fallera Major
Laida Soler i Sánchez
014 Falleres
016 Monument Gran 2010
018 Un País pirata
Tere Cremades i Tere Fons
020 Recordatori 2009
Elena Guerra i Chavali
029 Pròleg
Tere Fons i Meló
030 Música de Falles
Tere Fons i Meló
034 L'Himne de València
Tere Fons i Meló
038 Ciutadans!
Núria
040 La Dolçaina i el Tabalet
Tere Cremades i Núria Pérez Estruch
043 El Cant Valencià
Pepa Armengol i Garcia
046 Descripció dels instruments musicals
Tere Cremades i Talens
052 El llenguatge musical
Isidro Antón i Ortega
054 Banda de Benifairó
Benet Peris
056 Banda de Simat
José Luís Arnal i Selfa
058 Banda de Barx
060 Banda de Tavernes
Eduardo Arnau i Grau
065 Falles i Autors
Vicent Bufante
066 Diàlegs d'una família com un altra qualsevol
Jaime Gilabert Cañigral
072 La Peregrina visita Tavernes
Tere Fons i Meló
074 Homenatge a la Geperudeta
Marce Maça Cano
079 El Palau Ducal de Gandia
Marce Maça Cano
084 El Col·lectiu de Mestres de la Safor
Enric Boscà i Gandia
086 Fallera Major de Tavernes
Maria Dolores Cucarella i Pérez
088 Programa d'actes
089 Publicitat

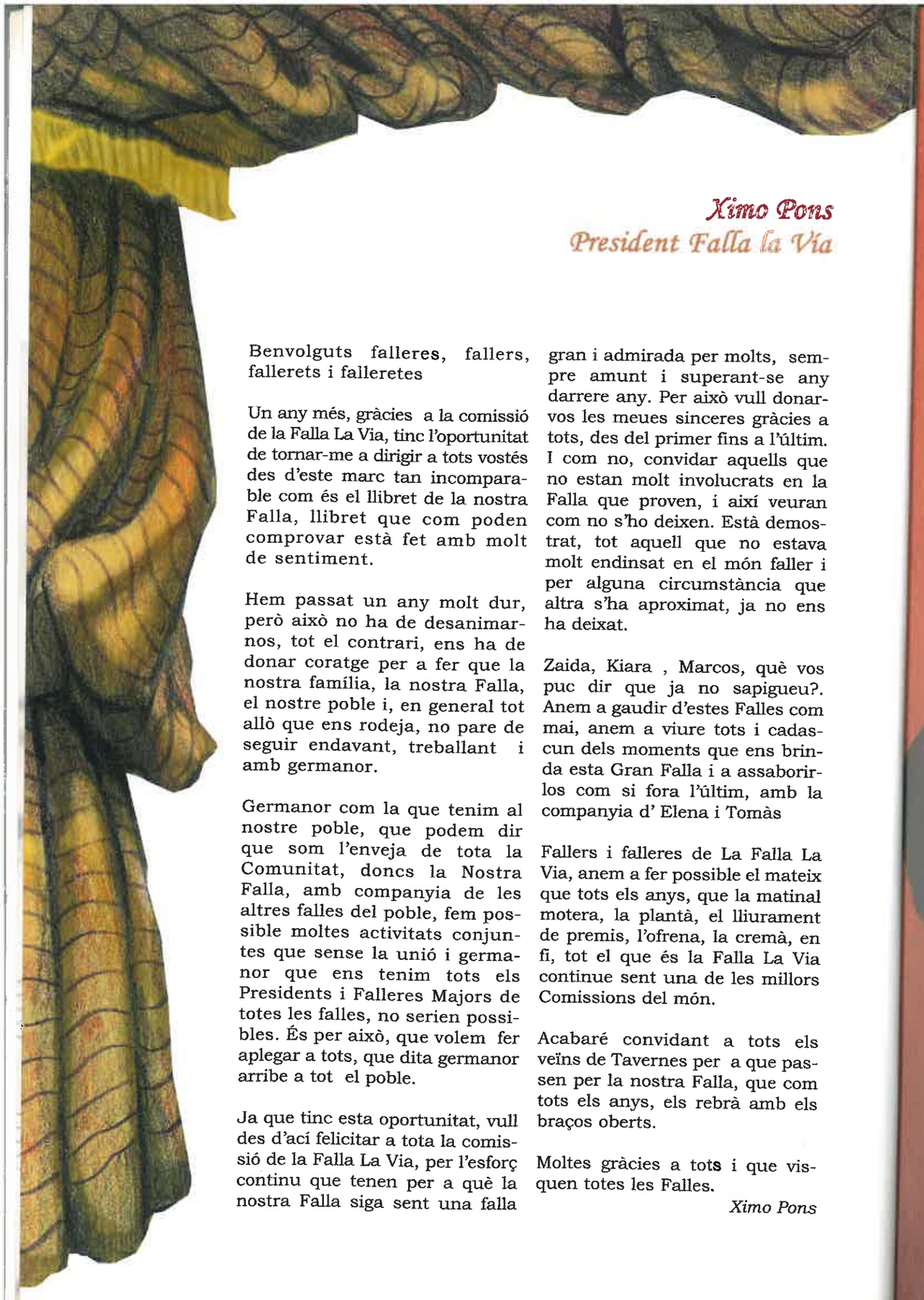

Ximo Pons
President Falla la Via

Benvolguts falleres, fallers, fallerets i falleretes

Un any més, gràcies a la comissió de la Falla La Via, tinc l'oportunitat de tornar-me a dirigir a tots vostés des d'este marc tan incomparable com és el llibret de la nostra Falla, llibret que com poden comprovar està fet amb molt de sentiment.

Hem passat un any molt dur, però això no ha de desanimar-nos, tot el contrari, ens ha de donar coratge per a fer que la nostra família, la nostra Falla, el nostre poble i, en general tot allò que ens rodeja, no pare de seguir endavant, treballant i amb germanor.

Germanor com la que tenim al nostre poble, que podem dir que som l'enveja de tota la Comunitat, doncs la Nostra Falla, amb companyia de les altres falles del poble, fem possible moltes activitats conjuntes que sense la unió i germanor que ens tenim tots els Presidents i Falleres Majors de totes les falles, no serien possibles. És per això, que volem fer aplegar a tots, que dita germanor arribe a tot el poble.

Ja que tinc esta oportunitat, vull des d'ací felicitar a tota la comissió de la Falla La Via, per l'esforç continu que tenen per a què la nostra Falla siga sent una falla gran i admirada per molts, sempre amunt i superant-se any darrere any. Per això vull donar-vos les meues sinceres gràcies a tots, des del primer fins a l'últim. I com no, convidar aquells que no estan molt involucrats en la Falla que proven, i així veuran com no s'ho deixen. Està demostrat, tot aquell que no estava molt endinsat en el món faller i per alguna circumstància que altra s'ha aproximat, ja no ens ha deixat.

Zaida, Kiara , Marcos, què vos puc dir que ja no sapigueu?. Anem a gaudir d'estes Falles com mai, anem a viure tots i cadascun dels moments que ens brinda esta Gran Falla i a assaborir-los com si fora l'últim, amb la companyia d' Elena i Tomàs

Fallers i falleres de La Falla La Via, anem a fer possible el mateix que tots els anys, que la matinal motera, la plantà, el lliurament de premis, l'ofrena, la cremà, en fi, tot el que és la Falla La Via continue sent una de les millors Comissions del món.

Acabaré convidant a tots els veïns de Tavernes per a que passen per la nostra Falla, que com tots els anys, els rebrà amb els braços oberts.

Moltes gràcies a tots i que visquen totes les Falles.

Ximo Pons

Comissió Major Falla La Vía

PRESIDENT
XIMO PONS I GRAU

VICE-PRESIDENT
FERNANDO VILA I BATALLER

VICE-PRESIDENT
VICENT SIFRES I GREGORI

VICE-PRESIDENT
PACO GRAU I BRINES

VICE-PRESIDENT
JOAN BATISTE GRAU I MAGRANER

VICE-PRESIDENT I DEL. DE CASAL
VICENTE LLINARES I ESCHIHUELA

JUNTA LOCAL
FRANCISCO JAVIER FONS I MELO
JOSE VICENTE ESPÍ BORRÁS

SECRETARIES
ROBERTO PONS I GRAU
MARI CARMEN PERIS I MONTEAGUDO

TRESORER
RAQUEL COMPANY I GRAU

DEL. CUOTES
PACO PALOMARES I SALES

DEL. LOTERIA
PACO PERIS I COLOM

DEL. PROTOCOL
ANGEL BELLVER I ESTRUCH

DEL.CENS I RECOMPENSES
DOLORES ESCRIHUELA I TOBARUELA

DEL. PRESENTACIO
TERESA CHAFER I BIXQUERT
ESTEFANIA CARBO I CLIMENT

DEL. INFANTILS
CARLOS PUIG I CORELLA
MELODY SAN FRANCISCO I IBÁÑEZ
FELI MAFE I DURA
RAQUEL FERRANDO I ALMIÑANA
ELISA PALOMARES I SANCHIS
BEA PALOMARES I SANCHIS

DEL. D'ESPORTS
EROS SALA I CARBO
AITOR CORTS I SANCHEZ

DEL. LLIBRET I MANTENIDORES
TERE CREMADES I TALENS
AURORA ÁBALOS I ENGUIX
TERE FONS I MELÓ

RELACIONS PUBLIQUES
AMPARO ESCRIHUELA I TOBARUELA
ANTONIO BONO I BOSCH
EUGENIO PEREZ I MIFSUD

DEL. IL.UMINACIO I SO
EDUARDO PEREZ I ARLANDIS
JOAN FRAN TORRES I FRANCO
JOSÉ PERIS I VERCHER
EVA VERCHER I ESCRIHUELA.

DEL. PLAY-BACK
VERONICA PERIS I PAULA
CHELINA GRAU I ARTIGUES
ANNA CARDONA I KAVANAGH
MARGARITA GASCON I PALOMARES
MARTA PERIS I PAULA
GEMMA BLASCO I BORRAS
LAURA BELLVER I BOSCH
FABIOLA GASCON I PALOMARES
FANNY GRAU I NOGUERA

DEL.TEATRE
JAIME GILABERT I CAÑIGRAL

DEL. GASTRONOMIA
VICENTE VERCHER I PORTA
VICENTE RIPOLL I SOLANES
EZEQUIEL FORNÁS I CASTELLOTE

DEL. BAR
LUPE AGUAYO I HOYOS

DEL. MONTAGE
DAVID PEIRO I TALENS
TOMAS CASTELLO I GRAU
ANTONIO GRAU I SERVA
MIGUEL BENAVENT I CATALA
JUAN VICENTE SANFRANCISCO I CISCAR
JOSE PERIS I COLOM
MANOLO MARIN I CANO
JOSE TALENS I MOLLA
EUGENIO ARROYO I PAVÓN
JUANE GONZÁLEZ I SANSALONI
JOAQUIN FONS I SELFA

COETER
ENRIQUE CHAFER I FERRANDO

DEL. MATINAL MOTORISTA
XIMO VERDU I SALA
FERNANDO PERIS I VERCHER
MANOLO PEREZ I RODRIGUEZ
VICENTE PEREZ I MIFSUD

Fallers

Fallers

Alvaro Ábalos i Enguix
Antonio Ábalos i Enguix
Emilio Ahullo i Baldovi
Bruno Albero i Blasco
Francisco Alberola i Clar
Jesús Alberola i González
Mario Alberola i Marrades
Jordi Alberola i Vidal
Adrian Alfaro i Escrituela
Marco Almiñana i Pachés
Marcos Altur i Boronat
Francisco Altur i Viñerta
Juan Alfredo Altur i Viñerta
Miguel Andrada i Galiana
Miguel Andrada i Vercher
Eugenio Manuel Arroyo i Pavón
Justo José Artes i Mizzi
Jesús Basset i Serrano
Angel Bellver i Estruch
Juan Miguel Benavent i Catalá
Francisco Bixquert i Climent
Alejandro Blasco i Borrás
Antonio Bono i Bosch
David Bononad i Roca
Marc Boscà i Aparisi
Francesc Rubén Boscà i Muñoz
Juan Vicente Burguera i Mansanet
Francisco Javier Carbó i Cremades
Daniel Cardona i Kavanagh
Tomás Castelló i Grau
Enrique Chafer i Bixquert
Enrique Chafer i Ferrando
Jose Manuel Chover i Cañamás
Miguel Angel Chover i Cañamás
Carles Climent i Gonzalez
Josay Company i Marti
Angel Company i Porta
José Maria Coronas i Magraner
Aitor Corts i Sánchez
Cristian Corts i Sánchez
Juan Francisco Cremades i Solanes
Nicolas De los Angeles i Duato
Sylvain Delpuech
José Ignacio Diago i Sala
Luis Durà i Clar
José Manuel Enguix i Palomares
Adrian Escrihuela i Ferrando
Javier Escrihuela i Llinares
Jose Vicente Espi i Borrás
Juan José Espi i Gascón
Salvador Santiago Espi i Gascón
Paco Estruch i Brines
Daniel Estruch i Talens
Antonio Fernández i Carvajal
Juan Fernández i Rosa
Eric Fernández i Sánchez
Vicente Fons i Brines
Francisco Javier Fons i Meló
Joaquin Fons i Palomares
Joaquin Fons i Selfa
Ezequiel Fornás i Castellote
Antonio Franco i Estruch
Antonio Franco i Vercher
Luis Gascón i Bononad
Toni Gason i Meló
Jaume Gilabert i Cañigral
Juanjo Gimeno i Escribano
Juan Gómez i Bertomeu
Fernando Gómez i Gorriz
Iván Gómez i Sansaloni
Quino Gómez i Sansaloni
Rubén González i Palomares
Juane González i Sansaloni
Vicente Grau i Bononad
Antonio Grau i Borrás
Paco Grau I Brines
Jordi Grau i Brines
Vicente Grau i Brines
Enrique Grau i Magraner
Juan Bautista Grau i Magraner
José Enrique Grau i Sala
Joaquin Grau i Sanchis
Antonio Grau i Servà
Vicente Hernández i Vercher
Felipe Juan i Miele
Carlos Juan i Petit
Andreu Landete i Hernández
Jose Juan Laparra i Galera
José Luis Llacer i Sanjordi
Carlos Llinares i Aguayo
José Rafael Llinares i Alonso
Vicente Llinares i Escrihuela
José Emilio Llinares i Grau
Raúl López i Vela
Manolo Marin i Cano
Manuel Marin i Martinez
Patrick Martinez i Faherty
Ximo Meló i Palomares
José Luis Merenciano i Ibáñez
Javier Mompó i Esparza
Luis Montoya i Grau
David Montoya i Juan
Luis Montoya i Juan
Ideal Juan Morant i Mafé
Juan Antonio Ortellano i Pastor
Mario Palomares i Adsuara
Marcos Palomares i Martinez
Francisco Palomares i Sales
Alan Peiró i Enguix
David Peiró i Talens
Eduardo Pérez i Arlandis
Eugenio Pérez i Mifsud
Vicente Pérez i Mifsud
Manolo Pérez i Rodriguez
Francisco Peris i Colom
José Peris i Colom
Francisco José Peris i Ripoll
Alejandro Peris i Simó
Fernando Peris i Simó
Fernando Peris i Vercher
José Peris i Vercher
Alvaro Piera i Monzó
Salvador Plancha i Sales
Ximo Pons i Arroyo
Roberto Pons i Grau
Joaquin Pons i Hernández
Carlos Puig i Corella
Josep Ribelles i Talens
Vicente Ripoll i Solanes
Eros Sala i Carbó
Salvador Sala i Carbó
Sergi Sala i Fajardo
Juan Miguel Sala i Peris
Salvador Sala i Sala
Salvador Salom i Giner
Salvador Salom i Sifres
Ismael Sánchez i Pachés
Sergio Sanchis i Brines
Antoni Sanchis i Gimeno
Pedro Sancho i Fuster
Juan Vicente Sanfrancisco i Ciscar
Vicente Sansaloni i Galiana
Daniel Santos-Juanes i Ibáñez
Juan Agustin Sapiña i Talens
Vicente Sifres i Borrás
Vicente Sifres i Gregori
Joan Bautista Talens i Felis
Carlos Talens i Gascón
Josep Talens i Mollá
Joan Miquel Tarrasó i Giner
Isaac Tormo i Garcia
Agustí Tormos i Bono
Joan Agustí Tormos i Chover
Joan Fran Torres i Franco
Ximo Torres i Palomares
Daniel Vercher i Duato
Vicente Vercher i Escrihuela
Valentín Vercher i Manclús
Vicente Vercher i Porta
Ximo Verdú i Sala
Santi Vidal i Meló
Joan Vidal i Pons
Fernando Vila i Bataller

Recompenses Majors de la Junta Central Fallera de València

Bunyol d'Argent

Salvador Salom i Sifres.
José Maria Coronas i Magraner.
Eros Sala i Carbó.
José Luís Merenciano i Ibáñez.
Juan Francisco Cremades i Solanes.
Miguel Angel Chover i Cañamás.
Julia Moreno i Grau.
Fabiola Gascón i Palomares.
Beatriz Palomares i Sanchis.
Natalia Puig i Corella.
Carolina Meló i Pelegrí.
Zaida Soler i Sánchez.

Bunyol d'Or i Fulles de Llorer

Vicente Fons i Brines.
Vicente Hernández i Vercher.
Marisa Alberola i Vidal.
Silvia Salom i Peris.

Bunyol d'Or

Vicente Grau i Bononad.
Alan Peiró i Enguix.
Álvaro Piera i Monzó.
Tere Fons i Meló.
Ana Brines i Castelló.
Feli Mafé i Durà.
Carmen Brines i Arlandis.
Teresa Brines i Grau.
Lourdes Cazorla i Granado.
Maria Fornás i Lluesma.
Chelo Grau i Artigues.
Patricia Nogueira i Sanchis.
Rosana Vercher i Salom.
Beatriz Solanes i Armengol.
Dulce Tarrasó i Giner.
Eva Maria Vercher i Escrihuela

Bunyol d'Or i Brillants

Juan Bautista Grau i Magraner.
Joaquin Pons i Grau.

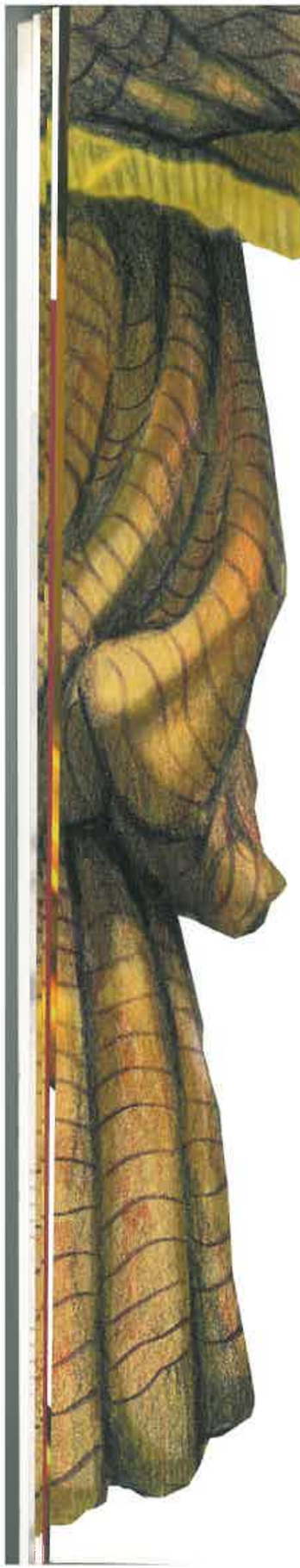

Zaida Soler i Sánchez

Fallera Major Falla La Vía

Horts de tarongers
horts de la meva terra
daurades arres pagades
de fresca i sucosa ofrena...

Dues coses tenim a la ***VALLDIGNA***
de les quals no ens podem oblidar
una és la festa del foc i l'art
i l'altra, els camps que fan ***DIGNA*** *aquesta* ***VALL...***

El ritual del foc
es compleix cada primavera
com l'home compleix el seu destí...

I en la foguera
a cendra es redueix
el que un dia
créiem que era etern...

ZAIDA *sent privilegiada*
portes vestit de llauradora
avui vestit de gala a les falles...
i és tot un honor
tindre't com a fallera major
d'una falla que se sent ***DIGNA*** *d'aquesta* ***VALL...***

JOAN VICENT FONS I MELÓ

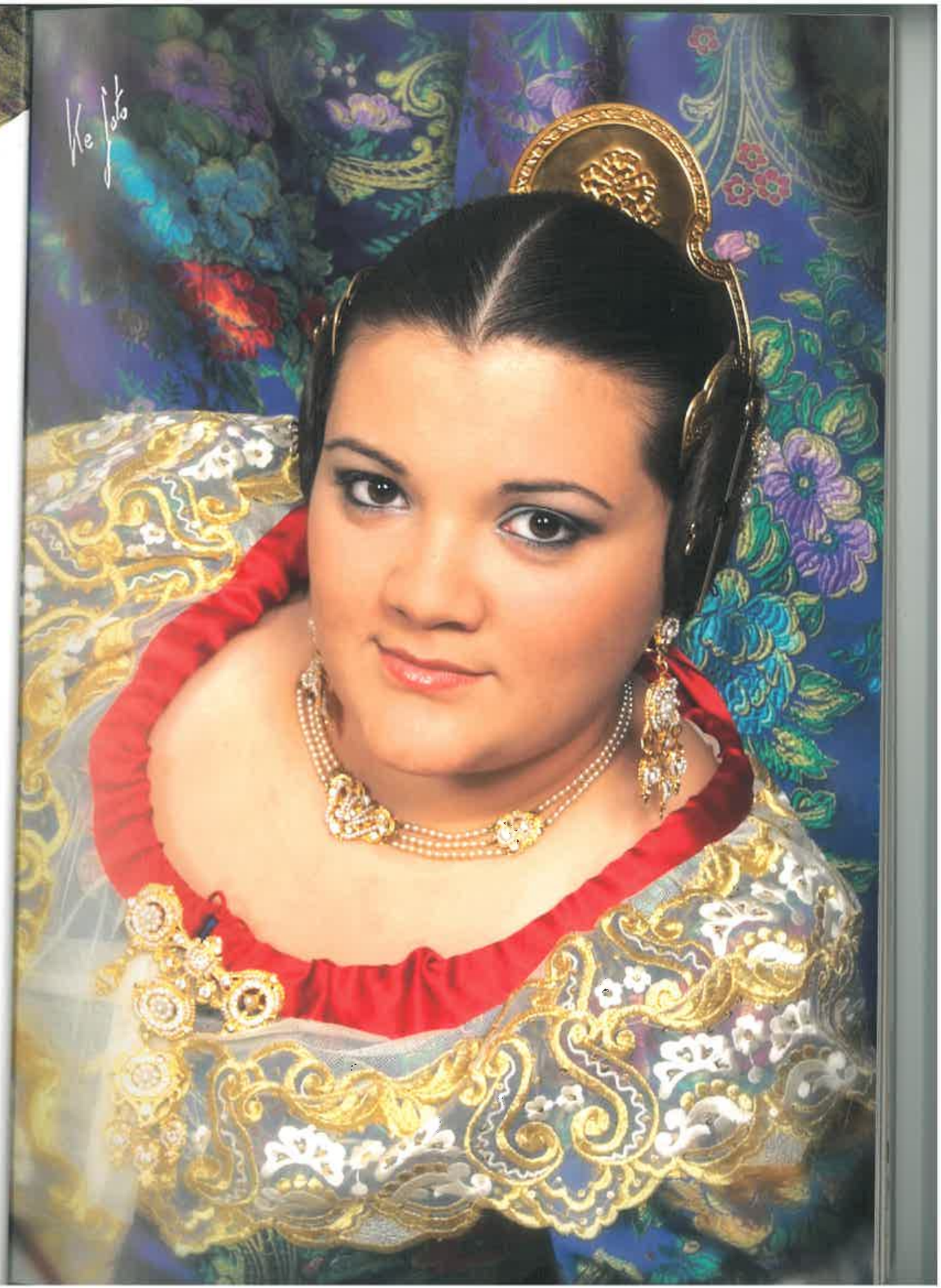

Falleres

Falleres

Aurora Abalos i Enguix
Maria Dolores Adsuara i Gimeno
Lupe Aguayo i Hoyos
Silvia Alberola i Grau
Marisa Alberola i Vidal
Alma Almiñana i Palomares
Natalia Alonso i Ruiz
Maria Vicenta Andrada i Galiana
Iris Armiñana i Escrihuela
Chelo Artigues i Climent
Eva Barasoain I Vila
Celia Basset i Vercher
Angela Bellver i Bosch
Laura Bellver i Bosch
Cristina Benavent i Bononad
Amparo Bixquert i Climent
Gemma Blasco i Borrás
Tania Blasco i Escrituela
Andrea Bono i Bosch
Maria José Bono i Bosch
Carolina Bononad i Bo
Carmen Brines i Arlandis
Ana Brines i Castelló
Carmen Brines i Grau
Teresa Brines i Grau
Sara Brotons i Vidal
M Flora Burguera Martinez
Maria Camarena i Verdú
Paula Carbó i Bixquert
Estefania Carbó i Climent
Laura Cardona i Delfa
Ana Cardona i Kavanagh
Margarita Castelló i Bononad
Lourdes Cazorla i Granado
Teresa Pilar Chafer i Bixquert
Vanesa Clar i Camarena
Silvia Climent i Gascón
Ainhoa Company i Garcia
Raquel Company i Grau
Melanea Cremades i Giner
Tere Cremades i Talens
Natividad De Soto i Navalón
Laura Enguix i Palomares
Amparo Escrihuela i Bosch
Leila Escrihuela i Lena
Rosabel Escrihuela i Palomares
Amparo Escrihuela i Tobaruela
Dolores Escrihuela i Tobaruela
Julia Estruch i Cucarella
Merche Estruch i Mansanet
Pepa Estruch i Martinez
Chelo Fernández i Solera
Raquel Ferrando i Almiñana
Amparo Ferrando i Bononad
Carmen Ferrer i Lorenzo
Tere Fons i Meló
Miriam Fons i Palomares
Maria Fornás i Lluesma
Ana Fuster i Tormo
Lola García i Almiñana
Dolores García i Otero
Natália Gascón i Egea
Carmina Gascón i Palomares
Fabiola Gascón i Palomares
Margarita Gascón i Palomares
Silvia Gascón i Torres
Maria José Gil i Estruch
Laura Gilabert i Belenguer
Arantxa Gimeno i Sánchez
Esther Gimeno i Serra
Andrea Giner i Pastor
Ana Maria Gómez i Vercher
Mariola González i Estruch
Chelo Grau i Artigues
Maria Grau i Artigues
Beatriz Grau Bixquert
Lidia Grau i Borrás
Maria del Carmen Grau i Ciscar
Ana Grau i Company
Victoria Grau i Company
Laura Grau i Escrivá
Andrea Grau i Magraner

Sandra Grau i Magraner
Nuria Grau i Meló
Fanny Grau i Noguera
Maria José Grau i Vila
Maria Salud Grau i Vila
Maria Elena Guerra i Chaveli
Melissa Herrera i Escrihuela
Laura Ibáñez i Martin
Amparo Juan i Petit
Cristina Lázaro i Morales
Eva Llinares i Aguayo
Maria Llinares i Asunción
Feli Mafé i Durá
Encarna Mafé i Sales
Pepa Magraner i Escrihuela
Inmaculada Marin i Martinez
Alicia Martín i Muñoz
Fiona Martinez i Faherty
Maria Flora Martinez i Sala
Marce Maza i Cano
Andrea Melis i Escrivá
Angela Melis i Escrivá
Carolina Meló i Pelegrí
Verónica Merino i Palomares
Isabel Montoya i Juan
Sonia Morant i Mafé
Julia Moreno i Grau
Ana Muñoz i Llorens
Eva Muñoz i Llorens
Silvia Muñoz i Llorens
Alexandra Muñoz i Oliver
Marina Desiré Muñoz i Oliver
Laura Nacher i Blasco
Mª Natividad Navalón i Blesa
Patricia Nogueira i Sanchis
Sara Palomares i Garcia
Silviana Josefa Palomares i Meló
Maribel Palomares i Saez
Beatriz Palomares i Sanchis
Maria Elisa Palomares i Sanchos
Maria José Palomares i Villalba
Margarita Palomares i Villalba
Silvia Palop i Beltran
Maria Rosa Peiró i Altur
Fanny Peiró i Bataller
Rossy Pelegri i Bertomeu
Maria José Pérez i Arlandis
Gemma Pérez i Chover
Nuria Pérez i Estruch
Maria Pérez i Palomares
Arantxa Peris i Grau
Maria Carmen Peris i Monteagudo
Marta Peris i Paula
Verónica Peris i Paula
Estrella Peris i Ripoll
Luz Peris i Ripoll
Amparo Plancha i Sales
Amor Pons i Grau
Natalia Puig i Corella
Verónica Puig i Grau
Yolanda Ramirez i Arlandis
Sonia Ramirez i Arlandis
Marta Romero i Chafer
Miriam Rubio i Blasco
Natividad Saez i Sancho
Silvia Salom i Peris
Laura Salom i Sifres
Maria Carmen Sanchis i Brines
Maria Elisa Sanchis i Gimeno
Mara Sanchis i Porro
Melodi SanFrancisco i Ibáñez
Sara Sansoloni i Pastor
Lara Serra i Benavent
Laia Sifres i Fons
Reyes Sifres i Gregori
Yolanda Sifres i Sala
Beatriz Solanes i Armengol
Alexandra Solanes i Esparza
Angela Talens i Gimeno
Jessica Talens i Magraner
Dulce Tarrasó i Giner
Nadina Torres i Bosch
Eva María Vercher i Escrihuela
Eva Vercher i Grau
Isabel Vercher i Magraner
Elena Vercher i Ribis
Rosana Vercher i Salom
Vicenta Vidal i Chofre
Ana Vidal I Martinez
Montse Vila i Vercher

Falla la Via

Monument Gran 2010

Un País Pirata

ESCENA 1:

Després de mesos d'espera i treball
arriba l'època estival,
per als més majors, sinònim de relaxació
per als més menuts, època de diversió.

Mai havien pogut eixir de vacances
I enguany encara menys.
Davant d'aquesta crisi mundial
el somni de viatjar quasi és impossible
de fer-se realitat.

Doncs la mare, que com una formigueta,
ha estat estalviant durant tot l'any
a l'agència de viatges ha visitat
quantes ofertes hi ha, el viatge ja està contractat.

Aquesta família unida, arriba a una illa
en busca de sorra, sol i aigua
però cap d'ells s'imagina
el que el destí els guarda.

Els xiquets, prompte han trobat diversió,
un home, els ha promés a canvi d'ajuda un tresor,
tan sols han d'allunyar-se un poc de la família
i passar troncs a l'altra part de l'illa.

Però cap tresor han trobat,
sols desil·lusió, engany i mentida.
Tot el que els envolta és obscuritat
i per més que busquen no troben l'eixida.

Llargs mesos d'angúnia i desesperació
els espera a la família,
els seus fills han sigut segrestats
i els demanen molts diners pel seu rescat.

ESCENA 2:

Si d'alguna cosa en manquen els pirates,
podem dir que és d'humilitat i pietat,
és per això que han escollit com a preses
una població vella i on regna la sobretat.

El dia del desembarcament ha arribat,
els pirates, el seu pla van a executar;
uns pocs minuts i confuses paraules els han sobrat
perquè, els vells, sense els seus bens s'hagen quedat.

I és que no en fan falta pirates.
Ni de les llegendes més conegudes,
és un fet constatat per la realitat,
que cada vegada més a sovint, els nostres majors
resulten ser enganyats i estafats.

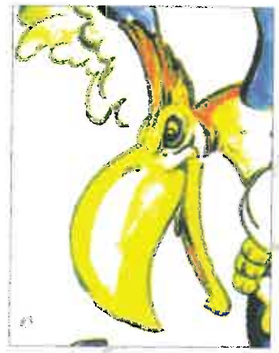

ESCENA 3:

Els pirates al seu destí han arribat,
la cova de la calavera han trobat.
I és que no importa, si són d'esquerres o de dretes
al cap i a la fi, entre ells són tot enveges.

Riquesa i poder és el que persegueixen
sempre hi ha que ser el més valent.
Estan orgullosos del seu treball,
Robant i enganyat a tota la gent en general.

Si als seus fills no volen vore patir
davant les seues condicions hauran de cedir.
Amb l'ambició dels pirates es pot negociar?
Per la nostra llibertat, un preu hem de pagar?

La mare pensa i pensa:
Diners no ens en queden per pagar el rescat.
Què fem? ,recollim firmes del poblat?
O, escrivim una carta al Sr. que està governant?

Mentrestant, el pare,per pirata s'ha fet passar
I en la taverna pirata bones amistats.
Rom per ací, rom per allà
I la promesa que els seus fills tornaran.

Amb la força i la violència avui en dia s'està jugant,
no en saben altra manera de lluitar pels seus ideals.

Serà la família al final qui pague el rescat?
La pregunta és: ens queda altra possibilitat?

ESCENA 4:

Dos camins a escollir ens queden
davant els problemes que dia a dia assoleixen:
el difícil, agafar força i lluitar
el fàcil, amb alcohol les nostres penes ofegar.

Els que ací vegem, a la vista està
que la lluita pels seus ideals han abandonat,
i és que amb una botella de rom a la mà
ens resulta molt més fàcil evadir la realitat.

Cantant i bevent, les penes i els mals pensaments,
s'ofeguen en un moment.
Que dur és tornar a la realitat!
Tavernera per favor, posem una altra de Rom.

S'escolta un gran rebombori per tota l'illa,
noticia!,noticia!, un vaixell espanyol ha arribat
Déu meu,què estic veient ?
és el govern en ple i ve amb els diners!

Tot ha funcionat, perquè res s'ha fet amb maldat.
Gràcies Majestat, gràcies Sr. President del govern
i estiga tranquil que el meu vot a les elec-
cions el tindrà.

Tere Cremades i Tere Fons

Recordatori 2009

... i encara no tenim falleres majors? Quantes vegades ho hem preguntat durant tot l'estiu doncs ningú semblava animar-se. I allí estàvem tots els divendres amb la mateixa pregunta, encara no? Pense que fou el lema d'aquell estiu. El temps se'ns tirava damunt i no teníem representants per el proper any. ¿Hauria de repetir la nostra Eva?

Tots buscàvem possibles candidates, cap es decidí. Què era el que passava....la crisis començava a afectar. La falla amb gran esforç, havia d'aconseguir adaptar-se als nous canvis.

Un matí, comentant diverses coses amb una amiga a la falla sortí el tema i li vaig dir: "a mi m'agradaria molt i em fa molta il·lusió, però sense tindre ningú ací no ho veig massa clar, a més, no sé si el meu home voldrà".

No va caldre dir res més. Milions de trucades de telèfons, corregudes d'amics amunt i avall, i jo sense saber-ho! De sobte, el meu home se n'anà d'esmorzar, es parlà tot i donà el seu consentiment. Quan m'ho demanaren no vaig dubtar, la falla la via, per fi, tenia fallera major. De seguida esclatà la notícia i tot va ser una immensa alegria.

I jo seguia sense assumir-ho. Per les nits el pensar en totes les coses que hauria de fer em llevava el dormir. "SOCORRO", on m'havia clavat!

Hui puc dir que és una de les millors experiències de la meua

Anava tot més ràpid que el tren característic de la nostra falla!

vida. Quina calorosa benvinguda em va fer la falla aquell primer divendres, moltes abraçades, els sentiments a flor de pell i alguna llàgrima per l'emoció. Que córrega el xampany, tenim molt que celebrar!.

Així i tot, encara ens faltava la falleta infantil. I ja teníem data per a la demanà i per a la proclamació, no em deixaven respirar!. Una setmana després, Kiara seria la Fallereta infantil. ¡Com em vaig emocionar!, en saber que finalment seria ella, amb la simpatia que ens teníem d'anys enrere, seria la meua companya i la veritat, un encant de xiqueta.

En un no res celebràrem la demanà al nostre casal. El local ple de gom a gom i jo molt emocionada En veure el recolzament tan gran que vaig rebre dels meus amics. Una setmana separà la demanà de l'acte de proclamació. Anava tot més ràpid que el tren característic de la nostra falla!. L'acte, que com és tradició, se celebra al Saló La Font fou complet. Un bon sopar per començar la nit donà pas a la proclamació, entrega d'insígnies i pergamins en reconeixement de l'esforç de molta gent i per acabar música, ball i una copeta fins altes hores de la nit.

Per fi, un descans. Hi havia molt encara per preparar, i mentre jo anava assimilant a poc a poc el que restava per vindre, en especial, l'acte més esperat per tota fallera major, l'acte de la seua presentació .Mentrestant, férem una visita als tallers dels artistes fallers per poder admirar els ninots i veure com prenien forma els esbossos.

Arribà Nadal, vestida de patge, ajudàrem als reis mags d'Orient a repartir il·lusions i munts de caramels als xiquets de la nostra localitat. Recorde l'intens fred i molt especialment la innocent mirada dels més menuts.

Per Gener començaren les presentacions, cadascuna de les nous representants anava prenent possessió. El dia 6 de febrer arribava el meu torn, i recorde que enllestint la casa per a la rebuda d'amics i familiars i restants comissions, li vaig dir al meu home: " pense que plourà"; no digues això, em digué. Quan ja ho teníem tot a punt i obrírem la porta, començà a pedregar, no m'ho podia creure, està clar que no hi ha festa fallera sense pluja, però pedra...!I de sobte, un raig de sol i s'acaba tot. Els convidats començaren a arribar i en la cara del meu home es reflectia la satisfacció de

tindre casa plena doncs per a la meua família que venim d'Alacant i hem fet tant nostra aquesta festa, l'acceptació d'aquest poble i d'aquesta festa ens ompli el cor d'una immensa alegria.

A l'endemà, 7 de febrer, era el dia de la meua presentació i rondava una quimera pel meu cap doncs els homes encarregats de muntar la presentació anaven dient "xiquets, seieu a partir de la fila 10 no siga que haguem d'arreplegar a la fallera major rodolant". I no paraven de riure, què estarien tramant?. Què poc em fiava d'ells, més d'un contratemps havien tingut en muntar l'escenari.

Arribà el moment d'eixir de casa, ja s'escoltava el rebombori de la gent que venia a per mi, De sobte les explosions de la traca i un fort aplaudiment. Tots junt arreplegàrem a Eva i ens dirigírem a la casa de la cultura.

Quin meravellós escenari, un jardí de Tarongers pintaren Fanny i Tere per exaltar-me com a fallera major. Quin privilegi eixir d'una taronja, feta per les mans del meu home en un marc incomparable com és la Vall de la Valldigna. Vaig poder sentir l'olor de la mar mescalt en la flor del taronger. Quant d'esforç i dedicació havien invertit per fer-me sentir la més estimada en aquell moment. Des d'ací vull donar les gràcies a totes aquestes persones i la meua més sincera enhorabona.

I arribà el moment més tens per a tota fallera, el discurs. Els nervis podien més que el meu cap dient-me que em tranquil·litzara, era tan gran l'emoció que crec que em tremolà fins la pinta. Però tot va eixir com estava previst, Eva em col·locà la banda que m'acreditava com a fallera major de la Falla la Via any 2009, quin moment més especial, en paraules no es pot explicar.

Acabat l'acte protocol·lari, com és costum a la nostra falla, el quadre artístic un any més ens delectà amb els play - backs. No faltà la llum, la música i com no, el punt simpàtic que donen els nostres homes en aquest espectacle. Després el fi de festa, al nostre casal, on no podia faltar el xampany i les pastes.

A l'endemà diumenge, celebràrem l'exaltació de la nostra fallera major infantil, Kiara Fernández i Sánchez. Fou un acte molt emocionant, ple de sorpreses i fet amb molta estima.

Després de molts anys, la Junta Local Fallera recuperà la figura de la Fallera Major del Poble. El dia 21 de febrer celebràrem la presentació de la Senyoreta Silvie al Saló d'actes de la casa de la cultura.

El diumenge 22 de febrer, totes les falles de Tavernes ens reunírem a la plaça major de Tavernes per celebrar junts el Pregó faller, que un any més anunciava que ja s'acostaven les falles impregnant tímidament els carrers amb l'olor de la pólvora.

Arribà l'últim cap de setmana de febrer, sense dubte un dels més frenètics a la nostra falla, doncs celebrem la Cavalcada del Ninot en dissabte i en diumenge la nostra famosa Matinal Motera. El primer, estigué marcat per la pluja i pel fred, fent-nos pensar per moments que no podríem celebrar la cavalcada. El temps ens donà una treva i sense dubte en un instant, traguérem la carrossa, enguany amb el lema " THE BETHELS". El diumenge encara de matinada, el casal i la carpa ja feien molt bona oloreta, les dones cuinaven per preparar 1800 entrepans. La nostra matinal motera ha complit 14 anys!

Després d'un bon esmorzar, amb tramussos, papes, olives i beguda començàrem la volta turística per la Valldigna. Totes les colles encenien els motors, estaven a punt. Personalment visc aquest esdeveniment de ben a prop, sempre he sentit molta atracció per les dues rodes, la velocitat i la llibertat que sents al damunt d'elles. Des que

Recordatori 2009

Després de molts anys, la Junta Local Fallera recuperà la figura de la Fallera Major del Poble

tinc ús de raó en ma casa sempre hem tingut motos i he tingut la sort de conduir-les de ben menuda, fins i tot quan encara no m'arribaven els peus a terra.

Enguany, vaig canviar la moto pel cotxe que tots els anys encapçala la matinal. Un gran honor que vaig compartir amb Ximo, Kiara i Roger, Després d'anar a Simat i Benifairó tornàrem a la carpa i donàrem pas a la rifa. Tot seguit, compartírem un plat de paella amenitzat per la música rock i la bona companya dels amics.

Entrant al mes de març, als dies 7 i 8, entre totes les falles s'organitza el campionat de futbet. Ja hi ha ambient faller a tot arreu, així que quedàrem al casal, agafàrem els tambors i ens posàrem a fer soroll per animar als nostres equips. I és que allò important no és guanyar, sinó com sempre s'ha dit participar i passar després una bona estona recordant les jugades.

El dia 11 de març férem una escapada a València, totes les falleres majors, familiars i tot aquell que tenia ganes de festa. Visitàrem els monuments, encara molts d'ells sense acabar de muntar, gaudírem de la mascletà i per la nit ja al poble, sopàrem tots junts i ens intercanviàrem els llibrets de cadascuna de les 6 falles del poble.

I per fi és 13 de març, comença la setmana fallera, ja hi ha ambient faller, anades i vingudes de gent, pavellons muntats, carrers tancats i molta olor a pólvora, la festa i l'alegria es fan notar. Aquest dia una petita comissió de la nostra falla, en companya d'altres falles del poble agraciades, anàrem a València a arreplegar el premi que ens havíem atorgat al llibret. Com anècdota d'aquest dia, diré que en tornar a l'autobús com si fórem famosos, la gent ens parava per a fer-se fotos amb nosaltres.

Per la nit, abillats amb unes boniques i calentetes mantes morellanes, esperàvem als cantadors de les albades. Conjuntament, amb cantants i junta gaudírem d'una nit d'emocions al so de la dolçaina i tabalet.

El dissabte 14 de març, totes les comissions falleres anàrem al museu faller de Gandia. Allí ens esperava el seu president que molt amable ens mostrà les instal·lacions i el museu que tant els agradà als més menuts.

Per la vesprada, a la casa de la cultura tots junts celebràrem el nomenament de la fallera major i president de la Creu Roja, i cremàrem el monument que amb tant d'esforç, ells mateixa, produeixen tots els anys per a aquest acte.

El diumenge 15 fou el dia de la plantà. La nit anterior els homes, com si fossin formigues, havien anat duent a poc a poc, però sense pausa, les peces del monument del lloc on estaven resguardades a la carpa o al casal. Arriba Gutti, l'artista faller, peça a peça com si d'un trencaclosques es tractara anà prenent forma. Vaig tindre l'oportunitat d'amarrada a la cadira de la grua, gaudir de la panoràmica a 20 metres d'altura!. Afortunadament, tot eixí bé, la falla fou muntada al complet i ho celebràrem per la nit amb un soparet i l'entrega dels bunyols de la junta central fallera.

Al dia següent, carregats amb perols, cassoles i qualsevol altre instrument sempre que fóra sorollós, donàrem pas a la més multitudinària i sorollosa despertà de tota la setmana fallera, la nostra despertà de perols i cassoles. No faltaren els coets ni la pólvora ni tampoc els

bunyols i un bon got de xocolata calenta que, amb tanta cura, ens prepararen les dones. El dia continuà amb jocs per als menuts, dinar i sopar a la carpa i com no, amb música i ganes de passar-ho bé.

El dimarts 17 de març començàrem el dia amb la despertà de gala. Quin fred, que sone la banda i ballem!. Després de la cercavila, un bon got de xocolata i com no, uns bunyols. A les 19:00 de la vesprada ens dirigírem tots a la plaça major del poble on, en uns pocs minuts, lliurarien els premis als monuments. Aquest acte va estar marcat per la nova forma de valorar les falles per part del jurat, que fou un poc polèmic. No obstant, ens agraciaren en dos quarts premis que celebràrem com si fos un primer. Tot i així, l'alegria s'apoderà de tots nosaltres i ho celebràrem al nostre casal.

"Quin dia, que la festa no pare. Amb les mans plenes de coets i algun masclet, la despertà no para, doncs estem en falles.... alceu-vos vetlladors , que la xocolata ja està a taula. Un deliciós arròs al forn ens espera per a dinar, Ummm! quina oloreta!. Corregueu xiquetes i no allargueu el cafenet que ens hem de posar a punt per a l'ofrena. La Mare de Déu ens espera a la plaça major. Davall d'ell amb ell ramell a les mans, pregue pels meus i li done les gràcies per cuidar d'ells".

Arriba el dia de Sant Josep, al matí missa, al migdia l'última mascletà. Després el tradicional dinar de Sant Josep al Saló la Font i de vesprada després de l'animada cercavila, un sentiment envaeix el meu cor, açò s'acaba. No puc estirar més el temps, gaudiré dels últims moments. Un castell de focs ompli els nostres ulls de tot un any de records,

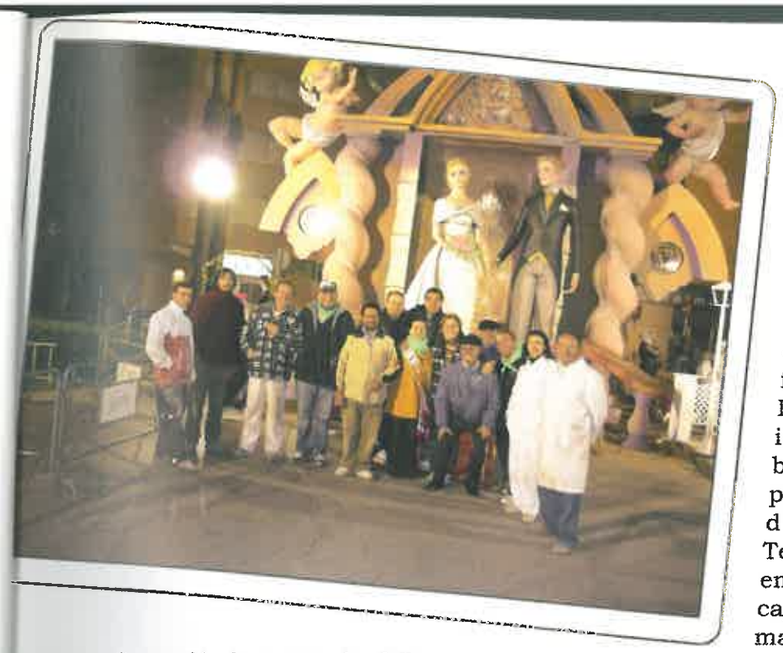

l'emoció de veure la falla en flames es torna en llàgrimes. La feina de tot un any desapareix en poc segons i la calor del foc ens dóna força per tornar a començar.
A la mà, en aquestos moment un got de xocolata calenta, a la ment la calor d'una gent que un dia m'obrí les portes del casal i em brindà la seua més sincera amistat.

Records d'il·lusió, nervis i dies plens de festa al carrer. L'olor de bunyols i la xocolata barrejats amb la pólvora de les despertades, Terratrèmols que em recorren de cap a peus, són les mascletades que també sent el meu cor. Al casal anades i tornades de gent, plegats, tots junts, com la gran família que som. "

Gràcies a tots els que han format part d'aquest any, sempre estareu al meu record. Una forta abraçada a tots.

Elena Guerra i Chaveli

La feina de tot un any desapareix en poc segons i la calor del foc ens dóna força per tornar a començar.

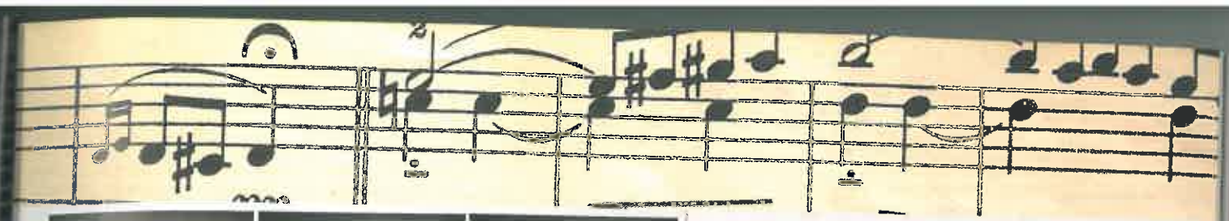

Pròleg

Un any més, com a comissió de la Falla la Via, tenim la sort de dirigir-nos a tots vostés per presentar-los en forma de llibret l'esforç d'un grup de fallers i col·laboradors que intenten continuar amb la festa fallera de la millor manera que saben, és a dir, a través del llapis i el paper i de deixar volar la seua imaginació.

Aquest any al llibret hem inclòs un barrejat de lletres i fotografies que conjuguen harmònicament ritme, emocions i sentiments. Tot amb la voluntat que coneguen de més a prop la història de la música valenciana, part fonamental de la festa de les falles, indispensable en qualsevol acte. Fins al punt que el seu so forma part de la festa tant com la indumentària típica valenciana i els singulars monuments fallers.

Que la música forma part de la nostra vida creiem que estem tots d'acord i és per això que hi ha de tot tipus i per a tot moment. Com sempre s'ha dit " per a gustos, colors". Només nàixer la música ja forma part de les nostres vides amb les típiques cançons de bressol i tampoc podem pensar en unes pasqües en què un xiquet no plore perquè el catxerulo no se li envola. Doncs bé, **s'imaginen unes falles sense música?**, com abans hem dit **posaríem la mà al foc que la seua resposta és NO**.

Creguem que el compositor alemany Karl Maria Von Weber, estigué ben encertat en afirmar que ***" la música és el vertader llenguatge universal".*** I és que per a nosaltres els fallers, estiguem on estiguem i independentment de l'època de l'any en la qual ens trobem, quan sentim sonar cançons com "l'Himne de València" o " El Fallero" la pells se'ns aborrona, la nostra imaginació comença a volar recordant i evocant allò que tant estimem i les paraules sobren.

Esperem haver-los obert la curiositat amb aquestes ratlles introductòries i que la lectura del llibret els agrade de bona veritat. Estem quasi segurs que no els defraudarem, perquè **ho hem fet amb el millor estímul possible: l'estima per la nostra falla i per les nostres festes.**

Agraïnt la seua atenció
Tere Fons i Meló

s'imaginen unes falles sense música?

Música Valenciana

MÚSICA DE CALLES
EL FALLERO de JOSÉ SERRANO

Antonio Royo Ample, component de l'entitat "Societat Valenciana Foment del Turisme", li demanà al mestre Serrano la composició d'una obra per tal d'incloure-la en un certamen popular de bandes. El mestre s'oblida de l'encàrrec fins anys després, en què la rebuda d'unes quantes cartes reclamant-li la tan esperada composició, feren que en tan sols un dia la composara, es feren les còpies i arribara a temps a València per ser repartida entre les bandes participants al certamen. Aquest exitós pasdoble fou finalment estrenat el 18 de març de 1929. Anys després, exactament en 1931 Maximiliano Thous li posà la lletra tan coneguda per tots els valencians que es donà a conéixer al ja desaparegut Teatre Apolo.

"Despertant els nostres cors,
Valencia riu.
Per la senda de les, flors
Ja ve l'estiu.
Creua el carrer la xicalla
replegant els trastos pa la falla;
i manté la tradició
d'esta cançó...
¿Hi ha una estoreta velleta
per a la falla de Sant Josep,
del tio Pep...?
I van juntant lo que els veïns els van donant
per a buidar el porxe.
¿Hi ha una estoreta velleta
per a la falla de Sant Josep?,
I amb una estella del muntó
se du el compàs de esta cançó.
En les cares de la gent
tot es content.
Xiqueta meua
que del carrer eres l'ama
per culpa teua
tinc el cor encés en flama.
No te separes
del caliu del meu voler,
reineta fallera,
que si me deixes
un ninot tindré que ser,
¿Hi ha una estoreta velleta
per a la falla de Sant Josep?,
per a la falla del teu carrer."

VALÈNCIA de JOSÉ PADILLA

José Padilla és un compositor que nasqué a Almeria en l'any 1889 i estudià al Conservatori de Madrid. Fou l'autor de conegudes obres com "La Violetera", "Estudiantina Madrileña" i "Farolillo Verbenero", si bé, nosaltres els valencians, el recordem per un fragment de la Sarsuela "La bien Amada (1924)" anomenat "Valencia" ja que gràcies a ell, el nom de la nostra terra es feu internacional.

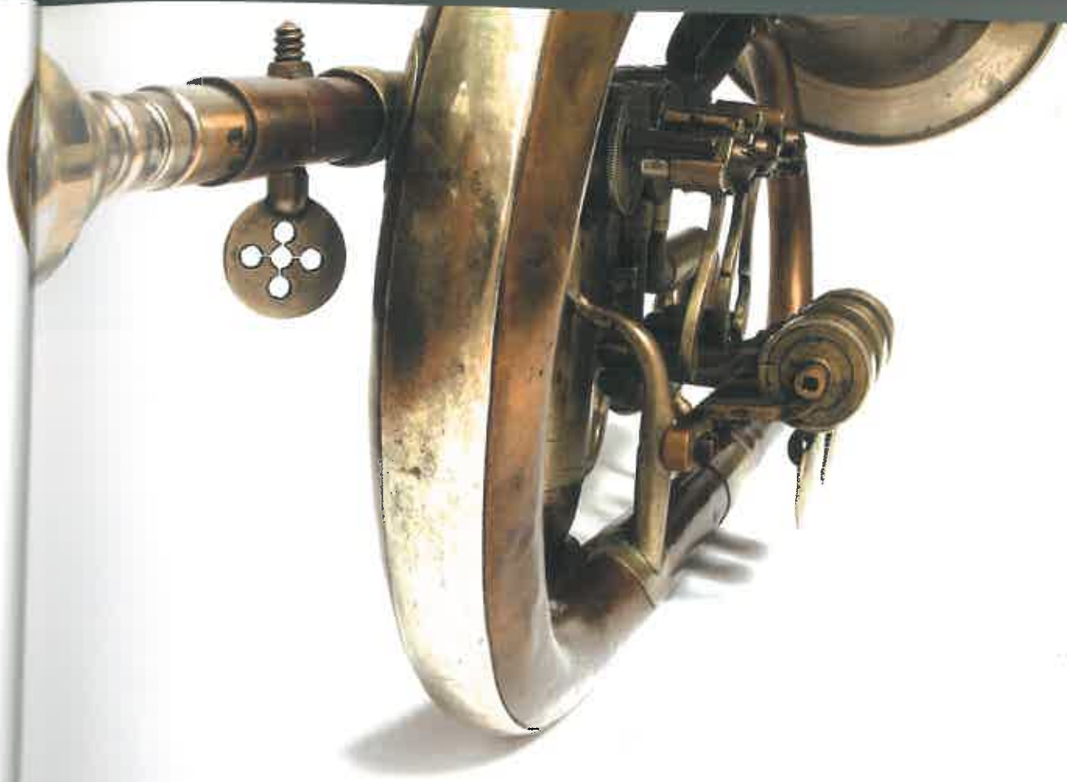

Un any després de l'estrena, l'any 1925, la cantant francesa Mistinguette li demanà al Mestre Padilla una cançó per a incorporar-la a una revista que anava a ser estrenada al Moulin Rouge. Entesos en la matèria diuen que ella volia la Violetera i que el mestre li digué que anava a oferir-li una altra cosa millor, és a dir, "València" adaptada al Francés.

L'èxit que tingué a les terres parisenques fou inesperat, en tan sols un any el pasdoble València li proporcionà a Padilla els beneficis de 25 milions de francs a la vegada que el nom de la nostra terra es feia ressò arreu de tot el món.

"Valencia
Es la tierra de las flores de la luz y del amor
Valencia
Tus mujeres todas tienen de las rosas el color
Valencia
Al sentir como perfuma en tus huertas el azahar
Quisiera
En la huerta valenciana mis amores encontrar

La blanca barraca, la flor del naranjo
Las huertas floridas, almendros en flor
El Turia de plata, el cielo turquesa
El sol valenciano que van diciendo amor

Amores
En Valencia son floridos como ramos de azahar
Quereres
En Valencia sus mujeres con el alma suelen dar

Pasiones
El la huerta valenciana sí te dan el corazón
Sus hembras
Ponen alma y ponen vida en un beso de pasión"

PAQUITO EL XOCOLATERO
de GUSTAVO PASQUAL

Hem de donar les gràcies d'aquesta famosa obra a Gustavo Pascual, valencià natural de Cocentaina. Nasqué el 15 de maig de 1909 i ben prompte es posà a treballar, dedicant la resta del temps als seus estudis musicals i a practicar el clarinet.

Podríem pensar que el nom de Paquito fou escollit a l'atzar, si bé, en aquest cas, darrere s'amaga una història. L'autor d'aquesta obra, passava algunes de les seues vacances estivals a la Serra de Mariola dedicant part del seu temps a composar. Una tarda d'estiu decidí mostrar tres de les seues composicions al seu cunyat i li demanà que n'escollira una per posar-li el seu nom, Paquito, qui com el seu nom indica es dedicava a la fabricació de xocolata. La seua elecció no estigué gens errada, aquest pasdoble s'ha convertit amb el pas del temps en un dels més populars.

No obstant, la seua història no està exempta de polèmica. Fou composada sense lletra per a les festes de Moros i Cristians, afegint-se temps després la lletra que tots coneixem i que alguns entenen que no obeeix a la seua finalitat i fins i tot la desvirtua.

A més, la prematura mort del músic i compositor en l'any 1946 provocà que una altra persona la registrara al seu nom i s'apropiara injustament dels seus beneficis. Afortunadament, després d'anys de lluita, la família Pascual ha aconseguit el seu reconeixement gràcies a l'editorial de música Piles amb qui comparteixen en l'actualitat la propietat intel·lectual d'aquesta obra.

Paquito "El Xocolatero"
es un home molt formal
que quan arriba la Festa
va sempre molt col·locat

Es posa el vestit de Festa
el puro, cafe-licor
i se'n va per la filada
per oblidar-se de tot

(tornada)

Pel carrer va desfilant
entre flors i colors
el poble se'n va entregant
a la gràcia d' aquest home
que sap com ningú ballar.
Pel carrer va desfilant.
Cantueso i Herbero
per a poder-ho aguantar
mentre dura nostra Festa
tan valenciana, tan popular

(bis)

L' endemà se'n va a la fàbrica
i es posa a treballar
Cantueso i Herbero
per a poder-ho aguantar
fins que torne nostra Festa
tan Valenciana, tan popular

L'ENTRÀ LA MURTA
de SALVADOR GINER

Salvador Giner, nasqué el 1832 i es va formar a la Catedral de València amb Pasqual Pérez Gascón, fet que explica el marcat caràcter religiós de gran part de les seus obres.
A l'obra de Manuel Sancho García "El compositor Salvador Giner, vida i obra musical" s'explica que en 1903, Giner va composar aquest pasdoble amb motiu de la creació de la Banda Municipal de València i específicament per al seu primer concert. El fonament d'aquesta peça radica en la festa dels Sants de la Pedra de Massarrojos on era costum una desfilada de carros adornats amb música i seguits per la banda de música tocant pasdobles.

L'entrà la murta és
un carro ple de flors
que ve ple de perfums
que alegra els nostres cors.
Escampa en l'enramat
plantes de dolça olor
per a on ha de passar
quan siga l'hora
la processó.

Darrere el carro segueix la música
que entre mil flàmules i cobertors
ompli de prompte com cosa màgica
de xiques guapes tots els balcons.

els balcons, els balcols, tots els balcons...
i corren els xiquets
i riuen els majors
i els novios molt baixet
parlen d'amor en dolçor
i l'amor, molt senyor
ha posat els cors
tots plens d'il.lusió

Quan ve el carro de la murta
es que pren la festa vol
i és que és com un cant d'alegries
que està tot fet de risa i sol.

Castells i traques i harmonies
quasi tot d'algarabies i de lluny
colors i notes i perfums

Per als bons fills d'esta terra
que estan plens d'il.lusió
una meravella del món
La nostra festa és la millor del món.

Informació extreta de diverses
pàgines web.

Tere Fons i Meló

Fou composada sense lletra per a les festes de Moros i Cristians

Giner va composar aquest pasdoble amb motiu de la creació de la Banda Municipal de València

L'Himne de València

Forma part de la nostra vida. En sentir-lo dels nostres ulls brollen llàgrimes d'emoció i la pell se'ns aborrona...

Forma part de la nostra vida. En sentir-lo dels nostres ulls brollen llàgrimes d'emoció i la pell se'ns aborrona. Però estic quasi segura que gran part dels valencians no saben com nasqué l'himne de València. Els anime a llegir l'article que ara segueix, perquè de segur els sorprendrà i els agradarà saber amb quina finalitat fou creat i fins i tot com aquesta peça, anys després, esdevindria l'esperança i l'ajuda de gent necessitada.

El seu origen se situa l'any 1909 amb motiu de la celebració de l'Exposició Regional Valenciana, punt d'inflexió cap a la València moderna que hui en dia tots coneixem. El 22 de maig de 1909 el Rei Alfons XIII inaugurava aquella mostra, que es convertiria en l'escenari ideal de les noves propostes d'indústria, comerç, agricultura, belles arts, congressos i debats. La nostra terra emprenia d'aquesta manera un llarg camí ple a vessar de canvis i cap a l'expansió.

Tomàs Trenor i Palavicino (llavors president de l'Ateneu Mercantil de València) fou l'encarregat d'impulsar la creació d'un himne per a l'Exposició. Per això, encomanà al mestre José Serrano Simeón la música de l'himne i a Teodor Llorente, la composició de la lletra.

Tanmateix, a causa de discrepàncies ideològiques sobre el contingut de l'himne, finalment fou Maximilià Thous qui redactà la seua lletra en la seua versió castellana i sota les instruccions del mestre Serrano.

Anys després, en 1925, per acord dels alcaldes d'Alacant, Castelló i València, l'himne de l'Exposició Regional s'adoptà com Himne Regional. I amb l'aprovació l'any 1984 de l'Estatut d'Autonomia valencià, aquell himne fou declarat Himne Oficial de la Comunitat Valenciana i un dels seus símbols, tant en la versió castellana com en la valenciana, redactada també per Maximilià Thous l'any 1930.

Desafortunadament, es conserven poques mostres de les partitures originals de la música i la lletra de l'himne. Potser per això, una d'elles es convertiria en l'esperança de molts valencians els quals havien perdut totes o la major part de les seues pertinences a causa de les fortes pluges que assoliren la capital del Túria l'any 1957.

He avançat que l'Himne es convertiria en l'esperança de molts valencians perquè Radio Juventud Murcia retransmetí durant diverses setmanes una gran subhasta amb l'objectiu de recaptar fons per als afectats de la riuada del 1957. I precisament un dels objectes que se subhastà fou una de les partitures originals de l'Himne que la vídua del compositor, Isaura González Laporta, donà desinteressadament. Acompanyà la partitura amb un emotiu manuscrit: "Deu beneïsca al donant generós que adquiresca aquests manuscrits de l'Himne de València".

La partitura fou adquirida per 25.000 pessetes (important quantitat en aquells temps) pel sindicat de transports, el qual anys després decidí donar-la a l'Ajuntament de Múrcia on ha romàs custodiada fins l'any 2009.

Enguany, amb motiu del centenari de l'Himne de València, l'Ajuntament de Múrcia acordà cedir a títol de préstec la partitura a València de nou, fins el dia 9

El seu origen se situa l'any 1909 amb motiu de la celebració de l'Exposició Regional Valenciana

> *A l'hora de parlar de l'Himne, cal també retre un xicotet tribut als seus creadors, José Serrano i Maximilià Thous...*

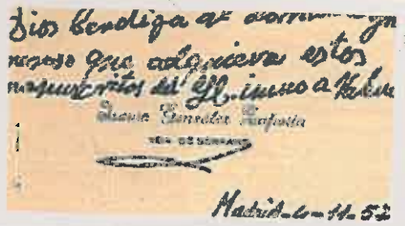

d'octubre. Tot per tal que el document poguera ser admirat a la seua terra amb motiu del centenari. Però aquella no fou l'única celebració, ja que el 22 de maig de 2009 el so s'apropià de València: vora 2009 persones es reuniren per interpretar l'obra en les seues dues versions, valencià i castellà. Els actes de commemoració del centenari s'han desenvolupat en els edificis que encara es conserven dels temps de l'exposició, com ho són el Palau de l'Exposició i l'edifici de Tabacalera.

A l'hora de parlar de l'Himne, cal també retre un xicotet tribut als seus creadors. José Serrano, natural de Sueca, es traslladà a València per continuar els seus estudis al Conservatori del cap-i-casal. En 1892, amb residència a Madrid, aconseguí una beca del Ministeri de Foment per continuar els seus estudis, alhora que per a guanyar-se la vida composava cançons a 25 pessetes cadascuna. Foren els germans Álvarez Quintero els qui li donaren l'oportunitat de triomfar, amb el llibret anomenat " El Motete", estrenat amb gran èxit el 24 d'abril de 1900. Els últims anys de la seua vida els passà a la localitat valenciana de El Perelló, on va morir l'any 1941.

L'altre mestre, Maximilià Thous, era natural d'Astúries i es traslladà de ben menut a la ciutat de València. Començà els estudis de Dret però prompte els abandonà per tal de dedicar-se al periodisme i la literatura. Fou fundador de diverses revistes com El Palleter i el Correu Valencià, així com candidat del seu partit (Unió Valencianista Regional) en diverses eleccions. Maximilià arribaria a dirigir el Museu Valencià d'Etnografia i Folklore, centre clausurat en acabar la guerra civil. Va dedicar els últims anys de la seua vida a escriure llibrets de falla.

Per finalitzar, els propose una lectura pausada i detinguda del nostre himne i la seua lletra, i que deixen aflorar els seus sentiments en fer-la!

Informació extreta de diverses pàgines web.

Tere Fons i Meló

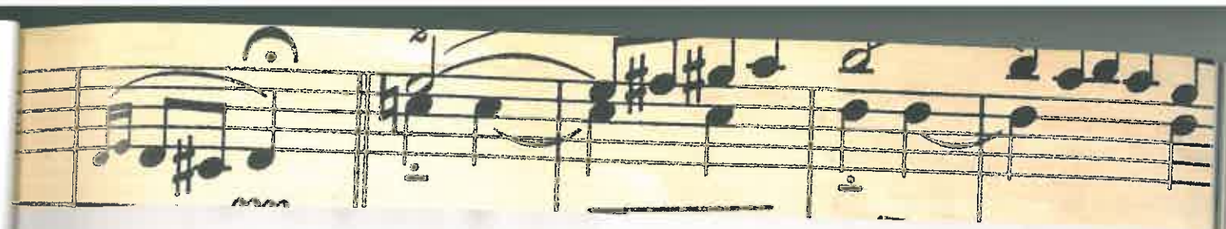

Himne de València

Per a ofrenar noves glòries a Espanya,
tots a una veu, germans vingau.
¡Ja en el taller i en el camp remoregen,
càntics d'amor, himnes de pau!.

¡Pas a la Regió
que avança en marxa triomfal!
Per a Tu la vega envia
la riquesa que atresora,
i es la veu de l'aigua càntic d'alegria
acordat al ritme de guitarra mora.
Paladins de l'Art t'ofrenen
ses victòries gegantines,
i als teus peus, Sultana tons jardins estenen
un tapiç de murta (1) i de roses fines.
Brinden fruites daurades
els paradisos de les riberes,
pengen les arracades (2)
baix les arcades de les palmeres.

Sona la veu amada
i en potentíssim, vibrant ressó,
notes de nostra albada (3)
canten les glòries de la Regió.
Valencians: en peu alcem-se
que nostra veu la llum salude
d'un sol novell.

Per a ofrenar noves glòries a Espanya,
tots a una veu, germans vingau.
¡Ja en el taller i en el camp remoregen,
càntics d'amor, himnes de pau!
¡Flamege en l'aire
nostra Senyera!
¡Glòria a la Pàtria!
¡Visca València!
¡Visca! ¡Visca! ¡Visca!

Para ofrendar nuevas glorias a España
todos a una voz, hermanos venid.
¡Ya en el taller y en el campo resuenan
cantos de amor, himnos de paz!

¡Paso a la Región
que avanza en marcha triunfal!
Para ti la Vega envía,
la riqueza que atesora,
y es la voz del agua canto de alegría,
acordado al ritmo de guitarra mora.
Paladines del arte te ofrecen
sus victorias gigantescas,
y a tus pies, Sultana, tus jardines extienden
un tapiz de mirto (1) y rosas finas.
Brindan frutas doradas,
los paraísos de las riberas;
cuelgan pendientes
bajo los arcos de las palmeras.

Suena, la voz amada
y en potentísimo vibrante eco,
notas de nuestra alborada
cantan las glorias de la Región.
Valencianos, alcémonos en pie.
Que nuestra voz la luz salude
de un nuevo sol.

Para ofrecer nuevas glorias a España,
todos a una voz, hermanos venid.
¡ Ya en el taller y en el campo susurran,
cantos de amor, himnos de paz!
¡Ondee en el aire
nuestra Bandera!
¡Gloria a la Patria!
¡Viva Valencia!
¡Viva! ¡Viva! ¡Viva!

C9UTADANS! defensem la nostra terra i serem grans C9UTADANS!

València destaca en tot tipus d'art, però si hi ha un on tinga un relleu especial és en la música. Podem dir que dins de cada valencià hi ha un músic. De fet, pràcticament tots els pobles de la nostra comunitat, per xicotets que siguen, tenen la seua pròpia banda.

Al nostre poble, la música ha estat també una pràctica habitual. Només ens cal mirar enrere i vore, a més del prestigi que té la Banda Unió Musical de Tavernes, els seus fruits: un nombrós grup de bons músics, que formen o han format part de bandes, orquestres i grups musicals per tot arreu del món.

No s'ha d'oblidar que, Ladislau Mari, compositor de l'himne a Tavernes, considerava la música el millor reactiu moral per al progrés i la cultura dels pobles, quan tot convidava a deixar-se envair pels costums aliens, la relaxació i la volubilitat. Entre les virtuts de Mari, destaquen les que assenyalen els qui el conegueren: el seu caràcter bondadós, la seua generositat i la passió per l'art i la cultura, especialment per les lletres i la música.

Que l'opressora incultura muira sota les nostres mans! LLUITEM, LLUITEM, LUUITEM per fer un poble gran diu l'himne a Tavernes.

D'altra banda la seua drogueria es convertí en seu de la tertúlia que establia amb la intel·lectualitat del poble, quasi tots forasters aveïnats i amb càrrecs públics de sanitat o ensenyament. És durant la Dictadura de Primo de Rivera, una època en què l'autor refusava la politització del treballador i la lluita de classes. Ell en fou un dels més assidus col·laboradors de la revista Cullera, lligada a la banda de l'Ateneu Musical, sempre sobre temes culturals i amb el seu tarannà conciliador procurà evitar la politització de la cultura i intentà pacificar el tiranisme extrem que mantenia aquesta publicació amb la seua rival Sucrona.

Respecte de la lletra de l'himne de Tavernes, cal dir que és obra

de Francesc Valiente, de qui diu la literatura de l'època que fou un destacat promotor de la cultura d'ampli espectre: fundador del periòdic Renacimiento, divulgador arqueològic, recopilador de folklore, autor teatral i fins i tot alcalde del nostre poble. A més a més, a l'himne es veuen reflectits molts dels trets característics de la seua producció poètica: versos paisatgístics, versos amorosos (puix la mare que acarona a sons fills en tant d'amor deu ser amadovada com el més preuat tresor) de conscienciació del valencianisme que no volia fàtua ni vel·leïtosa, sinó ferma i reivindicativa i una certa aversió a l'avantguarda.

L'himne de Tavernes es va executar per primera vegada en la inauguració del local social del Centre Artístic-Musical i segons consta al llibre de Gascón Pelegrí fou declarat oficial de la vila de Tavernes l'any següent.

Les falles han posat el seu humil "granet" d'arena en aquesta trajectòria. A la Falla La Vía és famós el seu "himne de guerra". Va sorgir, com naixen moltes coses bones, de manera inesperada, sense anar a buscar-lo. Un diumenge al migdia, de fa més de 25 anys, un grup de joves de la falla dinaven a un desaparegut restaurant de la platja, continuaven la festa després d'una "arreplegà". A la taula del costat es trobava D. José Gascón, un conegut metge del poble, almenys per a alguns que ja pentinem canes. Aquesta persona, quan se'n va adonar de qui eren eixos joves va voler fer una aportació i en una tovallola va escriure una cançó que de seguida tots taral·lejaven i va contar que era una adaptació del crit de guerra de la seua època d'estudiant de medicina. Però ara és el nostre segon himne.

Reque te fa, te fa, te fa!
Reque tolí tolí tolí!.
Via la va, via la va.

La via, la via. Bé collons bé!.

Núria

Per a l'elaboració de la part del text corresponent a la història de l'himne de Tavernes s'ha seguit el llibre: Literatura i societat a la comarca de la Safor 1833-1936 de Gabriel García Frasquet.

La Dolçaina i el Tabalet

LA DOLÇAINA pertany a la família d'instruments vent-fusta, de doble canya. Les seues parts són: el cap; el cos central: és on estan els orificis per a reproduir les distintes notes. I per últim, la campana: És la part inferior que actuarà com a amplificador del so. La canya s'insereix en una peça metàl·lica, anomenada tudell, que a la vegada es col·loca en la part superior del cornet. És de forma cònica d'uns 30 centímetres, encara que existeixen models d'altres grandàries, depenent del to de l'instrument.

Encara es construeixen dolçaines de manera artesanal en el camp, no afinades amb exactitud i a més a més d'una gran varietat de dimensions. El material per a la seua fabricació per excel·lència és la fusta de garrofer, encara que també se segueix utilitzant com a matèria prima alguns arbres fruitals.

És un instrument transpositor, sent el model més utilitzat la de clau de So. Ara també existeixen dolçaines afinades en clau de Fa. La seua sonoritat és molt estrident i té una gran intensitat.

La dolçaina té el seu origen en les antigues civilitzacions mediterrànies. És un instrument dedicat especialment a la música popular valenciana i que acompanyat del tabalet pot actuar coma solista o com a acompanyant d'un cantant. També forma agrupacions i és molt comú en totes les festes valencianes, tal i com passa ací en el nostre poble i en la nostra festa fallera, que en els següents escrits coneixerem.

TABALET: El tabalet és l'instrument de percussió que sempre acompanya a la dolçaina. Les característiques d'aquest són: Té una altura aproximada d'uns 20 centímetres i uns 30 de diàmetre. Els pegats antigament eren de pell de cabra, però ara són de plàstic, de fibres i de tot tipus de materials sintètics. El pegat dalt, és el que rep tots els trons s'anomena "pell de batre", i el pegat de baix es diu "bordoner", perquè és el que suporta la tensió dels bordons que quan vibren produeixen eixe so original.

El cos central és de fusta amb dues anelles que fixen les pells, mitjançant la corda amb els tensors de cuir, aquestos últims van tesant-se fins que s'aconsegueix un bo so.

Tere Cremades Talens

Si algun aspecte està íntimament vinculat a les Falles valencianes, aquest és la música, element tan important per a la festa com la mateixa pólvora. Si en qualsevol moment del dia i de la nit podem escoltar l'esclat de petards i coets, el mateix succeeix amb les notes musicals, que van animant cada moment faller. Despertades, cercaviles, l'entrega de premis, l'ofrena, la cremà... cada acte que se celebra està envoltat per ella.

La música es un mitjà d'expressió, però també de comunicació, ja que la música no deixa de ser un llenguatge, que té unes normes, una finalitat i uns interlocutors, i fins i tot arriba a marcar la identitat d'un col·lectiu, d'un poble, o d'una determinada zona, cadascuna amb el seu so.

La música que acompanya a la festa fallera va des de pasdobles tradicionals i populars fins a les cançons més modernes i actuals, versionades al so de clarinets, flautes, bombo i platets. Però no solament s'escolten bandes sinó que també podem trobar-nos amb

grups de música tradicionals formats per dolçaines i tabalets.

Tot i que va perdent-se la tradició, durant molts anys, des del segle XIX fins a finals del segle XX, els pares transmetien als seus fills l'amor i l'art per la música valenciana, pels instruments de la nostra terra, formant-se grups de dolçainers i tabaleters en cada poble, sonant per tot arreu. Tradicions i costums que es mantenien, es cuidaven i s'estudiaven.

Molts es guanyaven la vida tocant de poble en poble, altres es disfressaven i actuaven per fer gaudir els seus veïns i, com no, dolçaines i tabals acompanyaven també les actuacions de balls populars que tenien lloc a cada localitat.

De segur que molts pares i mares però sobretot els avis, recorden grans moments de la seua infància tan sols escoltant algunes notes musicals provinents d'aquests dos instruments.

És per això que diem que la música té la gran capacitat de fer-nos reviure moments passats, de traslladar-nos anys enrere, de tornar a sentir el que ja haviem oblidat, perquè la música té un ús popular i tradicional que es manté i es mantindrà a través dels anys.

Per això és important que instruments com la dolçaina i el tabalet seguisquen sonant, que els joves i xiquets del segle XXI s'interessen per ells, doncs la importància de què açò es conserve significarà que continua viva la identitat d'un poble, i per a que les coses seguisquen vives s'han de practicar. Així que, que sone la música.

Núria Pérez Estruch

El Cant Valencià

La música sempre ha existit i perdurarà... i de segur que cadascú de nosaltres hem pensat en algun moment de la nostra vida en aquella cançó que era tan especial per a nosaltres. No és així?. Jo sóc una persona a la qual li agrada quasi tots els tipus de música, però voldria compartir aquest article amb tots vosaltres recordant una música que, ací, en aquesta ciutat (o poble com el coneixíem en aquells temps) era anomenada "les albades", englobant dins d'aquesta modalitat "Nadales", "Cançons de llaurar", "Cançons de bressol", "U i dos", "Cançons de batre", etc...

Jo, Pepa, "néta del tio Pitxi", voldria compartir amb la gent que tinga una miqueta d'enyorança aquesta música. Era molt menuda, però m'agradava molt escoltar cantar albades al meu avi, i les historietes de quan a més de cantar albades, (la veritat és que no calia pregar-li massa perquè ho fera), pertanyia al Quadre de Balls Popular de Tavernes de la Valldigna, abans també anomenat "Balls de Contes". Ell va fer que tots els seus néts admiraren aquest món que l'envoltava, el cant d'albades i els balls populars.

Un dia ens cridà per telèfon des dels Estats Units, una dona major identificant-se com Anna Lomax, filla del productor musical Alan Lomax.

Vaig a contar-los allò què per l'any 2002 va ocórrer a la meua família. Un dia ens cridà per telèfon des dels Estats Units, una dona major identificant-se com Anna Lomax, filla del productor musical Alan Lomax qui, per l'agost de 1952 va estar per ací el poble i va gravar les veus de diferents persones cantant cançons populars dient-los que ja els enviaria un disc amb les gravacions. Aquesta promesa els va posar molt contents, però aquell disc mai aplegà a la gent que cantava, crec que fins i tot molts d'ells mai l'escoltaren. Doncs bé, el que va fer aquesta dona, Anna Lomax, va ser agafar tots els treballs de son pare, editar-los i després buscar un per un amb les dades de les quals disposava, a les persones que en participaren. Així, ens va remetre el CD amb aquells preciosos cants. Ací vos mostre alguns d'ells.

D'esquerra a dreta : Dalt, Antonio Escrihuela "el tio Polonio", Bufante "trompeta", Salvador Armengol, el meu avi "el tio Pitxi", Colet, Juanito "casa del Sant", Pepe Talens "Xato coet", Isabel Chover "dona del tio Galera", Batiste "sogre del Xurrero Papas Rosita", el tio Bacora. 2ª fila: Pura Peris, Vicenta Escrihuela "dona de Fotxa", una trilliza, Rosita "dona del Xurrero", un altra trilliza, el tio Paco Galera i...¿?.A la 3ª fila: Francisca Escrihuela "mare d'Enric professor de l'institut", Pepita "germana de Rosita la papera", Rosita Galera "dona de pelagallos"i un altra de les trillizes.

Mare de la meua mare

(U i dotze)
Cantadors:
Salvador Armengol Escrihuela i Antonio Escrihuela.

Mare de la meua mare (2x)
Que són com les peladilles
mare de la meua terreta
diuen que les peladilles
ja no collirà més figues
que són bones de menjar
de la nostra figuereta (2x)
per a sopes les creïlles
mare de la meua mare
per a jo poder cantar (2x)

igual a mare que a filles

Tavernes li donen fama

(Albada)
Cantador :
Salvador Armengol Escrihuela.

Tavernes li donen fama
les taronges de l'Ombria (2x)
les freses roges en grana
les xiques en alegria
d'esta terra valenciana.

El meu avi, Pitxi, cantant el dia de les paelles del poble per al programa AITANA

I ací en esta taula

(Ú i dos)
Cantador:
Salvador Armengol Escrihuela, guitarra: *Genaro Cebrià Saez,* Bandurria: *Bautista Magraner Félix,* i les postisses: *Isabel Chover i Francisco Chova.*

I ací en esta taula
cantaré coples boniques (2x)
per a poder apreciar
lo guapes que són les xiques (2x)
i els fadrins tan retemplats.

Nadala

Cantadora:
Gertrudis Magraner Escrihuela.

Pastoreta, què li portes
El camí és molt llarg, senyors,
al Jesús que està nuet?
i és necessari que mengem bé,
jo li porte camiseta
en silenci tots els pastorets,
caroteta i gamboixet. (2x)
a adorar a aquell xiquet a Betlem,
a adorar-lo, a adorar-lo,
a adorar a aquell xiquet a Betlem,

Nana, naneta

(Cançó de bressol)
Cantadora:
Maria Escrihuela.

Nana naneta, naneta nana,
per a que el fill s'adorma la mare canta,
fill de la meua vida quan els ulls tanques,
dos palometes blanques creuen les ales,
nana naneta naneta nana,
per a que el fill s'adorma la mare canta.

A la vora del riu, mare

(Cançó de llaurar).
Cantadors :
Antonio Escrihuela i Salvador Armengol Escrihuela.

A la vora del riu, mare,
Amb un quinzet tinc un puro,
m'he deixat les espardenyes,
i amb dos quinzets una pipa,
mare, no li ho diga al pare,
amb dos quinzets una guitarra,
que jo tornaré a per elles!
amb una pesseta una xica.
El que templa una guitarra,
també templa un guitarró,
i a la filla del meu sogre,
qui li la templa sóc jo.

Pepa Armengol i Garcia

Descripció dels instruments musicals per a la Banda de Música

La banda de música és un conjunt instrumental de més de cinquanta músics, on utilitzen instruments de vent-fusta, vent-metall i percussió, bàsicament ja que de vegades s'incorporen l'arpa, el contrabaix, el violoncel o qualsevol altre instrument, ja que pot variar en funció del repertori a interpretar, doncs inclouen des de marxes, música popular, obres amb un segell propi per aquest, fins a transcripcions d'obres orquestrals i també d'òperes, en aquest cas estaríem parlant de bandes de música simfòniques, que com a degana amateur de la Comunitat Valenciana, s'ha convertit en Banda simfònica, es pot anomenar a la Banda Primitiva de Lliria.

Seguidament coneixerem un a un els instruments que componen la Banda, tots aquells que el músics fan sonar i que sota la batuta d'un director ens interpreten de manera coordinada i seguint una partitura, les obres que els compositors musicals han transcrit.

Començant pels instruments de vent-fusta, ens trobem bàsicament amb:

Flauta Travessera: És un instrument, molt antic i emprat en moltes cultures, consisteix en un tub cilíndric de metall proveït de forats i claus que es toca bufant directament contra l'embocadura sostenint-lo paral·lelament al pla de la cara de l' instrumentista.

Oboé: Aquest instrument de llengüeta doble, generalment de fusta dura (encara que de vegades també és construït d'ebonita o materials plàstics), consta de tres seccions amb diferents parts, però totes unides per encaixos i protegides per anelles metàl·liques. La doble llengüeta es construïda amb dues làmines de canya, subjectades a l'extrem d'un xicotet tub cònic de llauró anomenat tudell que s'ajusta a la part superior de l'instrument i que és on es fa passar l'aire emés per l'instrumentalista; un tub acústic cònic, d'uns 60 cm de llargada, i relativament estret, que està proveït de forats (de setze a vint-i-dos, segons el model), amb claus corresponents, que són accionades mitjançant un sistema mecànic complex, acaba en un pavelló en forma de campana.

Clarinet: És un instrument cilíndric de llengüeta simple, amb claus, que sols dóna els harmònics imparells. Generalment constituït per un tub d'uns 65 cm, està format per cinc parts: Bec o embocadura, que està fet de fusta negra africana(encara que pot ser de vidre, d'ebonita etc..), on es fixa la canya amb una brida metàl·lica, de cuir o plàstic; el barrilet, que és un xicotet cilindre entre el bec i la part superior del cos, utilitzant-lo per afinar l'instrument mitjançant el seu aproximament o allunyament de la part superior; el cos proveït de forats i claus, està distribuït en dos parts: 1- cos o part superior, per la mà Esquerra (s'utilitzen tots els dits

inclòs el xicotet) 2- cos inferior- per la mà dreta, el polze per aguantar l'instrument i els altres quatre dits per a tocar; el pavelló o campana que es fixa a la resta d'instrument mitjançant un anell de suro igual que les altres peces. Hi ha clarinets de diferents tipus, que s'empren en la banda depenen, com hem dit abans de la partitura que s'ha de tocar.

Tipus de Clarinet: -Clarinet doble, Clarinet en do, Clarinet en la, Clarinet en mi bemoll i Clarinet en si bemoll.

Un altre instrument emprat i de la mateixa família es el

Saxofon: És de llengüeta senzilla i tub metàl·lic de perforació cònica construït normalment en llautó. Consta de tres peces principals: l'embocadura o bec, la qual va fixada amb la llengüeta

El tudell, és on encaixa el bec, i el cos que inclou de divuit a vint-i-un forats que obturen mitjançant l'ús de claus accionades per un complex mecanisme d'eixos, anelles i palanques, un pavelló molt obert i la culata. La família actual dels saxofons consta de set membres, tots són instruments transpositors i s'escriuen en clau de Sol.

Fagot: Instrument de llengüeta doble, que en la classificació de Hornbostel-Sachs, s'anomena aeròfon de columna doble llengüeta i perforació cònica del tub. El model actual de fagot inclou, el model estàndard que abraça les tessitures de baix i tenor, i el contrafagot, de mida més gran i que sona a l'octava baixa.
Té de 23 a 27 claus, i està format per un tub doblegat de fusta en el qual s'adjunta un tudell metàl·lic, on s'acobla la doble llengüeta. Aquest tub és seccionat en quatre trossos: -la tudellera, que és la part on la perforació es més estreta, i on s'acobla el tudell, -la culata que sol estar folrada de plàstic o ebonita , i és la part inferior de l'instrument en què hi ha perforats els dos tubs connectats per una junta metàl·lica en forma de U. - El tub Gros, que representa el nexe entre la culata i la campana, actua com a ressonador, té una gran perforació i és on es produeixen les notes més greus, la campana que és la sortida del tub i on es troba l'emplaçament del forat corresponent a la nota més greu del fagot, a la part superior hi ha una anella de protecció feta de d'ivori,metall o plàstic.

La llargària total del tub doblegat, és d'uns 254 cm; el diàmetre intern va de 4mm (entrada del tudell) als 40mm (campana).

El so es produeix a partir de la vibració de l'aire a través de la doble llengüeta, feta de canya. La música per a fagot s'escriu en les claus de fa en segon, do en quarta i sol en segona.

A continuació, anem a conéixer els instruments de la família del

vent-metall, entre els quals descriurem els més utilitzats:

Trompa: Instrument, circular, amb l'embocadura i les palanques de les vàlvules en la part alta i un extrem molt acampanat.

Trompeta: Aquest instrument sol tenir una llargària de tub al voltant del metre i mig, doblegat de vegades en una estreta forma rectangular. Un tub amb una embocadura que ix a sobre d'un extrem del rectangle, mentre que en l'altre s'estén una obertura. El centre del rectangle està ocupat per tres vàlvules, que poden ser cilindre o de bomba, que a més a més són rotatòries o de cilindre. Més utilitzades en Àustria i Alemanya, mentre que les de cilindre són més usades en França. Solen estar disponibles

en diverses mides segons quina siga la nota fonamental.

Fiscorn: També anomenat fliscorn, és un instrument semblant a la trompeta, amb un broquet o embocadura semiesfèric com aquesta, un tub acústic més gros i de conicitat més accentuada, que generalment té tres pistons i amb un so més fosc.

Trombó: Instrument de vent, de metall, amb broquet, que té el tub encorbat dues vegades, i és accionat per una colissa o per pistons. El so generat a partir de la vibració dels llavis de l'intèrpret, que és recollida per un broquet metàl·lic. Sol ser de llautó, rarament de coure, i de vegades està recobert o decorat amb níquel.

Bombardí: Instrument de tub acústic encorbat i perforació cònica, acabat en un pavelló que sol estar orientat cap amunt, pot allargar-se mitjançant un sistema de vàlvules de cilindres o pistons (de tres a sis pistons) i embocadura.

I per últim que descrivim, component d'aquesta família es:

Tuba: Instrument, amb un broquet, que dóna les notes més baixes.
Nom que en l'actualitat, es dóna als instruments greus de la família dels saxhorns, inventats cap al 1845 per A.Sax. Tenen la forma el·líptica, però amb el pavelló cap a dalt.

Per acabar de completar la descripció dels instruments que componen una Banda de música ens falta els instruments de

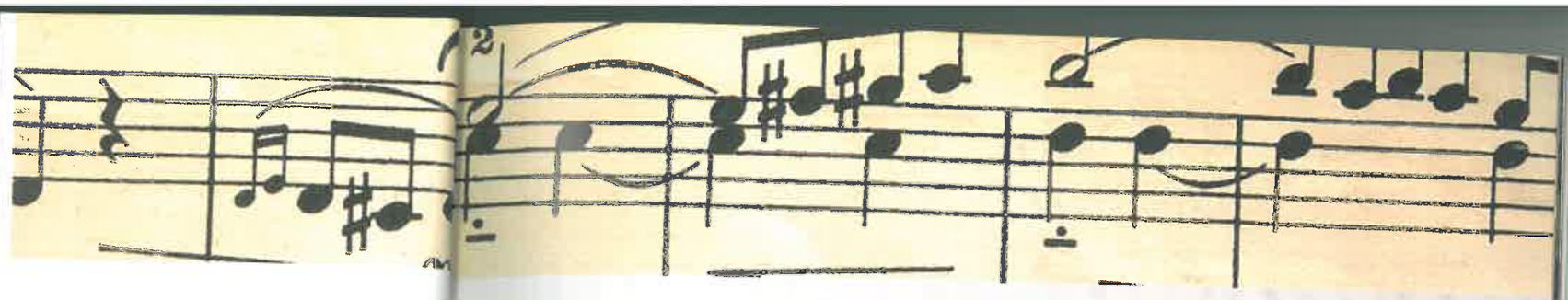

Percussió, són molts el que es poden emprar, però nosaltres ens centrarem en una descripció conjunta d'aquestos, destacant els més importants.

Percussió: Segons la classificació convencional, són el grup d'instruments que es caracteritza perquè el so és produït generalment colpejant membranes, plaques, tubs, barres i de vegades, rascant o sacsejant, però no sol incloure els instruments de corda percudida. Els basics que s'utilitzen en una banda són:

El bombo: Pertanyent al grup d'instruments de percussió dels tubulars cilíndrics amb dos membranes, és un tambor molt gros que es toca en una maça en la mà dreta mentre que l'altra controla la durada del so.

Bateria: És un conjunt d'instruments de percussió d'una orquestra o d'una banda o d'un grup. Són idiòfons i membranòfons tocats per un sol intèrpret.

Plats: Formen part de la bateria, cadascun dels discos metàl·lics, de mides i seccions diverses i són percudits amb l'ajuda de baquetes.

Timbals: Són tambors amb pell estesa per damunt del a part superior d'una gran caixa semiesfèrica, s'afina estirant-lo mitjançant unes claus que tenen al costat, I per un moviment rotatiu de caixa o per pedals. N'hi ha de diferents tipus i mesures, que varien segons la seua afinació.

Fins ací hem conegut, els instruments que bàsicament intervenen en una Banda de música i que a través dels músics els fan sonar, seguint l'art d'utilitzar i combinar tots ells dins d'una obra i que dirigits sota la batuta del director ens fan sentir la música en la qual a través d'ella s'interpreten sentiments i festa.

València destaca en totes les arts, però especialment en la música. Aquest amor per la música es veu clarament en les seues Bandes ja que pràcticament, la totalitat dels seus pobles per xicotets que siguen tenen la seua banda de música, prova d'açò és el que tenim ací a la Valldigna, formada per 4 pobles on cadascun té la seua pròpia Banda i que seguidament les coneixerem de més a prop.

Tere Cremades i Talens.

Biografia emprada: Recull de termes musicals en valencià de Fernando Torner i Feltrer, membre de Número de l'acadèmia de la Música Valenciana.

El Llenguatge musical en la música Valenciana

La música popular valenciana, és de gran varietat i riquesa en les seues múltiples i diferents manifestacions, sorgides de moltes motivacions en les quals el ritme i la melodia serveixen de vehicle en l'expressió del sentiment.

L'esmentada abundància i riquesa no es reclou únicament en l'aspecte qualitatiu, sinó que abasta igualment la part qualitativa, és a dir, la configuració musical intrínseca de les cançons i tocates, els propis elements del LLENGUATGE MUSICAL, com són el ritme i la melodia, de vegades també l'harmonia, i es projecta així mateix sobre l'aspecte instrumental.

Pel que fa a l'aspecte melòdic de la cançó popular valenciana trobem distàncies de segona que comprenen des del quart de to a la segona augmentada, a causa de la important influència oriental, i és igualment significativa la permanència de la cadència dòrica (les melodies acaben en sentit descendent amb la tònica precedida de súper tònica), de clares arrels hel·lèniques i estesa per tota la cultura mediterrània.

D'altra banda, del sistema musical medieval, perdura la combinació rítmica lliure recolzada en el text, d'acord amb les demandes mètriques, així com l'organització modal de la melodia.

Podem trobar al repertori folklòric valencià, des de cançons de ritme i melodies senzilles i breus que s'acompanyen amb dolçaina i tabalet, fins a cançons dansades: Seguidilla, Fandango, Jota, Bolero, etc.

Els compassos emprats van del 2/4, 3/4 al 6/8, i les melodies s'organitzen modalment, en moltes ocasions més declamat que cantat, molt adornades i amb florejos, i en altres melodies de caràcter modal doricohel·lènic i medieval-gregorià.

Per a finalitzar, cal assenyalar que l'orde natural en què apareixen els elements constitutius de la música, són els del ritme, la melodia i l'harmonia, i en aquest mateix sentit s'han integrat històricament en la formació del LLENGUATGE MUSICAL EN LA MÚSICA VALENCIANA, des de l'antiguitat clàssica grega fins a principis del segle actual.

Isidro Antón i Ortega.
Professor de Llenguatge MusicalDel Conservatori Professional de Música de Cullera.

1945

1956

Societat Musical l'Entusiasta de Benifairó de la Valldigna

L'any 1910, es crea la primera formació musical amb 17 músics

festes 2006

Concert Primavera 2008

Té els seus orígens l'any 1890, formada per un grup d'amics amants de la música. L'any 1910, es crea la primera formació musical amb 17 músics dirigida per Francisco Banyuls "Quiquet del Mestre". En 1928 es crea amb 32 músics, la formació La Lira dirigida per Bautista Pellicer "Mestre Roig".

En 1931 es crea la societat musical l'Entusiasta i comencen a arribar els primers premis per a la banda: en 1945 dirigida per García Bou s´obté el 1erPremi pasdobles a Carcaixent, en 1946 el 3er Premi de pasdobles a València. Pels anys 50 dirigeixen la banda Manuel Revert, Benjamín Esparza, Manolo Pellicer "Tí Manolo" i José Serra "Pepe Rafaela" amb qui s'obté en 1958 el 3er Premi de pasdobles a Xàtiva.

En 1974 es fa càrrec de la banda José Bort Ramon, vertader impulsor d´una gran fornada de músics, molts dels quals són professionals repartits per tota la geografia de l'estat espanyol, en 1977 fou director Francisco Serra "Paquito Flare" i a partir de 1979 Francisco Moral aconseguint entre altres premis, en l´any 1981 el 1er Premi certamen València

1a secció, 1983 1er Premi certamen Ceheguin (Múrcia), 1984 1er Premi certamen València Especial B, 1985 1er Premi certamen Kerkrade (Holanda). En 1987 es fa càrrec de la banda José Emilio Ferrando, amb qui s´obté en 1989 1er Premi certamen València 1a secció, en 1991 1er Premi certamen Altea i en 1992 1er Premi certamen València 1a secció.

A partir de l'any 1993, la banda és dirigida pels directors-invitats José Castelló, Arturo Mascarell, Francisco Alberola i Richard Scott. L'any 1998 es fa càrrec J. Javier Ricart amb qui participa al 3er Premi certamen Cullera, donant pas a partir del any 2000 a un nou cicle de directors-invitats Miguel Molina, J.Grau Benedito, Teodoro Aparicio, Vicente Tortosa i Ferran Miralles. A partir del març del 2003, és director de la societat musical l´Entusiasta Dídac Bosch Alcaina, natural de València.

Al llarg d´aquestos anys la societat musicals realitza nombrosos concerts programats, tant al seu saló d´assajos com a les campanyes organitzades per la Diputació de València com són "Retrobem la nostra música" i els "Intercanvis musicals".

Des del mes de març de 2008 el director titular de la banda és Salvador Blasco Magraner, natural de Benifairó, amb qui participa al 2on Premi certamen moros i cristians Font d´Encarròs, i que junt a la nova directiva presidida per Antoni Basset Ferrando intenta donar un nou impuls renovador a la societat.

A finals d´aquest any es realitza el primer concert al Nou Auditori Municipal, lloc que serà la seu de la societat musical en tots els actes que realitze al llarg de l'any.

La societat musical l´Entusiasta té actualment al voltant de 130 músics, tots ells federats, dels quals vora 50 són professionals repartits per arreu de tot l'estat espanyol, d'un poble que no supera els 1.700 habitants.

Benet Peris

Societat Unió Musical de Simat de la Valldigna

Al poble de Simat de la Valldigna, des de mitjans del segle XIX, sempre tingué la seua música que amenitzava les festes religioses, els bous, funcions d'església etc.

Serà a partir de l'any 1860 quan apareixen les primeres proves escrites de l'existència d'una banda de música pròpiament dita. Actualment, encara es conserven unes partitures manuscrites de l'any 1865, que es van trobar en enderrocar part de la casa de Victor Benavent. Aquestes obres són: " Aria de Bajo de la opera Attila" del mestre Verdi i arreglada a la música de Simat pel mestre J. Sanchis Davó, així com l'obra "Duo de Triple i Tenor de l'Opera Simón Bocanegra" del mestre Verdi i també arreglada a la música de Simat en els seus elements per J.Sanchis Davó.

En l'any 1887, es va constituir una nova banda de música, sent els principals iniciadors i organitzadors en Fèlix Almiñana, en Lucas Mansanet, en Juan Buenrostro i altres, tal vegada la formació d'aquesta primera banda és deguda a l'estada i influència del mestre Serrano a Simat en el present any, ja que els citats iniciadors d'ella foren amics íntims d'en José Serrano , tots jóvens d'edat pareguda (15 anys) i amants de la vocació musical. El poble de Simat sempre ha tingut un cert recel de cara al célebre compositor, per haver-li llevat el nom de Simat al seu pasodoble, que en un principi anava destinat a la jove banda de música i al nostre poble, i que anys després introduirà en la sarsuela " El Motete".

Més tard, en 1893, hi hagué una ampliació de la mateixa, formant-se una banda d'uns 15 músics dirigida per Lucas Mansanet i Juan Buenrostro.

A principis del segle XX, concretament l'any 1902, vistes les qualitats dels jóvens músics, l'Ajuntament i llur Alcade en José Boigues i Ripoll, van patrocinar oficialment una banda, contractant un mestre de València, en Vicente Belenguer, primer mestre titular que tingué el poble, que amb la seua llavor va aconseguir en poc temps formar una banda de qualitat composta per 35 músics.

El punt culminant de la música de Simat, és l'estudi i desenvolupament de la Banda Unió Musical (abans de la guerra) o Banda Municipal (després de la guerra), fundada en els últims mesos de 1930 i dirigida per N' Hermenegildo Amorós. Durant els anys de la seua existència, aquesta banda va obtindre un gran renom per tota la regió, era anomenada per tots els pobles i molt afectuosament com " La Banda del Biberó", degut a la joventut dels seus components. Serà durant aquest període i concretament des de 1932 a 1944, i sota la direcció del mestre anteriorment citat, quan obtindrà els majors èxits, destacant el Primer Premi de la 1ª Secció en el Certamen Internacional de Bandes de Música de la Ciutat de València, en l'any 1942.

A partir d'aquest ressonant triomf, nostra Banda de música començà a decaure fins desaparéixer cap al final de la dècada dels 40 (1947-1948).

L'any 1951, tornà a renàixer la banda, sota la direcció de N' Antonio Company i Ferrando, qui seguí al front de la mateixa, malgrat les moltes dificultats durant 4 anys (1951-1955). L'any 1955, prengué la direcció en Vicente Boigues i Álvarez, qui la mantigué durant un any més, desapareixent per complet l'any 1956.

L'etapa actual, arranca a partir de l'any 1978, quan per iniciativa d'un grup de pares i aficcionats a la música, decidiren iniciar la formació d'una nova banda. El 22 de setembre de 1980, s'aprovaren els estatuts de la societat on s'acordà que a partir d'aquest moment s'anomenara la nova banda: SOCIETAT UNIÓ MUSICAL DE SIMAT DE LA VALLDIGNA, presidida per en Vicent Mansanet i Serrano i sota la direcció del mestre en Juan Polache i Mansanet.

Durant la dècada dels 80, es participa en diversos festivals de Bandes i Certàmens, baix la direcció de distints mestres i aconseguint premis. A partir de l'any 1985 i sota la direcció de Na pilar Ruiz i Bueno, es participa en diversos certàmens destacant el Segon Premi de la 3ª secció del Certamen Internacional de València, coincident en l'any del nostre centenari (1986)

En l'any 1987 es fa càrrec de la direcció en José Gonzalbe i Martínez aconseguint el Segon premi de la 3ª Secció del Certamen Provincial de Bandes organitzat per la Diputació de València. En 1990 es participa en el II Festival Iber de Bandes de Música a la ciutat de Lourdes a Portugal, aconseguint un gran èxit.

Serà a partir 1992, quan es fa càrrec de la Banda En David Renard i Vallet, i es participa en els actes d'agermanament de Simat amb la ciutat francesa de Templemars.

A partir de l'any 1996 fins l'actualitat, pren la batuta En José Antonio Bixquet i Gascón. Entre els actes realitzats en diversos anys cal destacar; a l'estiu de 1997 es participa en el Festivals Musicals d'Innsbruck (Àustrica).

En el 2005, es realitzen alguns concerts junt a la coral de la societat per a commemorar el 25 é aniversari d'aquesta última etapa de la societat. I en el mes de març del 2009, ens traslladem a Madrid per participar junt a la banda d'Alcalà d'Henares en el Festival de Bandes de Colmenar Viejo.

La banda actualment es compon de 60 músics.

José Luís Arnal i Selfa

Banda de Barx

L'origen de la Banda de Barx resulta imprecís per la inexistència de documents que el puguen verificar. Els testimonis d'antics músics ens parlen d'una agrupació musical amb 17 components cap a la segona meitat del segle XIX. No se sap amb certesa el nom del director fundador, però sí el seu malnom: Boca-sang.

Entre finals del segle dinou i principis del vint, la banda compta amb una plantilla de 20 músics, i directors com Ramon Porro o el mestre Blai (de qui ignorem el cognom) preparen les actuacions a les festes de Barx, Pinet o Pla de Corrals...

El primer document que es conserva, datat l'any 1924, és el Reglament Intern de l'agrupació musical anomenada la Filharmònica de Barx, essent president Salvador Pallàs.

En 1930 la banda compta amb 22 músics i el seu director és Tomàs Sanz. Amb l'arribada de la Guerra Civil la banda cessa les seues activitats i, en acabar la guerra i reprendre les actuacions, té 13 músics amb el mestre Tomàs com a director. Al voltant de l'any 1948 la plantilla puja fins a 24 músics i la manté fins al 1960, data en la qual mor el mestre Tomàs Sanz. Va assumir la direcció Evarist Donet que va dirigir la formació fins a la dècada del 70. Amb posterioritat són directors Vicent Oliver i després Salvador Deusa.

L'activitat de la banda durant molt de temps, va consistir a preparar les actuacions per als actes festius (cercaviles, marxes de processó, marxes mores...), a les Falles de Gandia (Falla Màrtirs), Setmana Santa d'Alzira, festes patronals a molts pobles de la Safor, Moros i Cristians d?Alcoi.... Com que la banda només tenia 13 músics, sovint necessitava de la col·laboració d'altres músics saforencs que contractava per a cada actuació.

Cal dir també que la preparació dels nous aspirants era realitzada pels mateixos músics majors, en acabar els treballs respectius i a les pròpies cases, sense cap compensació econòmica. Encara que el treball era constant i fet amb molta voluntat i il·lusió, els resultats no eren satisfactoris i, a poc a poc, la Banda de Barx anava acabant-se...

Afortunadament, la solució va arribar l'agost de l'any 1978. La banda havia de fer un viatge a Toulon (França) amb motiu d'un intercanvi cultural organitzat per el delegat de banda Juan Donet, ell i els seus companys convidaren al mestre Juan Vercher, professor del Conservatori de València, per que preparara la banda per fer una bona actuació a França. En tornar, i amb l'objectiu complit, reprenen els assajos per al concert de les Festes Patronals. El director va triar el repertori d'acord amb les possibilitats de la banda: El motete de Serrano, Pepita Greus de Perez Chovi,Gallito de Lope, i també la fantasia militar El sitio de Zaragoza de Oudrid...

Arran d'aquests fets, el delegat de banda Juan Donet pren la iniciativa i planteja la necessitat de formar la primera directiva de la Societat Musical. La Societat Unió Musical Santa Cecília de Barx va quedar constituïda el 19 de setembre de 1978, sent un referent per a tota la comarca i va ser el primer president Joan Montagut i continuà como delegat de banda Juan Donet. Amb posterioritat els estatuts de la societat són adaptats a la normativa de la Federació Regional Valenciana de Societats Musicals.

El dissabte 30 de setembre de 1978, el mestre Vercher va començar oficialment el treball com a mestre-director portant la banda i l'acadèmia a un bon nivell(...).

Salvador González va escriure un himne dedicat a la Societat Unió Musical Santa Cecília de Barx anomenat La Societat i portà la banda per primera vegada a guanyar un premi en un certamen de bandes: el V Certamen de Bandes de Música del Mediterrani celebrat a la ciutat de València el 25 d'agost de 1988.

Per primera volta en la història de la Societat, en gener de 1997, Xavier Donet, un professional del poble, es fa càrrec de la direcció de la Banda i Escola de Música de Barx.

La junta directiva de la societat, assessorada pel professor de saxo de l'escola Julio Donet, organitza la Banda Jove i Xavier Donet la presenta en públic en novembre de 1996. Sota la direcció de Xavier Donet. S'ha creat una nova il·lusió dins la banda i l'escola elevant-se tant el nombre d'alumnes com de professors. Dues vegades a l'any hi ha audicions d'educands(Nadal i juliol). El treball amb la banda jove va donant fruits: Festival de bandes joves a Beniarjó (desembre de 1997), Festival de Bandes Joves a Teulada (abril de 2002)...

El dia 6 de juliol de 2001 és elegida per primera vegada en la història de la societat una dona com a presidenta, Immaculada Donet.

Cal ressenyar també que el dia 31 d'agost de 1999 es va commemorar el XX aniversari de la fundació de la societat. Es va fer una cercavila pel poble en la qual participaven molts dels músics que abans estaven en la banda. Interpretaren el pasdoble Tuyo de Vercher i arreplegaren casa per casa els músics fundadors amb alguns dels antics directors.

L'organització del XXV Aniversari de la Primera Incorporació d'educands a la Banda de Música el 18 de setembre de 2004 va suposar la participació i el reconeixement de totes les persones que han treballat per aquesta societat.

extret de www.bandabarx.com

Ateneo-Musical el R...

Banda de Tavernes

Què es pot dir de nou de la nostra banda de música que no sapiem?

En veritat, resulta complex referir-se a la música a Tavernes de la Valldigna sense parar especial atenció a la Societat Musical.

Vull aprofitar l'ocasió que se'm brinda per a dirigir-me a la meua vila i per argumentar de manera breu la contextualització i importància que l'ambient musical ha abocat durant la nostra història recent en la formació cultural, no sols dels afortunats músics que han pogut fer de la música el seu treball, sinó també de l'incomptable nombre d'amants a l'art d'escoltar, açò és, melòmans que s'han instruït amb ella.

El naixement de les organitzades i estructurades societats musicals que hui coneixem, no és un altre que la reunió dels nostres iaios i pares, que després, d'esgotadores jornades de treball, es reunien cadascú amb l'instrument que més a l'abast tenia i junts, de bona fe i amb la millor intenció, interpretaven les cançons o melodies populars que coneixien, ja que la majoria dels casos no sabien ni solfeig.

Segons la història, la nostra banda es presentà el Diumenge de Rams de l'any 1833, amb caràcter municipal, i comptava amb uns 30 músics, la major part d'ells, xiquets en edat escolar, es formà en una etapa de la història d'Espanya de gran inestabilitat social, per les contínues guerres que sacsaven la nostra nació.

Banda El Rabo

Eduardo Arnau i Moreno

L'ensenyament era senzill, durava uns quants mesos fins que els músics aprenien la clau de fa, llavors se'ls proporcionava l'instrument per a que practicaren.

Al principi, els instruments que empraven eren: la tuba, trompeta, trombó, trompa,flauta, clarinet..... sent el saxofon el que començà a usar-se més tard.

L'Ajuntament es feia càrrec dels uniformes i de les reparacions dels instruments de la Banda; esta, a canvi, es comprometia a actuar a les Festes del poble, per Sant Pere i Sant Pau, a les processons ect...

La Banda va actuar a la Fira de Juliol de València l'any 1915 per primera vegada, repetint els anys 1930, 31,33,34 i 35.

El 2 de setembre de 1925, reunits els socis del Centre Artístic Musical, aprovaren els reglaments que presentaren davant el Govern Civil de València el dia 4 d'eixe mateix mes.

Dos anys més tard, 1927, i a causa de certes discrepàncies entre alguns músics i el director de la banda municipal, Sr.Tormo, es formà una nova banda que seria dirigida pel pianista En Joan Albiñana, amb el nom Centre Artístic Musical, la qual féu el 26 de Juny del mateix any una cercavila pels carrers de la ciutat i per la nit oferí un concert.

A partir d'aquest moment i fins l'any 1939, al poble de tavernes vam poder gaudir de dues bandes de música: La Banda Municipal i la Banda Centre Artístic Musical.

La rivalitat entre les dues bandes era notòria, les passions desbordants: són les conegudes per tota la gent del poble com: " El Tapó" i " El Rabo".

Tal i com resa la documentació de l'època, amb motiu de les Festes Patronals , el diumenge

29-setembre de 1929, se celebra un important festival musical a la plaça de bous de Tavernes de la Valldigna. Va ser la primera ocasió en què actuaren les duess bandes de música en públic.

Va ser en 1930 quan s'aconsegueix la màxima rivalitat artística d'ambdues. Les duess agrupacions es van presentar a la Segona Secció del Certamen de València, on el Centre Artístic Musical, dirigit per Albiñana va obtindre un accèssit del segon premi.

Pel mes d'Agost del mateix any, les dues corporacions es van presentar a la segona secció del certamen de Xàtiva, el jurat en aquest cas lliura el primer premi en favor de la Banda Municipal. L'import dels premis segon i tercer es va dividir en duess parts iguals entre les bandes Centre Artístic Musical de Tavernes i la Joventut de Carlet. Estos detalls donen compte de la qualitat i rivalitat que van aconseguir ambdues bandes, no sols en l'àmbit local sinó també en l'artístic.

A finals de la Guerra Civil Espanyola, estes dues escissions de la mateixa entitat s'uneixen de nou per a constituir la Societat Unió Instructiva Musical.

El període comprés entre 1945 i 1965 és realment crític, fins l'extrem que la Banda va estar a punt de desaparèixer.

Va ser en 1965, sent President Vicent Grau, Farina, començà la recuperació de la Banda i des de l'any 1969, és fa càrrec de la seua direcció Eduardo Arnau Moreno, és quan la Banda ressorgeix, i a més a més a partir d'aquest moment van quedar assolides les bases que donaren solidesa a la Banda: Escola d'educands, organització de l'arxiu, ampliació del planter de músics i per damunt de tot una nova visió de la Banda tant en els aspectes musicals com pedagògics.

El 25 de Febrer de 1971, és quan queda legalment constituïda l'actual Societat Unió Instructiva Musical, data en què s'aprovaren el nous estatuts pel Govern Civil i sent President Vicente Grau.

L'agrupació continuant sent dirigida per la batuta del seu director més prolífic aconseguix els màxims reconeiximents musicals i medalles d'or en els certàmens Internacionals de València

en les seccions Especial B, Especial A i Secció d'Honor.

La nostra Societat Musical, ha irradiat de cultura a la nostra gent, ens trobem amb una

Banda, una escola i orquestra que ha format a més d'un centenar de professionals músics que porten el nom de la nostra ciutat per tota Espanya.

La música a Tavernes, és ja un arrelament d'identitat, s'ha creat un corporativisme que va més enllà de la professió. Hem construït una terra; com diu el nostre himne, - Ciutadans defensem la nostra terra i serem grans, ciutadans, una terra en què s'ha sembrat il·lusió i s'arreplega cultura continuament. La nostra Societat ha difós la sapiència més insospitada a cada vei, com va passar quan l'any 1925 va nàixer la ràdio, que portava a les nostres llars tot tipus d'informatius i musica d'orquestra i ball.

Tots junts, professionals, melòmans i públic hem contribuït a crear una Societat que és respectada en els millors certàmens, com hem vist abans, els seus intèrprets, en dir en qualsevol part d'Espanya: Sóc de Tavernes de la Valldigna, s'identifiquen am una forma d'entendre l'emotivitat musical i a un poble que sap respectar i valorar el que la música els ha donat. L'art de la interpretació ha cultivat en les seues ànimes i tot això reflecteix en l'afecte que dispensen als seus músics.

La nostra Societat Unió Instructiva Musical, amb més de 180 músics federats, un centenar de professionals, 300 alumnes, orquestra clàssica, orquestra de Cambra, diversos grups instrumentals, l'Escola de Música i més de 1000 socis, és l'entitat cultural amb més arrelament i una de les més veteranes del panorama musical valencià.

Eduardo Arnau i Grau.
Professor del Conservatòri de Música de Castelló

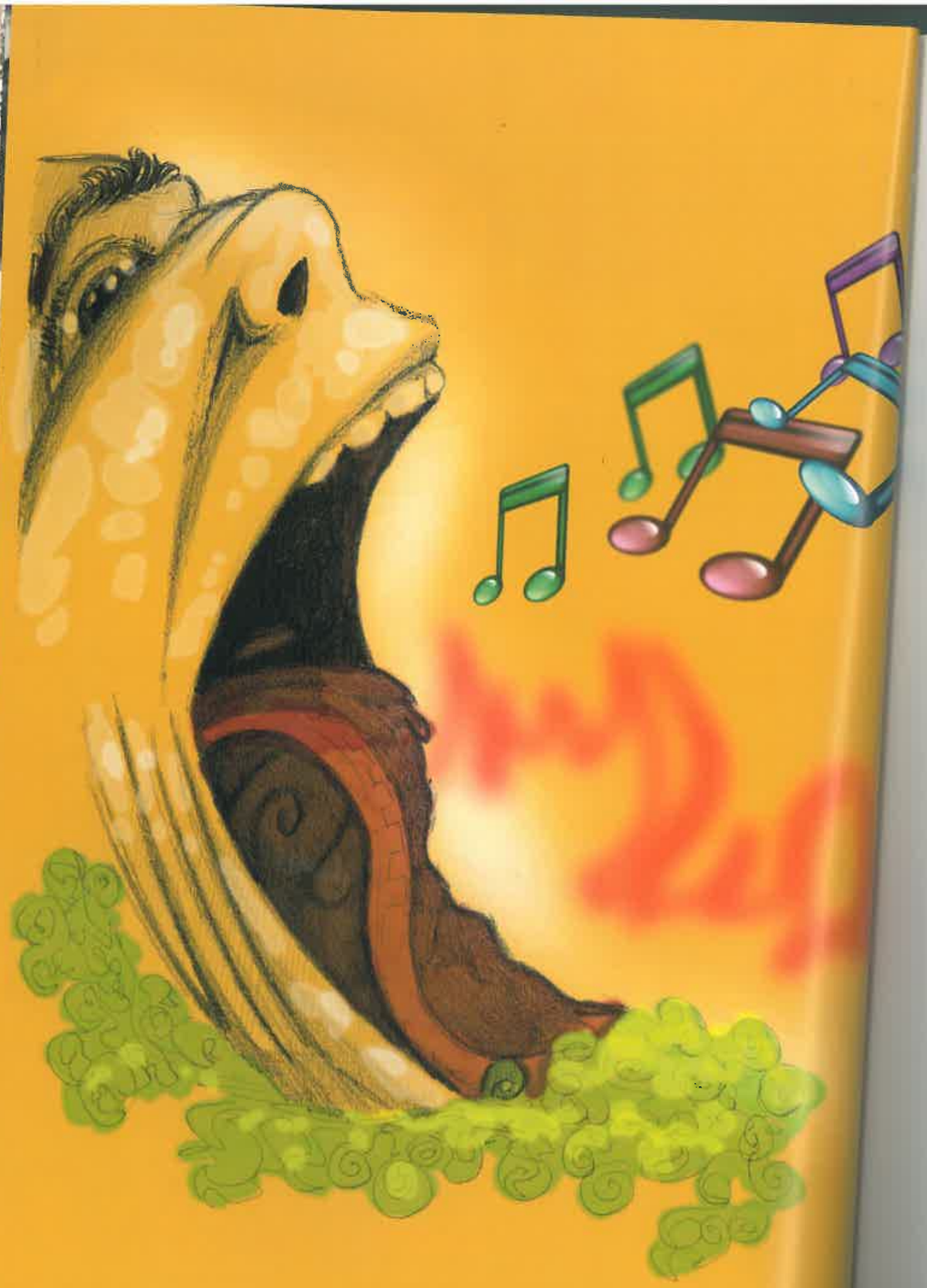

Falles i Autors

Les Falles costen a les comissions molts diners anualment. I això que el treball dels fallers i falleres no es comptabilitza. Ací si que s'aplica pròpiament allò de treballar per amor a l'art. A l'art del foc, de la festa, de les tradicions, dels monuments, dels artesans, de la música.

Totes les grans famílies falleres s'impliquen durant tot l'any, amb celebracions, loteries, amb les seues quotes, etc. per poder aconseguir, entre totes, celebrar eixe espectacle únic en el món que són les festes Josefines. I no cal dir què en època de crisi, especialment com la que ens ha tocat viure, resulta molt dur.

La música serveix a les Falles, per a exterioritzar i compartir moltes sensacions. És un catalitzador perfecte, tradicional. Les bandes de música posen el marc especial, que exalta desfilades i cercaviles de les comissions. Vertaderament no s'entenen estos actes sense el complement sonor. Les Falles són, de les poques celebracions festives amb tanta transcendència, que es financen a nivell de particulars, de gent del carrer, excepte algunes ajudes que reben de caràcter institucional.

Cada any, mitjançant la Junta Central Fallera de València, se li abonen 42.000 euros en concepte de cànon d'autors a la SGAE, la Societat General d'Autors. És la quota anual que compensa als autors pels drets a usar les peces musicals, des de desfilades, presentacions, revetles i discomòbils de les festes.

Este tema tan polèmic sempre ha propiciat postures enfrontades. D'una banda, els que defenen el dret a la legítima propietat dels drets intel·lectuals de les obres musicals, i els que defenen el seu ús en actes no lucratius i oberts a tots els ciutadans i pensen que tot té un límit.

Però independentment de les postures enfrontades, un fet està molt clar amb l'actual situació financera, amb este context de reducció de pressupostos i grandària dels monuments, l'esforç enorme de fallers i falleres, un suport econòmic del teixit empresarial que col·labora en la mesura de les seues (en estos dies) minvades possibilitats, etc. Ara no resulta adequat el replantejar l'esmentat conveni ni carregar més pes sobre les esquenes de totes les comissions falleres de València, aplicant un possible augment del cànon. Que s'haurà d'abordar, que hi haurà debat intens i raonat per ambdós parts, està clar. Però no en estos moments.

L'Ajuntament de València pareix que ha frenat les intencions de revisió a l'alça del cànon d'autors. De moment. Possiblement haja influït el fet que els terrenys de la Torre de la Universitat Berklee College of Music, situats a València, han sigut cedits a la SGAE per part d'Ajuntament i Generalitat Valenciana per a albergar la primera seu europea d'esta prestigiosa universitat.

Vicent Bufante

Diàlegs d'una família com un altra qualsevol

Introducció a l'obra

La família en qüestió, és una família de classe mitjana baixa. Està composta per sis membres: El cap de família és Benvingut. Té cinquanta anys i molt pocs estudis. És una persona tranquil·la, de les que no fan res en tota la seua vida, deixant-se portar i aprofitant-se del treball dels altres. No ha tingut mai ganes de treballar ni de fer res. Quan tenia vint-i-cinc anys, va abandonar el poble en què va nàixer espentat pel moment econòmic d'aquells dies. És una persona ressentida, no és roïna, però és molt tossut. Porta des que es va casar en la desocupació. I el pitjor és que no té cap ganes d'eixir d'ella.

Sa mare viu amb ells, s'anomena Manuela, té setanta-vuit anys, és una dona de les d'abans, de les que guarden el dol. Molt clara parlant i, sense por a res. No sap llegir ni escriure però, de panoli no té un pèl. Ha viscut sempre en el poble, portant la casa endavant i sense por al treball. Va tindre dos fills, Ricard i Benvingut. Ricard va morir d'accident de trànsit. Va ser atropellat per un camió. Però Manuela, en el seu dolor, és forta i no ho porta malament. Es va quedar vídua fa uns anys i van decidir portar-la a viure amb ells.

Amb Benvingut, és casada Joaquina. Bona dona i treballadora. Va tindre mala sort en conéixer a Benvingut, perquè ell és un paràsit que se li ha pegat a la seua pell com una sangonera, esprement-la dia a dia. Joaquina és una dona de sa casa, amb molt de temperament. Es dedica a les labors de la llar i fa algun treball que altre, si li ix. Té quaranta-set anys, no és dona que s'arregle, perquè sempre està treballant i no ixen mai.

Son pare viu amb ells, s'anomena Venanci, home humil i bona persona. En els seus temps, també va ser molt treballador, fins que l'alcohol li va guanyar la batalla. Treballava en el camp però la salut i l'alcohol el van jubilar prompte. Té vuitanta-cinc anys, però n'aparenta molts més. Va quedar vidu molt prompte i sempre a viscut amb la seua única filla, encara que mai s'ha portat bé amb el seu gendre. Es passa tot el

dia assegut i quasi immòbil en l'engrunsadora, i només es canvia a la cadira per a menjar en la taula. El matrimoni té dos fills, Desitjada i Ramonet.

Ramonet, se li pareix a son pare en les ganes de treballar, o siga, no en té cap. És un xic callat i vergonyós i amb molt poc esperit. Es relaciona molt poc amb la gent, quasi no té amics. Té vint-i-dos anys i és clavat a son pare. Dins la seua timidesa i un poc pel que diran els seus pares i iaios, oculta la seua vertadera personalitat. Encara que cada dia que passa avança un poc més cap a la seua llibertat, no troba la manera de dir-los que té nuvi i se'n vol anar a viure amb ell.

Desitjada té vint-i-tres anys, és tot el contrari que el seu germà, és cara dura, mal parlada i no té vergonya. Es relaciona amb tot el món que porte pantalons, ja ha tingut una dotzena de nuvis i després d'esprémer-los els abandona posant qualsevol excusa. És una xica molt moderna, que va descobrir que el seu físic li obria moltes portes cap a la vida fàcil. Li agrada vestir molt cridanera i per damunt de les seues possibilitats, viu al dia i gasta tot el que té sense cap inconvenient. No treballa en cap lloc que no siga el llit.

Desitjada té un nuvi que no se n'adona de com és d'aficionada la seua núvia a fer-los favors als seus amics. S'anomena Bartolo, té vint-i-quatre anys, encara que la seua constitució corporal és adulta continua sent un xiquet gran, ignorant i bonàs, que només pensa a menjar i passar el dia sense més, netejant sabates. La seua mala sort li ha portat a conéixer a Desitjada, que està esprement el seu sou i a ell.

Celestí, és cosí de Benvingut, té la seua mateixa edat, és d'eixa classe de persona que s'aprofita fins de la seua ombra, no fa res si no obté un benefici i no dubta d'aprofitar-se de qui li ix a l'encontre. És presumit i burler, la qual cosa li ha portat diverses discussions.

Està casat amb Petronila, a qui tot el món coneix per Petra. Petra té quaranta-sis anys, mai ha fet res per ningú i es creu superior als altres, no sap fer la o amb un canut. Tampoc se li pot dir que és una mestressa de casa, perquè de la casa només li agrada el sofà de tres places i sol tirar-se dies sencers gitada i dormint. La casa en la qual viuen sembla una quadra, però a ella tant se li dóna, amb el seu comandament de la televisió és feliç.

Rafael, és la parella sentimental fins ara en l'anonimat de Ramonet. Té trenta anys, però en això de l'amor ja se sap, no hi ha edat. És una persona sense perjudicis que viu la seua vida i no li importa en absolut l'opinió que facen d'ella els altres. Viu tot sol, el seu cercle d'amics és molt reduït, quasi cap. El sainet en qüestió es desenvolupa en acabar de dinar tots a la cuina.

La seua estrena

Després d'anys d'inactivitat, el grup de teatre Falla la Via, estrenà el dia 13 de novembre de 2009 a la Casa de la Cultura de Tavernes de la Valldigna el sainet anomenat "Diàlegs d'una família com una altra qualsevol".

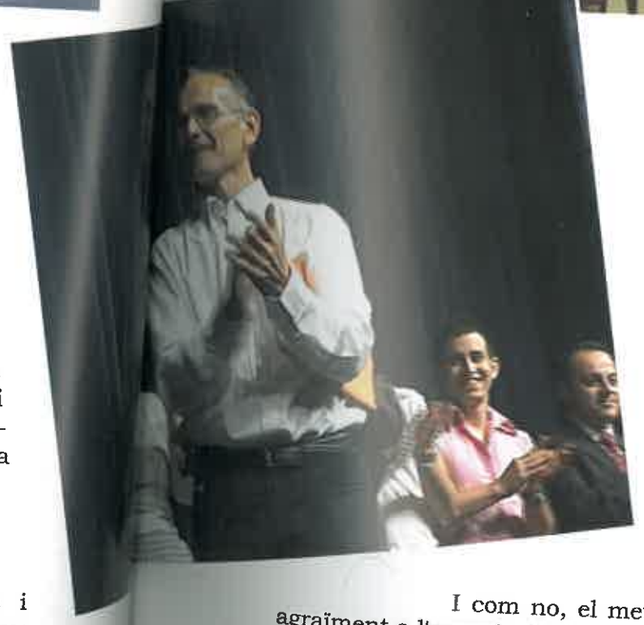

Els cartells publicitaris per motius aliens a la nostra voluntat, sortiren tan sols amb set dies d'antelació a la seua estrena, però fins i tot amb aquest contratemps, la resposta del públic no es feu esperar, i hagué una gran participació i s'aplegaren a cobrir quasi el cent per cent de les localitats.

La idea, sortí del grup còmic, que actua exclusivament a les presentacions de la falla. En notar que el públic es quedava en ganes de riure més, pensàrem en allargar l'actuació i fer alguna cosa diferent.

Als assajos, hi hagué de tot, moment amb molt d'ànim i altres amb menys, ja que les obligacions pròpies de cadascun ens limitaven. I assajar els deus actors i apuntadors junts resultava molt difícil i quasi impossible.

Però davant les adversitats, la nostra perseverança pogué més i,assajàrem la interpretació fent gestos i moviments, doncs com sempre s'ha dit, val més una imatge que mil paraules.

Agraïments

El meu agraïment a totes i cadascuna de les persones que han col·laborat en l'estrena d'aquest sainet, començant per les falleres i fallers de la falla, dels qui he tingut el seu recolzament des del primer moment i, en especial, als actors ja que han sabut donar eixa gràcia a la interpretació de cada personatge, part fonamental en qualsevol obra de teatre.

I com no, el meu agraïment a l'associació de " Reto a la Esperanza" per la seua col·laboració desinteressada i, a la qual m'uneix una gran amistat. Per últim, a tot el públic per la seua acollida i gran acceptació,doncs,són ells amb el seu somriure i aplaudiments, la gasolina que fa funcionar el motor del teatre.
Per la meua part no em queda res més què donar les gràcies.

DIÀLEGS D'UNA FAMÍLIA COM ALTRA QUALSEVOL. ESCRITA I DIRIGIDA PER JAIME GILABERT CAÑIGRAL (GUÀRDIA CIVIL)

AQUEST EL MEU PRIMER SAINET, EL DEDIQUE A LA MEUA DONA (ISABEL ESTRUCH I BRINES) SENSE LA COL·LABORACIÓ DE LA QUAL HAGUERA SIGUT IMPOSSIBLE DUR-LO A TERME.

L'estada de la Geperudeta a la nostra vall estigué repleta d'actes que demostraren l'enorme fervor i passió que sent el nostre poble per la patrona de tots els valencians, la Mare de Déu dels Desemparats.

La Peregrina visita Tavernes

El passat abril de 2009 els carrers de Tavernes s'omplien de gom a gom davant l'esperada arribada de la imatge mòbil de la Mare de Déu, la Verge Peregrina.

La imatge sortí des de la Basílica de València, acte que segons em contaren alguns assistents fou emotiu per la forma en què es va traure donés la tradició diu i així es va fer que dues imatges iguals (la que sempre roman a València i la Peregrina) no es poden veure de front.

Eren aproximadament les vuit i mitja de la vesprada quan la imatge, transportada en un vehicle de cristall especialment confeccionat per a estes ocasions, es feia pas entre la multitud, la qual l'esperava amb emoció i fervor a la zona dels sequers.

Una vegada allí, se celebrà un acte solemne, en el qual la màxima autoritat de Tavernes li cedia a la Verge durant la seua estada el bastó de comandament , símbol que representa les claus de la nostra ciutat.

Després de venerar la imatge al cementiri, començà una processó pels carrers la Dula, Sant Antoni, Mitja Galta, la Barca i l'Església. La imatge fou multitudinàriament seguida pels carrers de la ciutat, engalanats per a l'ocasió amb llenços amb la estampa de la Geperudeta.

Milers de persones acudiren a la missa en el seu honor i, com és tradició, molts foren els que aprofitaren l'ocasió per passar objectes i inclús xiquets per la mantellina de la Verge.

El dissabte, la pluja amenacava en suspendre l'ofrena de flors que estava prevista, però finalment el temps ens donà una treva i li poguérem rétre les nostres millors ofrenes.

L'estada de la Geperudeta a la nostra vall estigué repleta d'actes. La gran participació en rosaris, misses, processons i molts més actes, demostraren l'enorme fervor i passió que sent el nostre poble per la patrona de tots els valencians, la Mare de Déu dels Desemparats.

Tere Fons

Homenatge a la Geperudeta

Com va dir Jaume I, en entrar en estes terres " Quina Vall més digna" d'ací es diu que prové el topònim de la població. Una altra dita popular, conta que la Mare de Déu dels Desemparats va inclinar el cap davant l'esplendor de les terres valencianes. Encara que els més fervents devots postulen per una altra llegenda molt més humana:

Una jove mare, resava davant de l'altar de la Mare de Déu, demanant ajuda per a poder alimentar els seus fills. La Mare de Déu dels Desemparats apiadant-se d'ella, va acatxar el cap per a fer esvarar una de les seues joies i entregar-li-la a esta mare desemparada.

És per aquestes dites populars o llegendes que es representa a la nostra patrona amb el cap lleugerament inclinat cap avant i popularment se li coneix com la Geperudeta.

Sense deixar arrere la saviesa popular i els costums valencians, que són els que fan perdurar en el temps la memòria històrica, hem volgut fer una investigació més exhaustiva de la Mare de Déu més adorada pels valencians i fer així un homenatge a la visita que va fer la Pelegrina a esta localitat.

Per a començar a esgrimir esta història ens hem de remuntar a principis del segle xv, ja que la imatge més antiga que es conserva és d'aquest segle que sens dubte va ser el Segle d'Or valencià.

"El més valencià de tots els segles, perquè l'ànima valenciana arriba al seu apogeu en l'orde polític, literari, religiós i social; el segle de Sant Vicent Ferrer, d'Alfonso V El Magnànim i de Calixt III; que l'escultura valenciana dóna a la glòria de la Verge – a més d'eixa imatge de la patrona que estem circumdant d'amor- obres tan belles com la de Juan de Castellnou, eixa meravellosa obra d'alabastre del rerecor de la catedral; que la poesia valenciana dóna a la glòria de la Verge els versos de Jaume Roig i els hendecasíl·labs de Corella, i en que la indústria valenciana dóna a la glòria de la Verge la primera obra impresa a Espanya, les famoses Trobes en llaor de la Verge Maria, molt pocs anys després de l'invent de Guttemberg"1

L'advocació a la verge dels Desemparats va molt lligada a la figura de fra Gilabert Jofré. Fundador del Spital d'Ignoscents, Folls e Orats, (Hospital dels innocents, bojos i desemparats).

Concedit per butlla papal el 26 de febrer de 1410 pel papa Benedictí XIII a la ciutat de València. En aquest segle d'Or valencià, els dements, eren considerats per aquella societat com endimoniats, els quals havien d'estar tancats a casa o llançar-los des d'un vaixell en alta mar. Els que es trobaven pels carrers eren maltractats i temuts pels seus veïns. Per això fra Gilabert Jofré , fervent defensor dels dements, es va posar en la tasca de crear un hospital per a estos malalts. Amb la creació de l'hospital, els discapacitats mentals van passar de ser persones repudiades a ser tractades amb dignitat i rebre atenció sanitària.

1 Rogelio Chillida. Magistral de la Catedral de Valencia

Prompte es van donar compte que les despeses superaven amb escreix les ajudes econòmiques rebudes pels promotors, així com el treball i les obligacions que compor-

tava l'hospital i per això es va pensar en crear una Confraria que els alleujara del treball i proporcionara ingressos.

En l'Edat mitjana la societat era teocèntrica, i tot Girava entorn de Déu, la Mare de Déu i els Sants. Per això esta Confraria tindria com a patrona a la Mare de Déu dels Innocents. Innocent en valencià antic assenyalava la simplicitat del dement. I s'anomenaria Real Confraria de la Mare de Déu dels Innocents, Màrtirs i Desemparats.

Les feines fonamentals d'esta Confraria serien les següents:

Cerimònies litúrgiques.
Soterraments dels reus, nàufrags, gent que moria al carrer i no eren reclamats L'oració.
Els diners. Préstecs sense interessos a pobres, dona cions a l'hospital, etc...
Les obres de caritat. Com la protecció dels fills sense pare o abandonats per les seues mares.
La conversió de les dones de mal viure, les seues malalties i la seua pobresa

Esta confraria va erigir en el cementeri del Carreixet, del qual es va fer càrrec, una capella per a consagrar amb la religió i la caritat els soterraments dels desemparats i ajusticiats. Ja que era en aquest cementeri on se soterrava als ajusticiats.

La Confraria de Nostra Senyora dels Innocents, Màrtirs i Desemparats va sol·licitar la possibilitat de tindre una imatge, per a portar-la sobre els fèretres dels confrares, igual que tenien altres confraries, i que en esta representació hi haguera dos xiquets innocents amb estigmes en els seus cossos, morts per Herodes. I seria el 5 d'octubre quan el rei Alfons V el Magnànim firmara el real Privilegi en què es concedia la potestat per a la fac-

tura de la talla de la Verge.
Es va triar una imatge de grandària natural, de dors pla i de poc pes, que fàcilment poguera acomodar-se sobre els fèretres en la cerimònia del soterrament. Així s'explica la inclinació del cap, que és exacta a la requerida perquè descansara en un coixí, sempre que s'utilitzara com a jacent.

Segons Rafael Blasco, en el seu llibre La Verge dels Desemparats, la descriu de la següent manera.

... té més de set pams d'alta, la qual cosa havia d'entendre's incloent la peanya. Podem assegurar sense por d'equivocar-nos que la imatge té un metre i prop de tres decímetres d'altura. És de cartó llaurat amb la màxima delicadesa, el seu rostre és molt bell, sosté el Xiquet Déu amb la mà esquerra, i en la dreta porta una assutzena. El Xiquet està amb la creu al muscle, que representa les culpes de la humanitat, als seus peus es veuen dos xiquets agenollats amb veles en les mans, com indicant que és protectora dels dèbils, dels innocents, dels afligits, de tots els que a ella acudeixen amb puresa i cor i amb cristiana esperança.

De qui va fer la talla de la Verge no hi ha referències igual que el material exacte en què va ser feta. Hi ha una certa documentació del moment que especula que tenia un cos central de fusta i que després estava recoberta de cartó pedra, però no hi ha documentació del moment. Açò ha portat a incórrer en llegendes i miracles sobre l'existència de la Verge, fem referència a la més estesa, la qual es remunta al segle XVIII.

La llegenda parla que tres joves pelegrins es van presentar un dia en l'Hospital sol·licitant ser allotjats, en saber que eren artistes, el Pare Jofré els va exposar

la necessitat en què comptava el centre i la Confraria de tindre una imatge de la Verge patrona.

Estos es van oferir a fer-la, amb la condició que no se'ls molestara en el lloc on havien de fer-la, a les portes del qual se'ls deixava els materials i menjar que necessitaven.

Al tercer dia, es va escoltar una música celestial que eixia de l'interior del lloc on estaven els pelegrins, van entrar i es van trobar amb la Imatge feta i els misteriosos pelegrins desapareguts, als quals van considerar àngels. Immediatament descoberta la Imatge va obrar un miracle, continua contant la llegenda, amb la curació d'una malalta de l'hospital.

Quan posteriorment va començar a ser utilitzada adreçada, se li va posar un dosser o un mantell que li dissimulara la part plana de l'escultura, i també se li va afegir un ramellet d'assutzenes, símbol de puresa i virginitat. Una altra de les llegendes diu que aquest ramellet assenyalava la situació de les possibles víctimes, quan ocorrien naufragis prop de les nostres platges. A la pròpia talla se li va afegir una part posterior que li donara forma i es va anar barroquitzant al llarg del temps, omplint la imatge d'additaments, joies, bastons de comandament, corones, capes, sedes, etc... Són molts els erudits contemporanis i també religiosos que estan a favor de tornar la Imatge primitiva i desposseir-la d'adorns. Apel·lant a què una Verge que advoca als innocents, els desemparats i els màrtirs es descontextualitza amb tot aquest tipus d'additaments. Però açò és una batalla que encara s'està lliurant.

Per tant, la nostra patrona no és una Imatge geperuda o geperudeta, sinó que la seua postura es referix a la d'una imatge jacent, que té davall el seu cap un coixí. Potser és perquè respira humilitat en la seua postura i per ser la protectora dels desemparats i innocents que desperta tant de fervor en el poble valencià.

MARCE MAÇA CANO.
Llicenciada en Història de l'Art.

El Palau Ducal de Gandia
Bressol de Sant Frances de Borja

L'any del cinquanté aniversari del naixement de Sant Francesc de Borja, IV Duc de Gandia i marquès de Llombai, hem volgut fer una breu però intensa visita, a la seua casa natal. Obra arquitectònica de la màxima rellevància en la nostra comarca, ja que fou morada d'il·lustres llinatges regis, com els descendents de Jaume I, la no menys important SRA Constança de Subia emperadriu de Constantinoble, la casa dels Osuna i com no, de la família Borja, la noblesa religiosa, que ens va donar dos papes, Calixt III i Alexandre VI i un noble sant, Sant Francesc de Borja.

"Cap a la banda oriental de la ciutat de Gandia i sobre la vora esquerra del riu Serpis, abans anomenat riu blanc o riu d'Alcoi, sobreïx com a castell roquer l'augusta mansió dels Ducs i casa natalícia de Sant Francesc de Borja."
(Solà i Cervós 1900)

L'edifici presenta una façana angular a dos carrers. Hi ha indicis que en els seus orígens fou torre sentinella, ja en època musulmana, de la qual es remunta el palau en les seues primeres etapes. La seua fàbrica és de maçoneria reforçada en alguns punts amb pilars de rajola. Es tracta d'una façana senzilla, presenta sis balcons del segle XVII en la planta noble i es remata amb una arcuació en la seua part superior. De la decoració, res queda d'ella, en època barroca, estava tota decorada amb pintures al fresc, d'exuberant ornamentació, florons, volutes i pitxers, formaven part de la mateixa. L'element més destacat de la mateixa és la seua portada principal en pedra. De tradició romànica presenta un arc de mig punt dovellat, emmarcat en motlura. Anàloga a altres construccions del segle XIII i XIV. De la portada destaquen dos elements significatius, el forrellat, que es conserva junt amb tota la ferramenta de la porta, i l'escut borgià. És destacable el forrellat perquè presenta l'escut aragonés amb les quatre barres, reminiscència d'antics habitants. Quant a l'escut és probable que substituïra al d'Aragó, en passar a les mans dels Borja l'insigne palau. Observarem que és partit de Borja i OMS, surmontado d'Elm i per sostenidors dos àngels. Tancat

Hi ha indicis que en els seus orígens fou torre sentinella, ja en època musulmana

en un marc de pedra que té a cada costat dues figures humanes.

Quant a la façana que dóna a l'antic carrer Cardenal Cisneros, va ser remodelada posteriorment, a finals del XIX, quan el palau va deixar de servir els nobles de la Casa d'Osuna, per a passar en subhasta pública a la companyia de Jesús en 1890, pel preu de 69.800,90 pessetes. Serà llavors quan es convertisquen les cavallerisses en Església i les cotxeres en Capella.

No menys important que la resta del palau és el seu vestíbul. Presenta un teginat de nacre amb incrustacions d'os. En una de les seues parets una sèrie de 47 taulellets moderns, de Manises, il·lustren l'heràldica de totes les poblacions que van pertànyer al senyoriu dels Borja. La porta, que com ja hem dit presenta en el forrellat l'escut d'Aragó, està proveïda d'un enorme garrot que s'enfunda en la paret. I finalment un majestuós arc escarser en pedra ens dóna accés al pati d'armes.

El pati presenta quatre façanes, però només estudiarem la més significativa, la de llevant. A primera vista l'element més destacat és l'escalinata d'honor. Arranca en perpendicular a la façana, tram restaurat per la companyia de Jesús que el va restablir al seu estat primigeni, segons els vestigis trobats. Quant al seu segon tram paral·lel a la façana de llevant, se sosté per tres arcs de Quart punt. El primer d'ells és el que servix de trànsit a la nova capella. El segon arc és cec i presenta el brocal d'un pou i en el tercer que també és de trànsit, el sagrat Evangeli es representa amb dos alts relleus. El de la dreta de Sant Lluc i Sant Mateu, en el que trobem les inscripcions " DEIXA I LLEVARÉ LA PALLA DEL TEU ULL" I la resposta de Crist. "HIPÒCRITA, LLEVA PRIMER LA BIGA DEL TEU ULL, I DESPRÉS ATÉN A LLEVAR LA PALLA DE L'ULL DEL TEU GERMÀ."

Quant al de l'esquerra la cartel·la està partida en dos i trobem les inscripcions següents: "TOT EL QUE SENT, ESTES LES MEUES PARAULES I LES COMPLIX, S'ASSEMBLA AL BARÓ SAVI QUE VA EDIFICAR SA CASA SOBRE PENYA VIVA." I en la segona: " PERÒ EL QUE SENT ESTES LES MEUES PARAULES I NO LES POSA EN PRÀCTICA, S'ASSEMBLA A L'HOME NECI QUE VA EDIFICAR SA CASA SOBRE ARENA." Sant Mateu.

Estes paràboles estaven dirigides als que esperaven audiència del

Duc en el pati d'armes.

Davall este arc també es troba l'escultura d'un jove amb trets africans. Cobrint este tram trobem un teuladell sostingut per tres lleus columnetes [illegible] d'exquisida [illegible]. També cal destacar el finestral gòtic de tipus finestra coronella del segle XIV, tres arquets lobulats sostinguts per primes columnetes amb base i capitell, tota ella emmarcada amb una motlura.

A continuació anem a fer un recorregut per les estances més nobles i significatives del palau ducal, en general totes les estances visitables, ja que com ja hem dit en l'actualitat és domicili de jesuïtes i no tot el complex és de domini públic. Accedim a la planta noble per una escaleta annexa al vestíbul que ens dóna accés a la Cambra de la Duquessa o del Naixement. Perquè encara que no s'ha corroborat, és l'estança on va nàixer el Sant Duc. Destaca d'ella l'enllosat de taulellets de traça morisca de finals del segle XV igual que el teginat. També és destacable el tapís que representa el Baptisme de Francesc de Borja a la col·legiata de Gandia. Per a separar esta estança de la contigua hi ha un fals parament neogòtic d'arquets del qual pengen dos quadros amb les armes i la genealogia dels Borja respectivament.

L'estada següent és l'anomenat Saló d'Àguiles pel fris que recorre l'estança, compost per aus que piquen fruits i garlandes de flors. Este fris està fet d'algeps de color verd fosc i com requerixen els cànons del Barroc daurat, en excés. Encara que pertany al barroc tardà segle XVII, igual que els balcons de la façana i del pati d'armes. També cal destacar d'esta estança la màscara mortuòria de Sant Francesc de Borja.

Seguint amb la nostra visita passem al Saló dels Estats de Sardenya, es creu que va ser el menjador del palau. Este saló recorda les possessions que van heretar els Borja dels Carròs i els Centelles a Sardenya. És destacable el teginat amb fris de permòdols tallats amb rostres humans. Destaquen dos grans tapissos de Martín Corones que representen la col·locació de la primera pedra de la Universitat de Gandia i L'acte on el Duc rep el grau de Doctor. Si passem a l'estança següent ens crida l'atenció el vistós color verd del seu enllosat, ceràmica de Manises del segle XVI, és per això que se li denomina la Sala Verda. Destinada al record de les missions jesuïtiques, conté quadros de màrtirs i objectes orientals i amerindis.

En l'actualitat és domicili de jesuïtes i no tot el complex és de domini públic

Adossada a esta estança es troba l'Habitació de la Torrecilla, pareix que esta és la part més antiga del palau, ja que revela l'existència d'una torre, torre sentinella que

mencionàvem a l'inici del nostre escrit. Recolza esta opinió l'enllosat de la dita estança, de color blau cobalt, taulellets hexagonals amb motius vegetals del tipus "alfardó", obra de moriscos, de finals del segle XIV o principis del XV.

El recorregut que estem fent no és cronològic, sinó més bé el lògic per a recorregut de les estances, ja que ara passarem a la part més recent, és per això que se l'anomena l'Obra Nova o la Galeria Daurada. Erigida pel X Duc, Pasqual Francesc de Borja Centelles i Ponce de León per a l'exaltació del seu iaio i amb motiu de la seua canonització pel papa Climent X. Començada aproximadament en 1671 no s'acabarà fins al 1714. Composta de cinc sales successives que donen al pati de Bambús. Pertany al Barroc Valencià, té 40 metres de llarg i aconseguix un efecte escenogràfic a base de la llum , joc de perspectives i pintures en "trompe l'oeil". Les seues portes, finestres i contrafinestres en marqueteria molt minuciosa, riques fustes incrustades formant dibuixos geomètrics. Nou són els balcons de ferro forjat amb teuladells vidriats, que il·luminen l'estança i deixarien entrar l'aroma de les flors i plantes aromàtiques que poblaven el jardí. Són també destacables les seues pintures ensostrals, encara que necessitaríem un article a banda només per a comentar-les. Mampares mòbils separen les estances entre sales, la qual cosa permetia en cas de necessitat fer una estança contínua. Decorats estos paraments al més pur estil barroc, daurades, amb flors i garlandes, en els seus alts, medallons ovalats i retrats de Ducs i personatges entres les volutes de rocalla.

El recorregut que estem fent no és cronològic, sinó més bé el lògic per a recorregut de les estances

De les tres primeres estances s'han perdut els solados de ceràmica de Manises del segle XVII, només queda part de la quarta i la cinquena, anomenada dels Cinc Elements. Incidirem en ella per la seua bellesa i sobretot pel que representa. Com tota esta galeria està dedicada a exaltar el Sant Duc, per això, en esta estança es va realitzar un sostre, que sent pla, imita una cúpula circular, que significa la glorificació de Sant Francesc de Borja i assistixen a ella, profetes, apòstols i sants, a més d'una corona d'àngels presidida per la Mare de Déu. Quant a l'enllosat, de taulellets ceràmics de Manises de finals del XVII, adopta la forma de circumferències concèntriques, en ser una estança quadrada obliga que les peces siguen trapezoïdals de grandària decreixent a mesura que s'acosten al centre. Es representen els Quatre Elements, la terra, en oposició al Cel representat en el sostre. De cada angle, sorgix un dels Elements. El foc i les seues al·legories, armes, bombes, volcans, rajos i llamps. La terra, amb plantes,

flors, animals i fruits. L'Aigua, que brolla de la gola de Neptú, embarcacions, peixos, crustacis, fonts, monstres marins. I l'Aire, simbolitzat pel Déu Eol, aus, palometes. Cadascun dels elements s'emmarca en quatre cercles concèntrics situat en cada angle de l'estança. Com veiem una al·legoria perfecta per a representar a Francesc de Borja en la terra i el Sant als cels.

La següent estança ens resulta molt més pagana i al mateix temps més règia, el Saló de Corones. S'accedix si seguim el recorregut a través de dues saletes o directament des del pati d'armes per l'escalinata. Amb vista el Serpis i al pati, és un amplíssim saló amb teginat de robust fustam. Va ser reformat pel Sant Duc encara que conserva la seua traça gòtica, patent en la ja mencionada finestra que recau sobre el pati d'armes. Els altres finestrals són de vidre emplomat amb motius heràldics i es tanquen amb contrafinestres de talla mudèjar. Deu el seu nom a la doble corona de la Casa Borja representada en tot el teginat. Recorre tota l'estança un fris, en la part inferior del teginat amb inscripcions de les epístoles de Sant Pau. Conté un alt sòcol de ceràmica de Manises dels anomenats de corda eixuta, encara que son d'estil sevillà, diferent en cada una de les entrepilastres. En esta estança tenien lloc les recepcions, es la sala principal del palau. Tapissos i retrats guarnixen l'estança. D'este salo es passava al despatx de Sant Francesc, convertit després en capella gòtica moderna, amb pintures en parets i sostres, que representen sants relacionats amb Gandia, Sant Francesc i La Companyia de Jesús. Per una porta al costat de l'altar es passa a una de les estances més sagrades del casalot. La Santa Capella, l'oratori privat del Sant Duc. Potser es tracte de l'estança més xicoteta del recinte, amb sostre a tres vessants, causa sensació claustrofòbica, però òptima per a l'oració. L'enllosat original és de ceràmica d'alfardons, de Manises, encara que està recobert per una tarima de riques fustes amb dibuixos en marqueteria. I la decoració de grisalla en les parets està atribuïda al fill de Paolo de Sant Leocadi, Felip Pau. On es representen els Misteris del Roser.

Eixint de la Capella, una llarga galeria ens torna a l'escala per on iniciem el recorregut, i de nou al pati d'armes i al vestíbul. Amb tot açò hauríem recorregut totes les estances nobles de l'edifici, quedant en el tinter l'Església situada en les antigues cavallerisses. Però esta, junt amb algunes joies més, la deixarem per a una visita real, esperant que este escrit haja despertat la curiositat d'algun dels lectors i visiten este palau, símbol d'una època en què la nostra comarca va ser terra de nobles.

MARCELA MAÇA CANO
Llicenciada en Història de l'Art.

El Col.lectiu de Mestres de la Safor i la Nostra Llengua

El col·lectiu de Mestres de la Safor celebra les tres dècades dels seus inicis.

El col·lectiu de Mestres de la Safor celebra les tres dècades dels seus inicis.

Ha estat una entitat fonamental en el desenvolupament educatiu i cultural de la comarca al llarg d'aquest període. Avui continua aglutinant al Moviment de Renovació pedagògica a la comarca i segueix portant a cap diversos projectes en l'àmbit educatiu.

Entre les tasques realitzades cal destacar aquelles que han donat un impuls a la nostra llengua i cultura.

Així, en l'any 1973 s'iniciaren els cursos de l'I.C.E de la Universitat de València per al reciclatge del professorat en la nostra llengua. Començaren a la ciutat de Gandia, encara que posteriorment s'expandiren per altres poblacions de la comarca, entre elles Tavernes.
En aquesta època l'inspector d'E.G.B de la Safor, va ser l'encarregat de recollir les aspiracions de renovació pedagògica i de canvis en l'ensenyament, cosa que va portar a vertebrar a un bon nombre de mestres en aquest col·lectiu.

Els esdeveniment sociopolítics del moment també contribuïren a crear aquestos moviments educatius. Després de la mort del dictador Franco, amb plena transició, el col·lectiu de Mestres de la Safor, fou una plataforma d'iniciatives i punt d'encontre i recolzament per a tots els ensenyants que volien una escola amb una cultura i llengua pròpia. Mostra d'això foren les famoses enganxades amb el lema " per una escola popular i valenciana".

Entre els que aportaren idees al col·lectiu es trobaven personatges tan valuosos com el professor Sanchis Guarner, el cantant i mestre Lluís el Sifoner o l'escriptor saforenc Josep Piera.

La idea de portar la nostra llengua a l'escola, que començà pel que fa a la Safor al poble de Barx amb Marifé Arroyo, tingué el recolzament des d'un principi del col·lectiu de Mestres de la Safor, que sempre ha tingut com a finalitat seua la defensa de la llengua del País Valencià, en tots els àmbits i començant per l'ensenyament però sense deixar a banda altres aspectes més socials, com són el món més lúdic i festiu. D'eixa unió nasqueren les actuals trobades de llengua.

És per tot això que creiem que aquest col·lectiu, que malgrat els entrebancs i escasses ajudes oficials, tant ha fet per la nostra cultura i llengua, mereix tot el nostre respecte i reconeixement.

Enric Boscà i Gandia

Junta local Fallera
Tavernes de la Valldigna
President

Xavier Fons i Meló

Fallera Major de
Tavernes de la Valldigna

Maria Dolores Cucarella i Pérez

SUMARI

02- Sumari
03- Comissió Infantil
04- Marcos Solanes i Armengol
President Infantil
06- Fallerets
07- Falleretes
08- Kiara Fernández i Sánchez
Fallera Major infantil
10- Monument Infantil
12- El Paradís de la Màgia
14- L'Univers de la Música
42- Making of
43- Assaig Infantils
45- Recompenses Infantils
46- Nous Fallerets i Falleretes
49- El Teatre dels més menuts
51- Publicitat

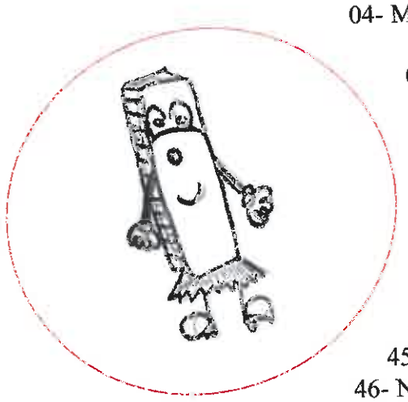

COMISSIÓ INFANTIL

President
Marcos Solanes Armengol

Vice-President
Tomas Castelló Bononad

Secretaria
Mariola Gómez Gonzàlez

Tresorer
Roger Verdú Magraner

Comptador
Javier Carbó Climent

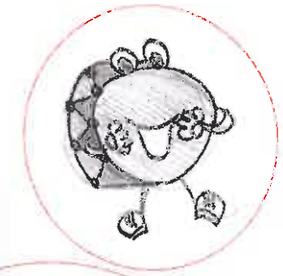

Veu presentació
Teresa González i Chàfer

Delegats d'Esports
Iván Torres Escrihuela
Roberto Ferrando Alberola
Jorge Pons Arroyo
Josep Palomares Grau

Delegats activitats diverses
Maria Grau Fuster
Neus Palomares Gascón
Luís Montoya Alberola
Joan Salvador Melió Martínez

Delegats
Alba Torres Sala
Irene Peiró Talens

Marcos Solanes i Armengol
President Infantil

Estimats Fallerets i Falleretes de la Falla la Via.

Com sabeu, les falles ja estan ací. Jo, Marcos, com a President Infantil de la nostra Falla, amb molta il-lusió i amb moltes ganes comence la festa, espere comptar amb tots vosaltres, per tal que tots junts fem que aquestes falles siguen inoblidables.

Espere aquest any representar-vos el millor possible com a President Infantil i que tots junts gaudim d'aquestes festes tan esperades per tots els fallers i falleres.

I com a comiat, convidar tothom a fer més gran aquesta tradició valenciana, composta de Foc, Festa i Flama, com són les nostres Falles.

Vos saluda des del llibret de la Falla la Via, el vostre President Infantil del 2010.

Marcos Solanes i Armengol.

Adrià Ábalos i Clar
Virgilio Agustí i Vidal
Jordi Alberola i Artola
Javier Alberola i Fons
Pavel Alberola i Torres
Vicent Alfonso i Vidal
Alex Almiñana i Sanchis
Julio Almiñana i Sanchis
Francesc Enric Altur i Bononad
Rubén Altur i Bononad
Juan Alfredo Altur i Company
Miquel Andrada i Alberola
Ismael Bono i Plancha
Vicente Bono i Plancha
Antonio Bono i Sifres
Juan Vicente Burguera i Martínez
Hugo Carbó i Bixquert
Javier Carbó i Bixquert
Tomás Castelló i Bononad
Carlos Chafer i Sanchis
Enrique Chafer i Sanchis
Sergi Chover i Montoya
Vicent Chover i Montoya
Batiste Ciscar i Grau
Santi Climent I Gascón
Marcial Cortés i Cremades
Alvaro del Toro i Ciscar
Fernando del Toro i Ciscar
Gael Delpuech
Quentin Delpuech
Eneko Diago i Cano
Alvaro Durà i Talens
Carlos Espí i Escrihuela
Alex Espí i Selfa
Mario Espí i Vercher
Vicent Esteve i Bononad
Pau Fayos i Montagut
Roberto Ferrando i Alberola
Sergi Ferrando i Altur
Alexandre Gascón i Verdú
Jordi Gascón i Verdú
Jordi Giner i Altur
Manuel Gómez i Fernández
Joan González i Chafer
Antonio Grau i Ábalos
David Grau i Ferrando
Jordi Grau i Ferrando
Héctor Grau i Fuster
Vicent Grau i Juan
Guillem Grau i Palomares
Josep Grau i Palomares
Santiago Hernández i Palomares
Fran Hidalgo i Felis
Sergio Jareño i Estruch
Tonet Juan i Gómez
Dario Landete i Hernández
Sergi Llacer i Sansaloni
Andreu Llinares i Ferrando
Josep Llinares i Ferrando
Hugo Llinares i Martín
Joan Salvador Melio i Martínez
Jordi Meló i Clar
Carlos Merenciano i Martí
Vicent Merenciano i Peris
Andreu Mompó i Ferragut
Fran Montoya i Alberola
Hugo Montoya i Alberola
Luis Montoya i Alberola
Vicent Noguera i Talens
Gabriel Ortiz i Pastor
Carles Palomares i Sala
Eduard Palomares i Sala
Pascual Palomares i Vidal
David Peiró i Talens
Ismael Plancha i Benavente
Jorge Pons i Arroyo
Lluis Pons i Hernández
Mario Pons i Peris
Jose Pouzols I Ballester
Víctor Romero i Chafer
Javier Ruiz i Marín
Juan Vicente Sales i Cepillo
Alvaro Sánchez I Peris
Joan Sapiña i Fons
Joan Solanes i Pérez
Ruben Talora i Ramírez
Carles Tarrasó i Gascón
Jordi Tormo i Plancha
Sergi Tormo i Solera
Alexandre Torres i Escrihuela
Iván Torres i Escrihuela
Mario Torres i Fernández
Valentín Vercher i González
Roger Verdú i Magraner
Oscar Vidal i Pons
Iker Vila i Montoya
Alex Vila i Grau

Carmen Agustí i Vidal
Silvia Agustí i Vidal
Amanda Albero i Blasco
Rosabel Alberola i Escrihuela
Yaiza Alfonso i Vidal
Sandra Alonso i Escrituela
Claudia Andrada i Alberola
Julia Andrada i Alberola
Elia Arrametaponsa i Brines
Irene Arroyo i Guerra
Alba Artes i Grau
Aitana Blasco i Ciscar
Eva Bono i Sifres
Aitana Bononad i Boronat
Alba Bosch i Clar
Gala Camarena i Escrihuela
Mónica Camarena i Escrihuela
Maria Chafer i Sanchis
Claudia Chorro i Lecube
Mar Chova i Gomez-Elegido
Candela Chover i Gresa
Helena Chover i Llacer
Victoria Chover i Llacer
Maria Company i Chorro
Carmen Corella i Martínez
Julia De los Angeles i Duato
Carla Diaz i Grau
Helena Diaz i Sanchis
Maria Doménech i Escrihuela
Maria Espí i Escrihuela
Ana Espí i Vercher
Marta Espí i Vercher
Elena Esteve i Bononad
Julia Estirado i Palomares
Miriam Estornell i Gascón
Anna Estornell i Sala
Julia Estornell i Sala
Rosa Felis i Moncho
Sandra Fernández i Arocas
Maria Ferrando i Alberola
Alejandra Ferrero i Pastor
Carmen Florit i Fons
Leire Fons i Jiménez
Desiré Fuster i Peiró
Joana Garcia i Altur
Alba Giner i Pastor
Paloma Giner i Pelegrí
Laura Gómez i González
Mariola Gómez i González
Beatriz González i Álvarez
Teresa González i Chafer
Alma Grau i Escrihuela
Maria Grau i Fuster
Montse Grau i Magraner
Denis Grau i Porta
Carla Jaime i Soler
Maria Llacer i Almiñana
Angela Llinares i Asunción
Alba Lobo i Meló
Marta Lozano i Mejias
Carla Magraner i Bofi
Ana Isabel Manclus i Cholvi
Carme Martínez i Grau
Nuria Martínez i Grau
Alejandra Martínez i Pastor
Zaira Mejias i González
Andrea Meló i Clar
Angela Merenciano i Peris
Vera Montero i Palomares
Julia Muñoz i Escrihuela
Marta Ortiz i Peiró
Neus Palomares i Gascón
Natalia Palomares i Jaime
Maria Palomares i Vidal
Naiara Palomares i Zafrilla
Danae Pastor i Jiménez
Emma Peiró i Iglesias
Irene Peiró i Talens
Emma Peris i Ferrando
Estrella Peris i Ferrando
Celia Pons i Hernández
Carla Ramos i Gascón
Paula Requena i Alberola
Aurora Ribelles i Talens
Adriana Rodrigo i Escrihuela
Montserrat Roig i Villalba
Sheila Romanguera i Enguix
Esperanza Salas i Donovan
Inés Sánchez i Peris
Mabel Santabarbara i Estruch
Aurora de les Neus Serra i Manclús
Paula Sosa i Susaya
Neus Talens i Alberola
Mar Talens i Grau
Neus Tarrasó i Pelegrí
Aitana Tormo i Plancha
Alba Torres i Sala
Julia Torres i Sala
Mireia Torres i Vercher
Lidia Vidal i Mongord
Laia Vila i Montoya
Tania Villaplana i Brando

Kiara Fernández i Sánchez

Fallera Major Infantil

Què vols que et diga Kiara?
T'estimem com la que més
i els nostres ulls s'emocionen
en reviure aquestos moments.

Foc d'innocència
esclata entre espurna i flama
quan la Falla la Via a tu et nomena
rep de tu, la pura essència
de la flama valenciana.

Orgullosos ens sentim
els que bé et coneixem
i feliç t'has de sentir
de gaudir d'aquest plaer.

Avui et regale els meus versos
i crec que un gran consell
"encara que cresques i et faces gran,
la xiqueta que ets i un dia vas ser
no deixes que al teu interior s'apague mai".

Joan Vicent Fons i Meló

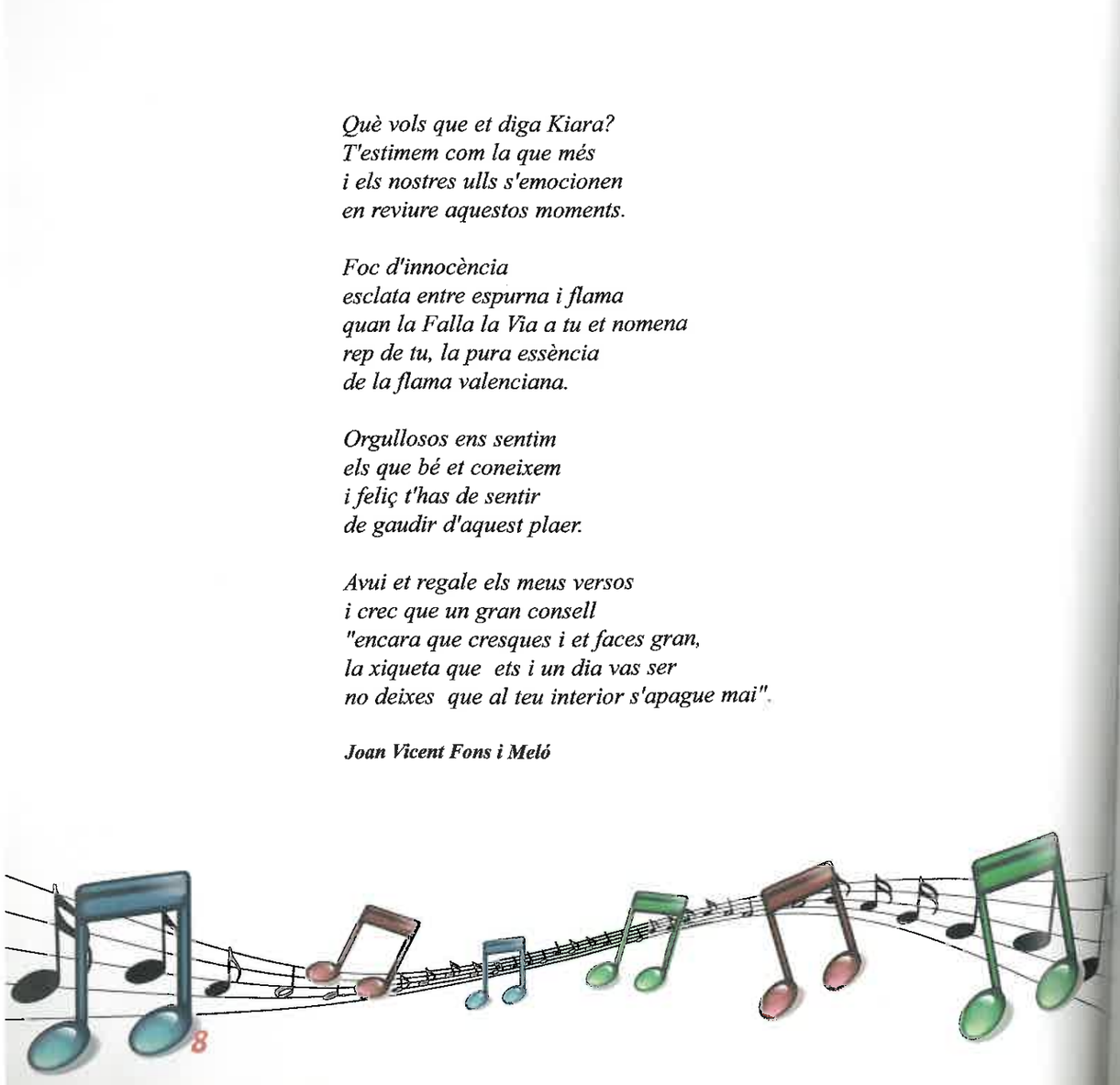

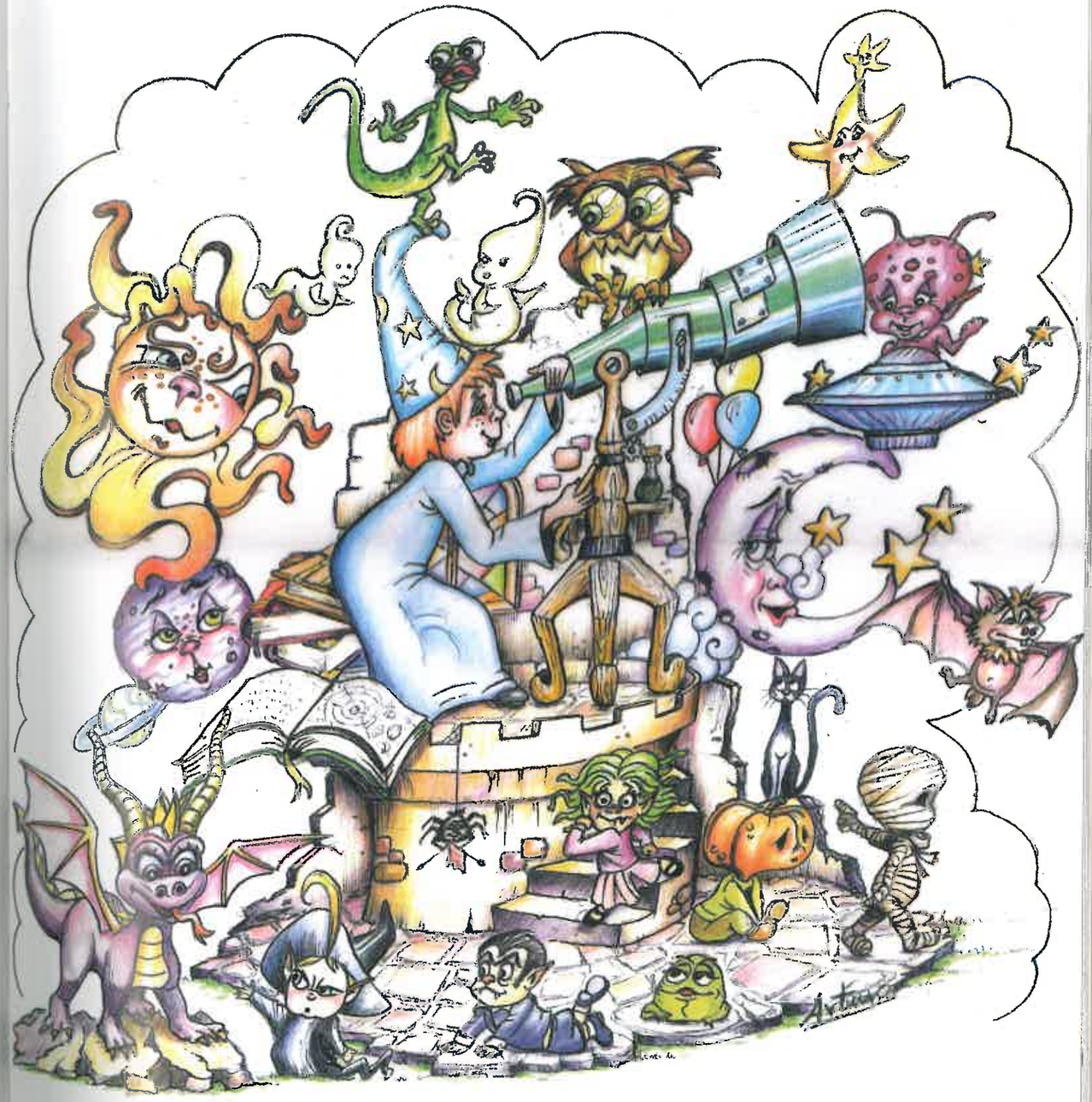

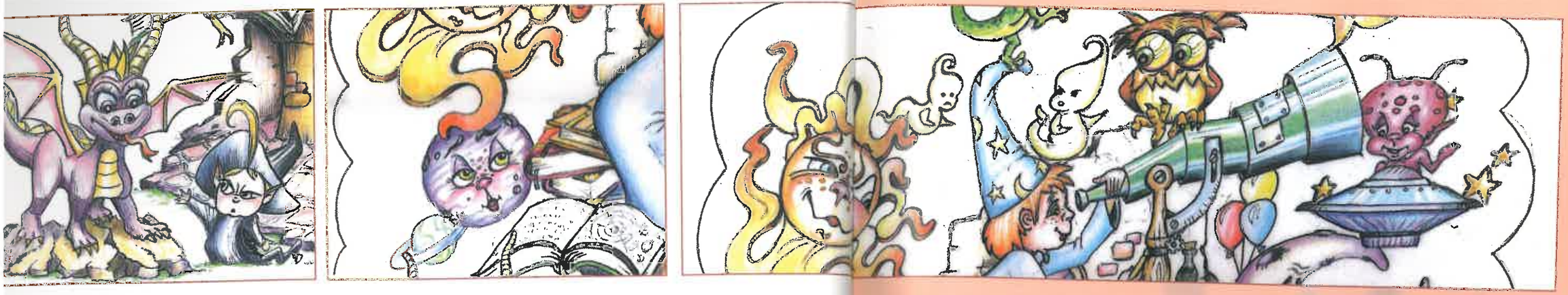

Critica Falla Infantil

El Paradís de la Màgia

Reunits una colla d'amics,
al saló de la casa del Lluís
van decidir , llegir un llibre,
que sempre per a ells havia estat prohibit.

Per títol tenia:
" Vas a passar una nit màgica"
La curiositat els picava...
I quan el van obrir al pròleg s'explicava:

Volgut lector, tens a les mans
el llibre més emocionant de tota la prestatgeria.
Amb ell vas a viure situacions i vivències
plenes d'emoció i alegria.

La màgia tot ho abasta
caracteritzant dos tipus la seua existència.
La negra, malefici i maledicció.
La blanca, encant i fascinació.

Ficció, imaginació, inventiva,
màgia, fantasia o realitat?
al cap i a la fi, vertader o mentida
de la nostra ment és resultat.

Un dels amics, el més atrevit
va dir: passa la pàgina Lluís!
Que de segur ara vindrà, el més divertit.

Ningú d'ells s'imaginava
el que anava a passar
en pronunciar la primera frase de la pàgina,
"estem quasi arribant al moment més culminant ".

Va ser ,quan de sobte una ràfega d'aire
va entrar per tot l'habitacle,
agafeu-vos de les mans
crida amb força el Lluís
em pareix que ens traslladem al
PARADÍSSSSSSSSS!

I és allí on van aparéixer.
Tots ells sentiren una veu que els digué:
Benvinguts al paradís de la màgia:
Qui parla? És un mag o un bruixot.

Sóc el mag Merlin , si voleu passar- ho bé,
deixeu la ment en blanc
esborrant la feina de la vostra ment
i deixant volar la vostra imaginació
en els vostres pensaments.

Vosaltres que sou molt intel·ligents
heu d'aprendre aquesta lliçó:
La vida sense màgia
és una realitat sense fantasia,
seria com llevar-li a un infant
la seua joguina preferida.

Màgia i fantasia
fantasia i màgia
una s'alimenta de l'altra
i donen llum a la vida.

Perquè ni els bruixots i la màgia negra,
ni els homes amb maldat i crueltat
podran destruir i ni tan sols minvar
les meravelles que la vida vos ha brindat.

Als vostres majors els toca aprendre de
vosaltres, xiquets
en vosaltres l'esperança continua latent,
tan sols han de mirar el vostre món de fantasia
i aleshores s'adonaran de la MÀGIA DE
LA VIDA.

Quan van tornar la colla d'amics
d'aquell meravellós paradís
estaven meravellats del que els havia passat.

El Lluís es dirigí cap a casa.
I en aquell saló on va començar tot
li contà a son pare tot el que li havia passat.

Son pare, tot seriós, li respongué:
Fill, pareix que el temps
ha tornat enrere, jo vaig fer el mateix,
la curiositat em va picar
i és quan la meua vida va canviar.

Tere Cremades i Tere Fons

L'Universde la Música

Han col.laborat al llibret

Marcos Solanes i Armengol
Tomás Castelló i Bononad
Marcial Cortés i Cremades
Joan González i Cháfer
Miguel Andrada i Alberola
Pau Talens i Alberola
Álvaro Durà i Talens
Mariola Gómez i González
Laura Gómez i González
Teresa González i Cháfer
Maria Ferrando i i Alberola
Maria Cháfer i Sanchis
Alba Lobo i Meló
Maria Espí i Escrihuela
Silvia Agustí i Vidal
Carme Agustí i Vidal
Júlia Andrada i Alberola
Mónica Camarena i Escrihuela
Gala Camarena i Escrihuela
Neus Talens i Alberola
Claudia Andrada i Alberola
Carme Martínez i Grau
Núria Martínez i Grau.

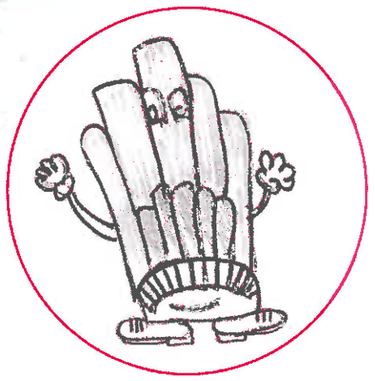

L'Univers de la Música

La família Simfonia, amb Trompeta i Harmònica al cap i els seus fills Clarinet i Dolçaina d'acompanyament, han decidit passar aquest any les vacances en família. És per això, que han decidit gaudir d'un temps junts a casa la tia Violoncel, tia Cel, com li diuen enginyosament Dolçaina i Clarinet.

La tia Cel, des què es va llicenciar en Llengua de Corda, viu a la ciutat de Pentagrama en un caseta menuda, però acollidora, on les partitures d'innumerables autors es troben per tots els racons de la casa.

Dolçaina tenia moltes ganes d'estar amb sa tia, ja que no guardava quasi records d'ella . Doncs, quan va nàixer, ja feia anys que la tia vivia a Pentagrama i encara no havien tingut l'ocasió de visitar-la. El seu germà sí en guarda alguns de quan vivia amb ells al seu poble Do-Re-Mi. Sempre recorda les hores i hores que la tia dedicava a l'estudi i l'energia emprada per tal d'ensenyar-li algunes notes de la llengua corda quan ni tant sols en sabia la de vent.
Les vacances sempre són dolces i intenses, però curtes, molt curtes. A tothom el temps li passa volant quan s'ho està pas-

La tia Cel, des què es va llicenciar en Llengua de Corda, viu a la ciutat de Pentagrama

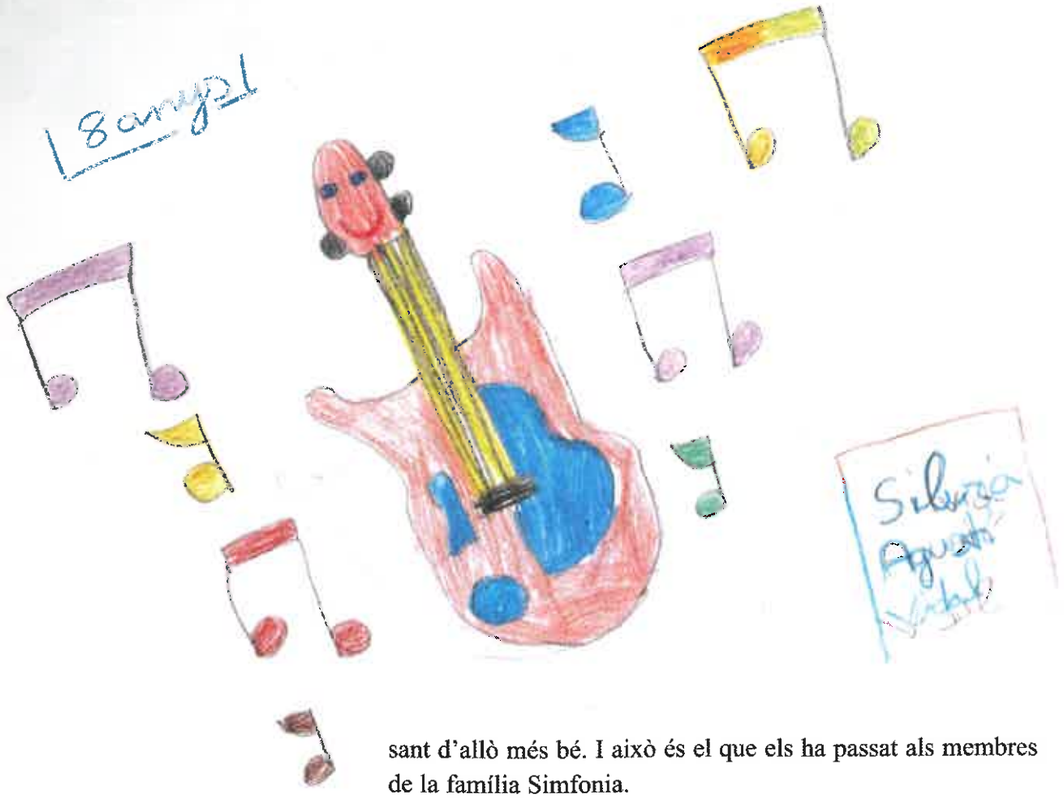

sant d'allò més bé. I això és el que els ha passat als membres de la família Simfonia.

Aquestes vacances les han gaudit com no ho havien fet en la vida: han anat a la platja, al parc d'atraccions, han fet excursions a peu, amb bicicleta, han cantat, han tocat i han ballat. En fi, han fet un fum de coses. Però com que tot el que és bo s'acaba, ara ja ha arribat el moment de tornar a casa i també cadascú a la seua feina: la tia ha donar classes de llengua de corda al Conservatori, el pare i la mare a la seua tenda d'abrics, que, malgrat que encara fa calor, mai se sap quan arribarà el fred i nosaltres a descansar uns dies més que encara no hem esgotat les nostres vacances escolars.

Les vacances sempre són dolces i intenses, però curtes, molt curtes

La tia Cel els acompanya a l'estació de tren per així acomiadar-se d'ells. Mentre esperen a l'andana principal l'arribada del tren direcció Do-Re-Mi, els dos xiquets demanen permís per veure els aparadors de les tendes que hi ha pels voltants. Els pares els avisen que no s'allunyen molt de la via 4 i que tan prompte com sigui així el tren hauran de pujar corrents.

Hi ha un fum de tendes amb llums i cartells de tots colors. Dolçaina divisa una de joguines i tots dos corren cap a ella.

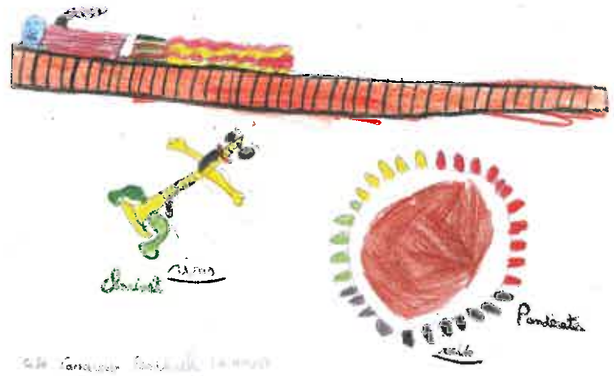

Entren i miren al seu voltant, és allò que sempre havien somniat, estants i estants de joguines de tot tipus. Clarinet corre cap a la zona de cotxes, trenets i camions, mentre que Dolçaina es dirigeix les prestatgeries de trencaclosques. És una apassionada d'aquests, a casa ja en té uns quants però cap com aquells amb tantes peces. Açò els sembla meravellós, no s'ho podien creure, estaven fascinats. De sobte Clarinet escolta per megafonia que el seu tren està apunt d'eixir, els dos corren cap a la via.

allò que sempre havien somniat, estants i estants de joguines de tot tipus

-Vinga Dolçaina que el nostre tren està a punt d'eixir.
-Sí, sí, ja vaig. Quina andana és?
-No sé, crec que la cinc, vinga dóna't pressa.
-Clarinet puja que es tanquen les portes! El pare i la mare ja deuen estar dins!
-Uf, pels pèls. Ara busquem el pare i la mare.
Passen el vagons mirant on deuen estar asseguts Trompeta i Harmònica. Algú els fa senyals, seran ells. En arribar, se n'adonen que no es dirigia a ells sinó a un gran orgue que caminava just darrere d'ells.
-Clarinet estàs segur que és aquest tren?
-Clar, la mare ho ha dit ben clar, andana cinc.
-Aquest és l'últim vagó i no els hem vist.

Els dos germans tornen a fer el mateix recorregut i amb el mateix resultat, son pare i sa mare no apareixen per cap seient

-Ai, Dolçaina no sigues pesada, segur que els hem passat de llarg. Vinga tornem cap enrere.

Els dos germans tornen a fer el mateix recorregut i amb el mateix resultat, son pare i sa mare no apareixen per cap seient.

-Has vist ,Clarinet, aquest tren no és el nostre, ja hem passat dues parades i els nostres pares no apareixen. No creus que ja hem perdut temps suficient ?

-Per a què et quedes més tranquil·la li preguntaré al revisor.

-Sí, bona idea.

-Senyor, aquest tren és el que va direcció Do-Re-Mi?

-No, xiquets ,aquest va direcció Fa-Sol - contestà el revisor-. Mireu, el que caldria que féreu és parar a la pròxima i esperar que passe el pròxim tren en direcció a Silenci i després fer transbord a la tercera parada, i allí ja agafeu el tren en direcció Do-Re-Mi.

-Moltes gràcies- digueren tos dos.

Baixaren a la pròxima parada, donaren un cop d'ull als horaris que hi havia penjats. Semblava que en passaria un en 10 minuts.

-Mira Dolçaina com no sóc cap desastre, en passa un en deu minuts.

-Que bé, però aquesta estació està un poc solitària, no?

-Ei, ja estem amb les teues imaginacions, això serà que fa poc ha passat un tren i la gent ha pujat. Vinga no veges fantasmes on no hi ha.

-Potser tingues raó, Clarinet, però es que m'he posat un poc nerviosa. M'asseguraré a quina hora passa i on ens hem d'aturar.

Dolçaina mira rigorosament el plànol i el tauler d'horaris, doncs no es vol tornar a enganyar. Aleshores se n'adona que aquest horari és de fa deu anys enrere i al plànol ni tant sols existeix la carretera i el pont que es veuen darrere de l'estació.

-Clarinet, ara sí que l'has feta bona!

-Què et passa ara Dolçaina? M'has donat un esglai espantós!

-Què em passa? Doncs que aquest horari és del 1999 i al plànol no apareixen ni la carretera ni el pont d'ací davant!- cridà encara més fort Dolçaina.

-No em digues! Espera, que ho mire jo, de segur que estàs equivocada.

Clarinet va mirar detingudament l'horari i el plànol, la seua germana tenia raó. Allò era de l'època en què encara no hi havia ni instruments elèctrics. El cervell li funcionava a mil per hora per tal de trobar una solució.

-Ja ho tinc!-va exclamar Clarinet.

-Ja tens el què? L'únic que tenim és una estació enmig del desert i amb un horari de quan els nostres iaios tocaven el twist.

-Tranquil·litza't Dolçaina, anem a la finestreta i preguntem.

Almenys has tingut una bona idea-va afirmar Dolçaina.

Alba Lobo (6 anys)

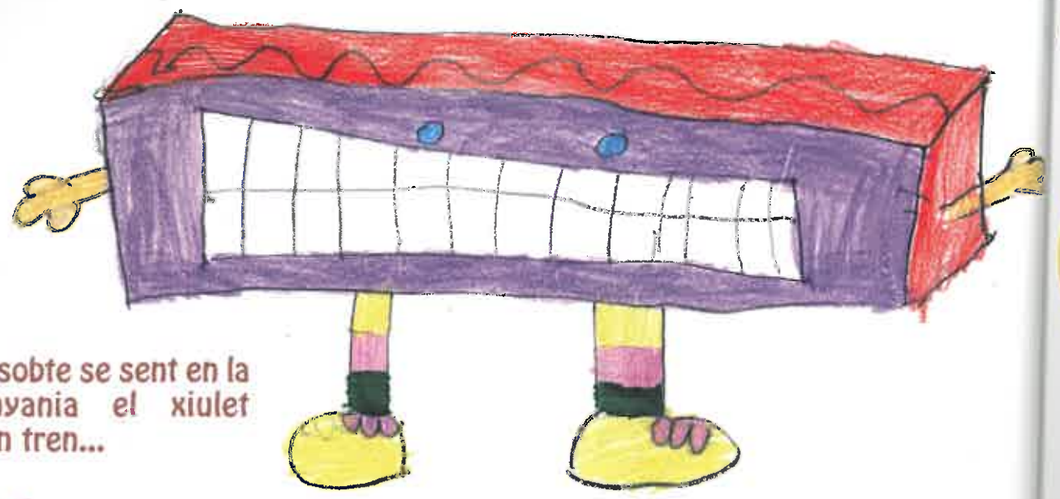

De sobte se sent en la llunyania el xiulet d'un tren...

Es van dirigir cap a la finestreta però quina fou la sorpresa quan van arribar, es van trobar amb la persiana als morros. La finestreta estava tancada i pel que es veia ho estava de feia mil anys.
-Ara què podem fer?- van exclamar els dos germans al mateix temps.

Els dos germans es trobaven sols a una estació on no hi havia cap senyal de vida, la finestreta tancada, una carretera a prop però per la qual no havia passat cap vehicle des què estaven allí, un pont que creuava un riu, cap poble ni casa aprop, zones de vegetació escassos i els seus pares segurament buscant-los desesperats, igual o més que ho estaven els dos germans, en alguna estació que no era eixa.

De sobte se sent en la llunyania el xiulet d'un tren. Els dos germans es miren sorpresos i respiren fort.

-És el que sembla?
-Sí, Dolçaina, crec que és el tren que ens durà junt als nostres pares.
-Ja em veia passant ací la vida els dos sols sense ningú més amb qui raonar- comenta alterada Dolçaina.
-Doncs, tranquil·la! Que sembla que el nostre malson està a punt d'acabar.

El tren s'atura davant els xiquets i una clau de sol trau el seu cap per la finestreta del conductor.
-Sou Dolçaina i Clarinet?
-Sí, som nosaltres!- responen estranyats.
-Au, vinga! pugeu que anem amb retard! - diu el maquinista.
I Clarinet, que és un poc graciós, bromeja referint-se al calendari de fa deu anys.
-I tant que anem amb retard! Com que estem al 2010!
-Vinga, calla i pugem al tren!- crida Dolçaina.

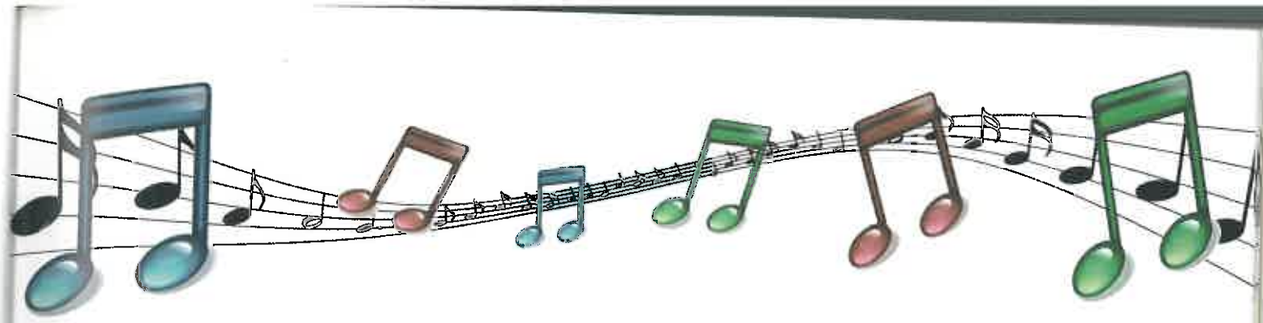

Dolçaina i Clarinet se n'adonen que aquell tren era especial, no sabien ben bé per què...

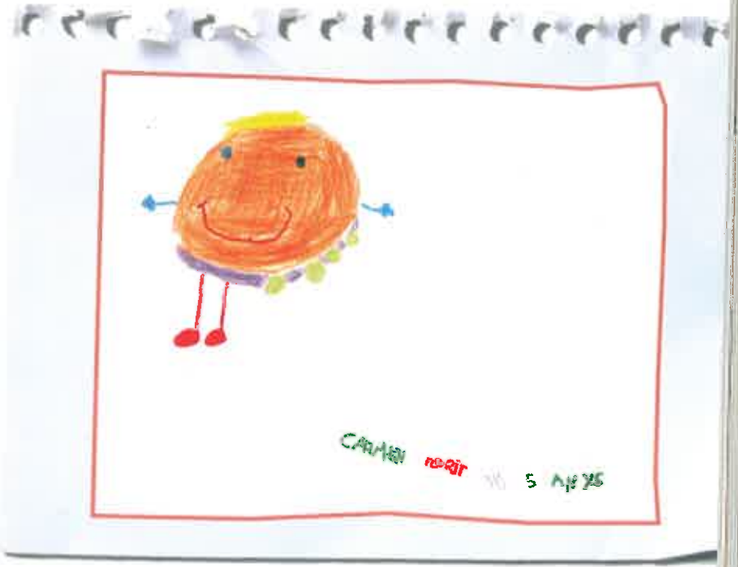

Una vegada dalt del tren, Dolçaina i Clarinet se n'adonen que aquell tren era especial, no sabien ben bé per què, però hi havia alguna cosa que així els ho feia sentir.
Dolçaina i Clarinet compartien el vagó amb altres xiquets.
-Clarinet!?
-Què vols Dolçaina?
-Tu veus el mateix que jo?
-Què veus tu, Dolçaina?
-Què veig jo? Doncs, un vagó ple de xiquets com nosaltres i cap pare o major de divuit anys.
I què?- diu estranyat Clarinet.
-Que és un poc estranyat que tots aquests xiquets viatgen sols! També s'hauran perdut com nosaltres? Com sabia el maquinista els nostres noms? Ens hauran segrestat com a aquestos xiquets? No devíem haver pujat sense més, devíem haver-li fet cas a la mare i no parlar amb desconeguts i molt menys pujar al tren amb el primer que ens anima a fer-ho.
-Ja està bé, Dolçaina! No sigues paranoica! No estem segrestats, ni nosaltres ni ells! I el maquinista sabria els nostres noms perquè la mare i el pare ens estaran buscant i hauran donat avís a totes les estacions! Sempre tan preocupada per tot i buscant-li cinc peus al gat! Deuries estar contenta de tornar a casa- crida exaltat Clarinet.
En això, se'ls acosta una xiqueta molt dolceta i els pregunta:

-Qui sou vosaltres? Per què esteu discutint?
-Nosaltres som Dolçaina i Clarinet i no estem discutint, tan sols són coses

de germans.

-Tu qui ets?- pregunta Dolçaina.

-Jo sóc Viola. Vosaltres també veniu a l' Univers de la Música?

-A l' Univers de la Música? Això què és? On està això? Nosaltres anem a Do-Re-Mi a retrobar-nos amb els nostres pares.

-A retrobar-vos amb els vostres pares?

-Sí, a retrobar-nos, ja que ens hem enganyat de tren i ens hem perdut- explica Clarinet.

-I on has dit que va aquest tren?- pregunta inquieta Dolçaina.

-A l'Univers de la Música.

-Veus, Clarinet, ja t'ho deia jo que no havia sigut bona idea pujar-hi.

-I què és l' Univers de la Música?- pregunta interessat Clarinet.

-És una escola de música on preparen els millors instruments de corda, vent i percussió per a tocar una peça màgica, la partitura de la qual tan sols poden llegir-la uns quants elegits.

-Una peça màgica? Uns quants elegits? Elegits per qui?

-Quantes preguntes em fas al mateix temps, Dolçaina?

-Sí, és un defecte que té i per això discutíem abans- assenyala Clarinet.

-Anem pas per pas. Vosaltres heu sentit dir mai això de que la música amansa les feres? Doncs, una vegada a l'any té lloc un concert molt especial, on uns xiquets privilegiats com nosaltres i amb unes qualitats innates fan eixir dels seus instruments unes notes musicals capaces de dur l'harmonia, pau i serenitat per uns moments a aquest món tan boig de vegades. Però com comprendreu, per a fer una cosa tan especial, s'ha de ser especial i a l'hora estar molt ben preparats. I és per això que tots nosaltres hem sigut elegits per a regalar eixe moment tan valuós i necessari.

-Però i els nostres pares? Estaran preocupats buscant-nos!

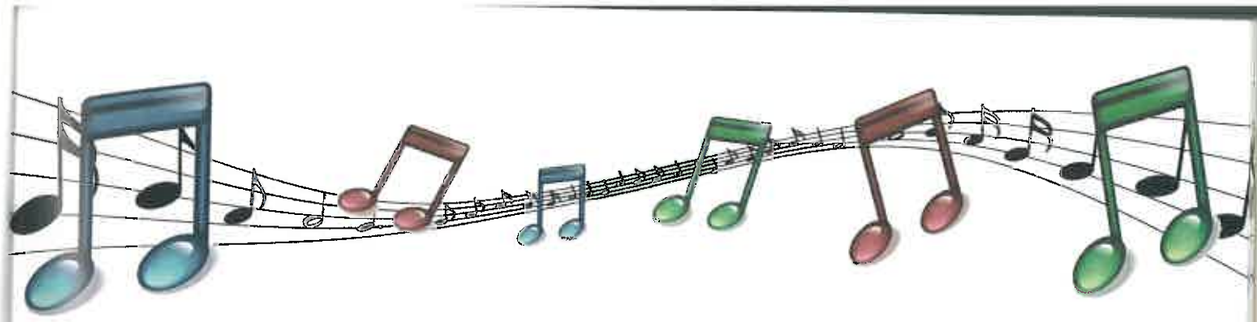

Açò és màgic, i la màgia ho resol tot...

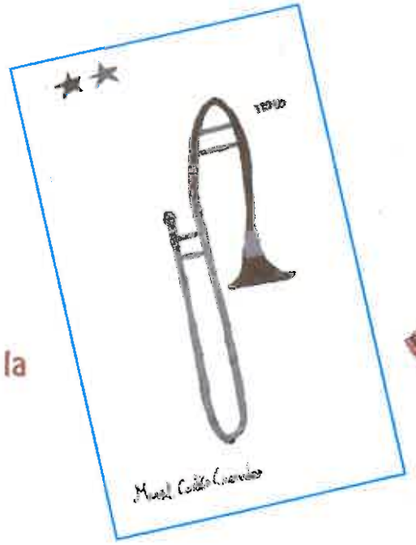

-Tranquils, açò és màgic i la màgia ho resol tot. Les muses s'encarregaran d'anunciar als vostres pares que heu estat elegits i d'enviar-los la corresponent invitació per tal d'assistir al concert. I ara agafeu-se ben fort que anem a creuar el passadís que ens conduirà a l' Univers de la Música.

Has sentit, Dolçaina? Ha dit que hem estat elegits, que som especials i que anem a viure una experiència màgica i meravellosa junt a tots aquestos xiquets! M' encanta! De segur que el pare, la mare i la tia Cel estan orgullosos de nosaltres!- crida entusiasmat Clarinet.

-Que diferents que som tots dos! Tu tan aventurer i jo tan d'anar per casa! Però et confesse que tinc curiositat per veure que ens han preparat el destí.

-Doncs, deixa't portar que ja estem arribant-comenta il·lusionada Viola.

En aturar-se el tren, tots els xiquets miren emocionats per les finestres i impacients esperen el senyal per poder baixar.

Una veu els dóna la benvinguda a l' Univers de la Música i els convida a entrar. És un edifici immens on es respira tranquil·litat i calma. Els condueixen a tots al saló d'actes on estan presents els professors de cant, harmonia i solfeig, entre d'altres, i com no, el director de l'escola, un home de semblant seriós però amb unes pinzellades de bon humor. Els expliquen què han vingut a fer ací, tal com els havia contat Viola, i que aquest any tocaran el "Reque te fa", una peça molt bonica però molt difícil a la qual hauran de dedicar-li moltes hores d'estudi.

La reunió va concloure amb el lema de l'escola:

La clau de l'èxit està a la

CONSTÀNCIA. Seguidament, ens varen acomodar a cadascú en la seua habitació per tal de descansar després d'un dia tan mogudet i així agafar forces per a poder fer front a tot el que ens esperava.

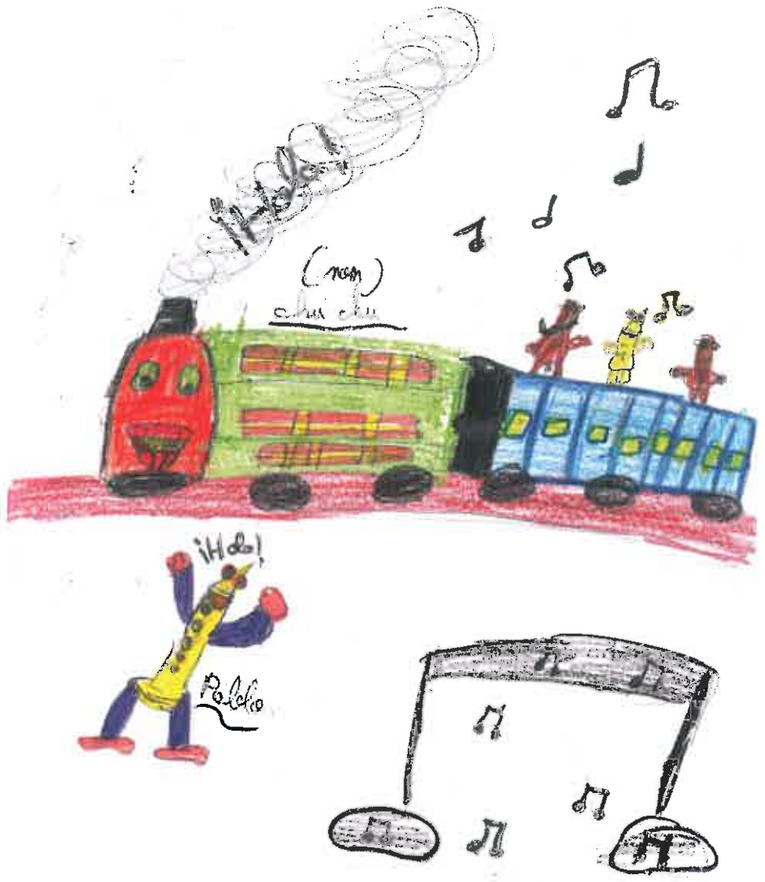

Un nou dia va encetar l'aventura a l'Univers de la Música. Aquest era un dia especial, però no sols perquè començava el curs, sinó també perquè eixos xiquets i xiquetes elegits per a l'ocasió tindrien per primera vegada la partitura màgica a les seues mans. Era un moment molt esperat, ja que aquella partitura semblaria un paper en blanc per a molts, però per a ells estava plena d'unes notes que els faria entonar la més bella cançó.

Tothom es trobava al saló d'actes i el Director de l'escola pren la paraula.

-Xiquets i xiquetes, avui sereu els protagonistes d'una gran fita, ja que avui amb el vostre talent aneu a donar-li vida a una peça musical que sols vosaltres sereu capaços de llegir. Com sabeu, anem a recórrer junts un llarg camí que ens conduirà a interpretar un meravellós concert destinat a tornar, encara que no siga per sempre, la pau, la tranquil·litat, harmonia i serenitat al nostre món.

Mentre el Director parlava, tothom l'escoltava amb gran interés i tan sols se sentia la seua veu. Però, de sobte, s'es-

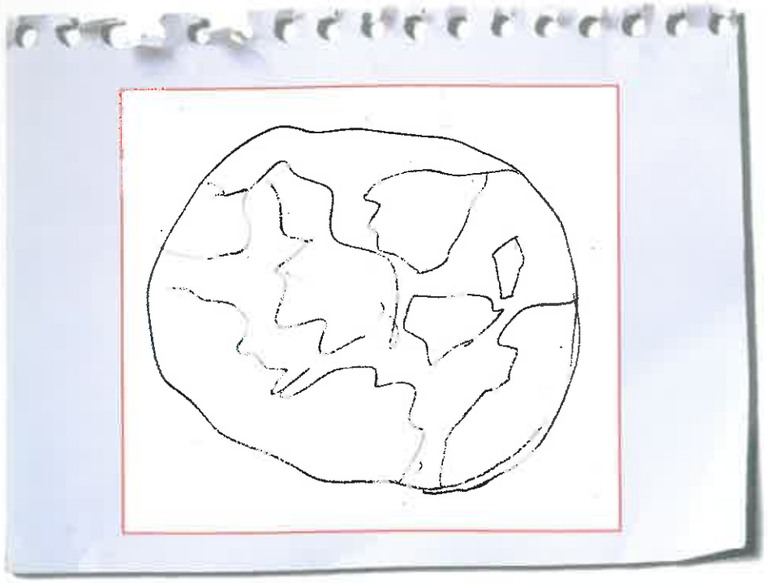

La nostra amiga en un tres i no res col·loca cada peça al seu lloc i descobreix un mapa, però misteriosament sobra una peça...

colta un gran aldarull pel corredor.
-No està! No està! Se l'han emportada!- se sent cridar algú.
-Què passa per ahí fora? Què és el que no està?
-La partitura ha desaparegut i en el seu lloc he trobat un trencaclosques!- crida com un boig el Secretari.
-Cóm que la partitura ha desaparegut? Cóm ha pogut succeir? Qui se l'ha enduta?- pregunta acaloradament el Sr. Director.
-De segur que ha sigut obra de Silenci- replicà el professor de vent. Silenci és un malvat que odia la felicitat i gaudeix veient estressat i de mal humor a tothom; de segur que ha sigut ell. Ja ho havia intentat en altres ocasions, però mai ho havia aconseguit. I aquesta vegada, cóm s'ho ha fet? Haurà comptat amb l'ajuda d'algú? O tal vegada ha vist augmentat el seu enginy?
-Bé, siga com siga la nostra tasca és trobar en perfecte estat la nostra partitura i com més prompte millor- assenyala de forma autoritària el Sr. Director.

Dolçaina alça el braç i demana fer una pregunta.
-Sí, digues, què volies?
-Ha dit que al lloc de la partitura ha trobat un trencaclosques, no?
-Sí, i què? No voldràs posar-te ara a jugar? Ara no n'és el moment!- replica el professor de vent.
-Ja sé que ara no és el moment, però pense que tal vegada el trencaclosques ens ajude a esbrinar on es troba la partitura i casualment a mi se'm dóna molt bé resoldre'ls.
-Tal vegada tinga raó, pot ser aquest trencaclosques siga la clau- apunta el Director.
El Secretari seguint les indicacions del Sr. Director porta fins al saló d'actes el trencaclosques i li'l fa arribar a Dolçaina. La nostra amiga en un tres i no res col·loca cada peça al seu lloc i descobreix un mapa, però misteriosament sobra una peça. Seguint les indica-

NEUS TALENS (6 anys)

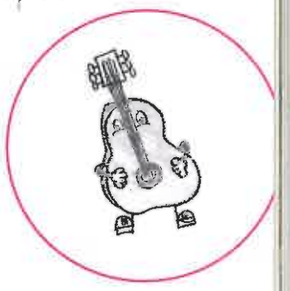

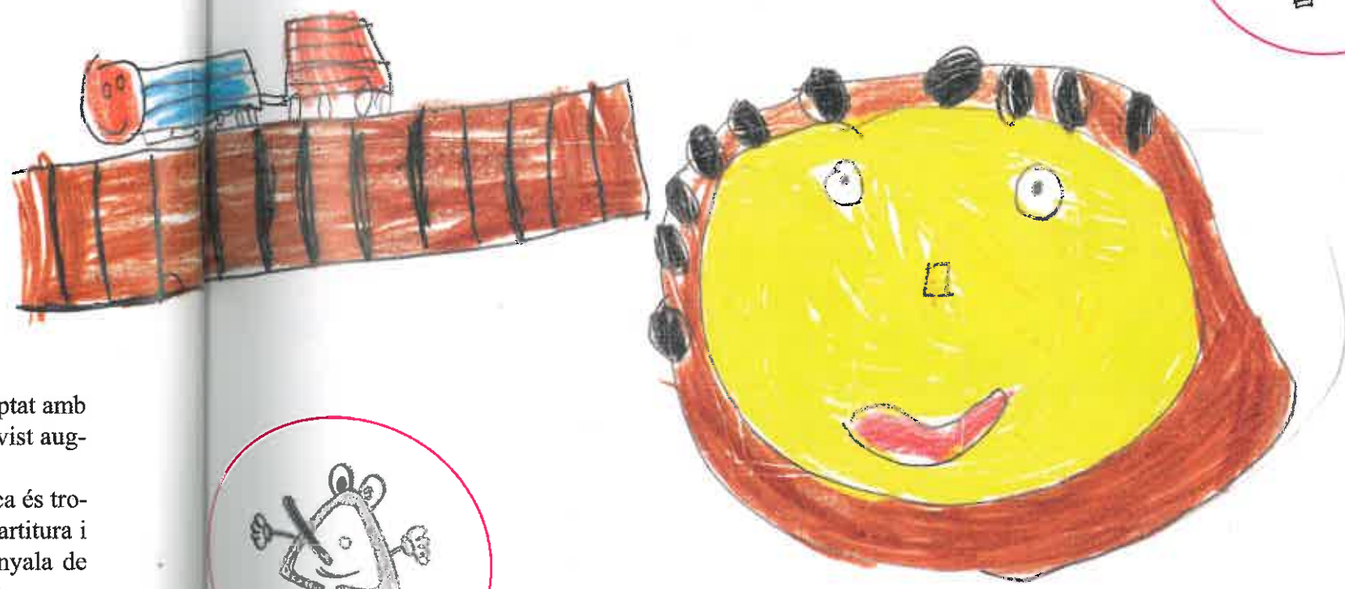

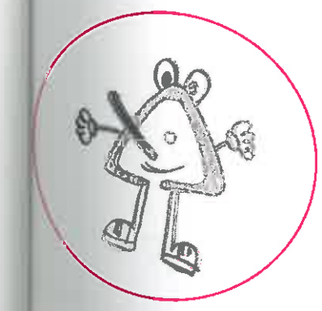

cions del mapa arriben, a través d'un passadís ocult a l'escola i desconegut fins aleshores per tothom, a una sala fosca i freda on es troba la partitura dins d'una urna . Intenten agafar la partitura però l'urna està tancada i sembla impossible. De sobte, Dolçaina col·loca la peça que havia sobrat del trencaclosques en una ranura que hi havia al costat de l'urna i aquesta comença a obrir-

És arribada l'hora de començar a preparar el gran concert...

se de forma màgica. Una vegada recuperada la partitura, gràcies a l'enginy de Dolçaina, és arribada l'hora de començar a preparar el gran concert.

Després de moltes hores d'assaig, ni el malvat Silenci ha pogut privar a l'humanitat de gaudir d'un espectacular moment musical que ha suposat una forta injecció d'alegria, bones vibracions, pau i serenitat.

Els assistents privilegiats d'aquest meravellós concert han sigut els pares i familiars de tots i cadascun dels nostres artistes, entre els quals trobem com no a Dolçaina i Clarinet.

La tia Cel ha sigut incapaç de contenir les llàgrimes en veure els seus nebots fent realitat un del seus somnis, tocar en l'orquestra més important de l'Univers de la música.

A la fi Dolçaina i Clarinet s'han pogut retrobar de nou amb la seua família i tornar tots junts a casa després d'haver viscut una aventura tan emocionant.

Aquesta és la nostra història però com que tu també ets el/la protagonista d'aquesta història, pots elegir el final que més t'agrade d'entre aquestos que han escrit els nostres fallerets i falleretes o, fins i tot, inventar-te'n tu un. Esperem que us haja agradat molt i seguirem treballant any rere any per superar-nos un poc més. Gràcies i fins, l'any que ve!!!

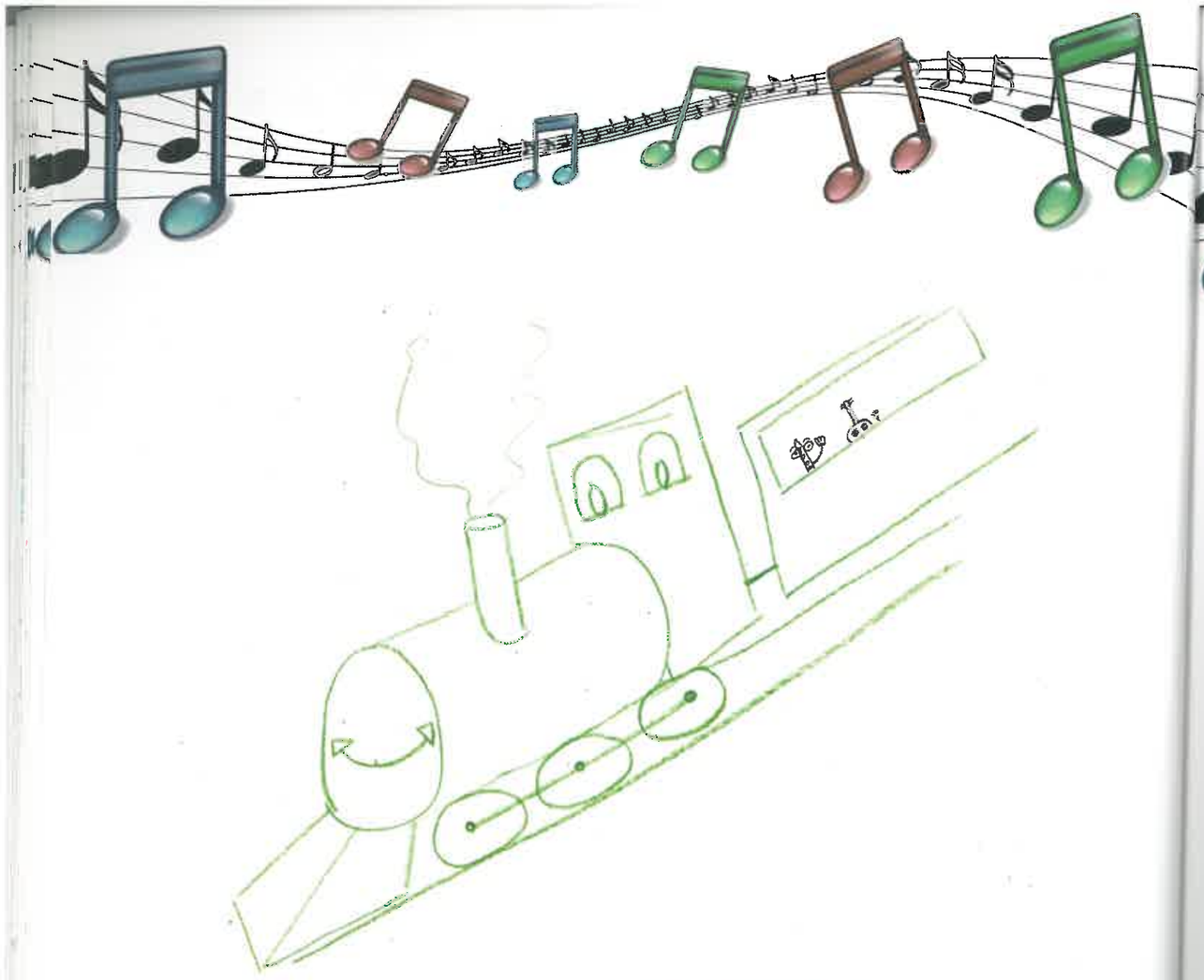

Final de Carme i Maria

Armònica= Mare
Trompeta= Pare
Clarinet= Fill
Dolçaina= Filla
Violoncel=tia
Viola= amiguet
Órgan// Rodolofo "el bombo"= roín
Violí- piano= amiguets

Clarinet i Dolçaina i Armònica viatgen a vore a Cel en tren, Clarinet i dolçaina s'equivoquen de tren i arriben fins l'Únivers de la música, una escola d'instruments musicals. Al final de curs, en el mes de març, realitzaran un gran concert on estrenaran la seua obra mestra " el Requetefá".

En arribar a l'escola, després del llarg viatge,

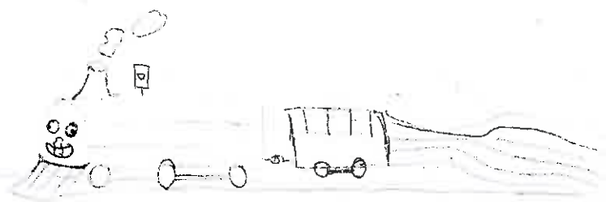

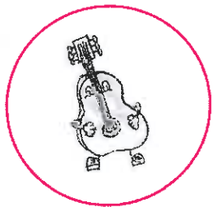

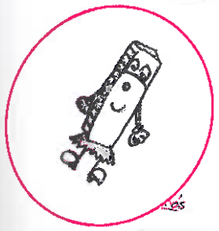

Ningun instrument vol assatjar amb ell per les seues fortes notes...

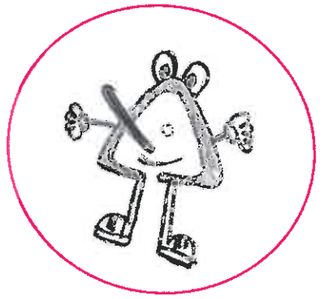

dormen tota la nit. En despertar-se el director els conta que les partitures de l'obra mestra han desaparegut.

Rodolfo el Bombo és un alumne glotó que té la zona d'assaig a les cotxeres de l'escola. És el seu refugi ja que ningun instrument vol assatjar amb ell per les seues fortes notes greus.

Com a venjança contra els seus companys, una nit furta les partitures de la caixa forta del director i les amaga, junt a tots els seus tresors, al congelador que hi havia a la cotxera. El que no sap és que les partitures deixen caure notes fluorescents que només es poden vore per la nit.

És dolçaina qui descobreix les partitures en el congelador. Veu que les notes s'han congelat i l'única forma de tornar-les al seu estat inicial és assatjant. Dolçaina crida a tots els seus amics de l'escola i comencen a practicar, tot i que al principi sona molt mal, la melodía va millorant.

Conten al director que Rodolfo havia furtat les partitures. El director el deixa tocar però a última fila com a castig.
Els pares de Clarinet i Dolçaina i la tia Dolçaina arriben al concert, buscant els seus fills, i descobreixen que són uns artistes.

Com ha agraïment per haver recuperat les partitures, el col.legi els concedéis una beca per a estudiar el curs següent a l'Únivers de la Música. Els seus pares els deixaran anar a passar l'estiu am la tia Cel.

Final segons Laura

Quan arriben a l'Univers de la Música Clarinet i Dolçaina comencen a buscar. Verne buscar per molt llocs però tan sols van trobar un tros trencat que posava DO, RE.

Ells van pensar que si començaven a tocar anirien escrivint el trossos de partitures que faltaven.

Així ho van fer, anaven tocant i la partitura anava apareguent. Mentre Guitarra, que era qui havia agafat la partitura, anava perseguint-la fins que va arribar on eren Dolçaina i Clarinet.

Va ser en vore a Guitarra plantada davant d'ells, volent agafar altra vegada la partitura, quan varen descobrir que era ella la lladre que l'havia furtada. Els dos germans portaren a Guitarra a la policia.

En acabar tot aquest assumpte del robatori pogueren tots junts tocar el concert i vingueren a arreplegar-los els seus pares i sa tia per anar a casa tots junts i contents.

mentre intentaven dormir, sentiren un soroll molt estrany...

Final segons Josep

La primera nit, mentre intentaven dormir, sentiren un soroll molt estrany. Un gran tro que espantà a Clarinet, qui anà corrents a l'habitació de Dolçaina. Isqueren de l'habitació i seguiren unes ombres que veieren passar pel corredor. Quan ja estaven més a prop d'elles pogueren distingir que eren Bombo, Órgan i Pandereta i que duien alguna cosa a les mans, eren com uns sacs xicotets però no podien vore si hi havia res dins.

Els tres es separaren per diferent corredors i sempres mirant enrera per controlar que ningú els seguira, però Clarinet i Dolçaina sabien molt bé amagar-se.
Al darrera dels dos germans aparegueren el director del col.legi, Saxofó, i la mestra de cant, Guitarra, que els manaren que tornaren a les seues habitacions, no era hora d'estar pels corredors del col.legi.

AL matí següent el director comunicà a tots els alumnes que les notes de la partitura del Re Que Te Fa havien desaparegut i no es podria fer el concert que tenien programat.
De sobte a Dolçaina li vingué al cap la nit d'abans i li digué a Clarinet al cau d'orella:
-Per això ahir varen vore a Órgan, Bombo i Pandereta pels corredors. Deuen haver sigut ells qui han furtat les notes, les deurien dur als saquets que duien a les mans.

Els dos germans decidiren anar a buscar les notes musicals. Anaren al primer corredor per on es va desviar Bombo. Era un corredor estret i amb poca llum que donava al terrat de l'escola. Allí no es veia res, tan sols un terrat amb una alta fumarola on havien fet un niu una familia de falcons. Però se n'adonaren que dins del niu hi havia alguna cosa que brillava i decidiren pujar per a vore que era.

Pujaren poc a poc i quan arribaren dalt de tot veieren que dins del niu estava el falcó amb les seues cries.
-Com ho farem per a poder agafar-ho? Els falcons no es fien de ningú i menys si clavem la mà al seu niu, es pensaran que volem fer-los mal a les seues cries i ens picaran amb el seu bec.- Va comentar Dolçaina.
-Ja està, entre els dos els tocarem una cançoneta per a que es tranquilitzen. Podríem tocar la que ens cantava el pare per a que ens adormirem. Que et sembla Dolçaina. –Preguntà Clarinet.
-Es perfecta.- respongué Dolçaina- Vinga, toquem Mareta, Mareta.

Efectivament el falcó i els falconets començaren a relaxar-se i no tardaren gens en adormir-se. Aleshores Dolçaina va estirar la mà dins del niu per agafar alló que havien vist que brillava, i descobriren que eren unes quantes notes musicals. Segur que Bombo les havia posades allí la nit d'abans.

Baixaren de la fumarola i entraren al col.legi de nou per a seguir buscant en els corredors. El següent corredor que investigaren era més ample i estava ple de fotografies d'antics intruments. Entre dos d'aquestes fotografies hi havia una xicoteta porta. Intentaren obrir-la però veguren que no tenia cap pany.

-Tal vegada necessitem una contrasenya per a poder obrir-la, no creus Dolçaina?.
-I quina deu ser?-Dolçaina pensava.
-Ja està, per que no provem a tocar la melodía que sentirem en entrar en el col.legi?- Contestà Clarinet, segur de

que havia trobat la contrasenya.
Clarinet tenia raó perque la porta començava a obrir-se poc a poc. En entrar dins els dos germans es quedaren un poc decebuts ja que allí no hi havia res, tan sols una habitació buida. Tal volta s'havien enganyat.

Dolçaina es recolzà en una paret, per a descansar, i de sobte un taulell de terra va començar a menejar-se destapant una caixeta daurada. Es llançaren damunt de la caixeta per a obrir-la i, com no, dins trobaren més notes de la partitura.

Ràpidament s'alçaren de terra per a seguir amb la búsqueda de les últimes notes, que segur estaven en el corredor pel que havia fugit Pandereta.

Aquest últim corredor donava a l'auditori on s'havia de fer el concert i allí estaven els tres lladres: Bombo, Pandereta i Órgan, intentant amagar les últimes notes que faltaven. Clarinet els cridà preguntat:
-Què feu amagant les notes?
-Les volem amagar per a que no es puga tocar la partitura- contestà Bombo- sempre que toquem en un concert vosaltres es podeu lluir molt però nosaltres tres no. El meu so no agrada molt, el d'Órgan espanta a quasi tots els xiquets i Pandereta és tan xicoteta que quasi no es sent.
-Segur que si no estem al concert ningun dels tres no se'ns trobarà a faltar- replicà Órgan.
-Així que decidirem furtar les notes per a que ningú puga tocar i que sentiu el mateix que nosaltres- va dir Pandereta.
Dolçaina els explicà que no es funciona-

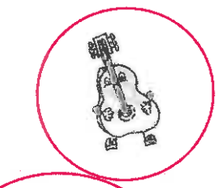

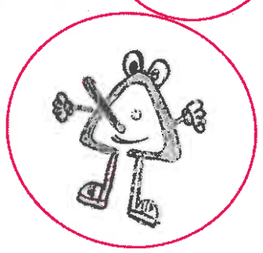

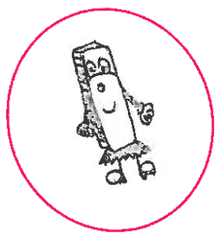

Luis (3 anys)

baix la direcció de Saxofó el concert sonaria perfecte...

va d'eixa manera en un concert. Que tots els instruments, ja siguen menuts o grans, són necessaris per a que el concert isca perfecte. Sense Bombo i Pandereta no es poden donar les entrades i ixides als intruments. Sense Órgan en faltarien els sons més greus que són imprescindibles per a fer que la música aplegue al racó més allunyat. Sense ells o sense cap altre instrument no podrien de que la partitura del Re Que Te Fa aplegara des de l'Univers de la Música a qualsevol racó del món.

Bombo, Órgan i Pandereta entengueren que el que havia dit Dolçaina era cert. Si tots s'unien tocant a ritme de la mateixa partitura i baix la direcció de Saxofó el concert sonaria perfecte. I Podrien escampar pel món la tranquilitat, alegrietat i pau que ens transmet la música.

Claudia

Andrada Alborola 6 anys

JUANITO

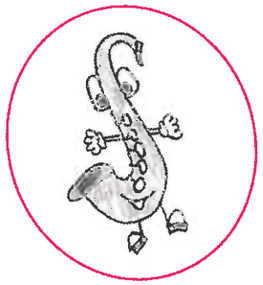

TAMBOR

Final segons Marcos

Quan van arribar a l'escola es van assabentar de que havien furtat la partitura. Als dos germans els agradava molt investigar i van decidir que descobririen al lladre.

Per altra banda , quan Clarinet i Pandereta van arribar a la parada del tren, es van adonar que els seus fills no estaven i es posaren a buscar-los entre la gent, però no els van trobar. Se'n van anar a la parada de tren d'abans de la que estave, en Instrumentlandia, i allí el maquinista d'un tren a vapor els va dir que els xiquets se n'havien anat a l'escola de l'Univers de la Música, però el próxim tren no pasaba fins al cap de 5 dies. Mentretant els dos xiquets ja havien descobert el lladre, era un instrument de corda polsada. Les possiblitats de saber qui era n'eren tres: l'arpa, el piano o la flauta.

Un dia, per la nit, Clarinet es va despertar en sentir un soroll. El soroll venia de la sala més tétrica de l'escola, la sala on estava l'Órgan i Clarinet va vore que a Órgan li van caure totes les notes de la partitura.

Corrents va anar a avisar al director, Trombó de Vares, qui es va alçar en un bot del llit i tots dos van pillar a Órgan amb les mans en la massa. Els guardes de seguretat el van portar a la presó.

A la fi van aplegar els pares de Clarinet i Dolçaina i varen poder celebrar tots junts el descobriment que havien fet els seus fills escoltant el gran concert que, finalment, ja podien tocar.

ha sentit com algú escapava per la porta del darrera...

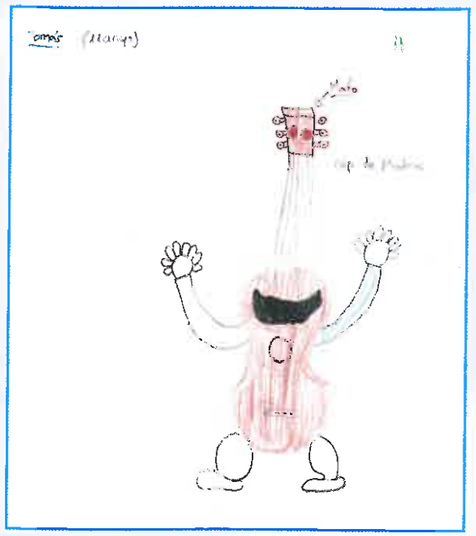

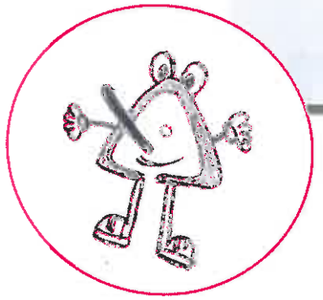

Final segons Mariola i Carme

Els pares estan a l'estació.
Dolçaina, Viola i Clarinet se n'adonen que algú els ha furtat la partitura, però es veu que algunes notes els han anat caiguent pel camí mentre els lladres intenten escapar.

Els tres amics decidiesen seguir el camí que han anat deixant les notes i arriben fins la biblioteca.

Una vegada allí veuen a l'Órgan tot esglaiat perque algú ha entrat mentre ell feia la becadeta de després de dinar. S'ha despertat en sentir com es trencava una partitura i queien totes les notes al terra i també ha sentit com algú escapava per la porta del darrera.

JUANITO

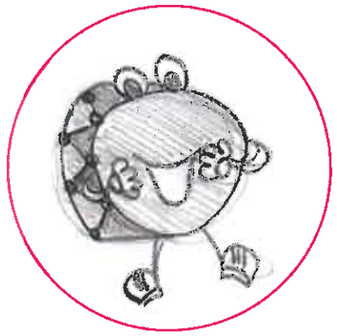

Els tres enganxen a correr cap a la porta i en arribar al pati veuen a Bombo plorant amb els trossos de partitura i les notes en les seues mans. Ell els explica que ho ha fet perqué té enveja dels altres instruments ja que ell tan sols pot tocar una nota i la resta poden fer melodies senceres.

Viola, Dolçaina i Clarinet el consolen dient-li que té moltes virtuts com per exemple que és ell qui marca el ritme, que sona més fort que ningú i que la gent no sap música amb ell si que ne'n pot fer fàcilment.

Bombo demaná perdó i entre els quatre recomponen la partitura per a tocar-la eixa mateixa nit. Clarinet i Dolçaina decideixen canviar d'escola i quedar-se a l'Univers de la Música.

ho ha fet perqué té enveja dels altres instruments...

Making Of

Els xiquets i xiquetes de la Falla La Vía prepararen els dibuixos del llibret Infantil 2010, i s'ho passaren molt bé.

Assaig Infantils

Els xiquets i xiquetes del quadre artístic de la nostra Falla es preparen per a fer una actuació memorable. De segur que ho fan d'allò més bé!

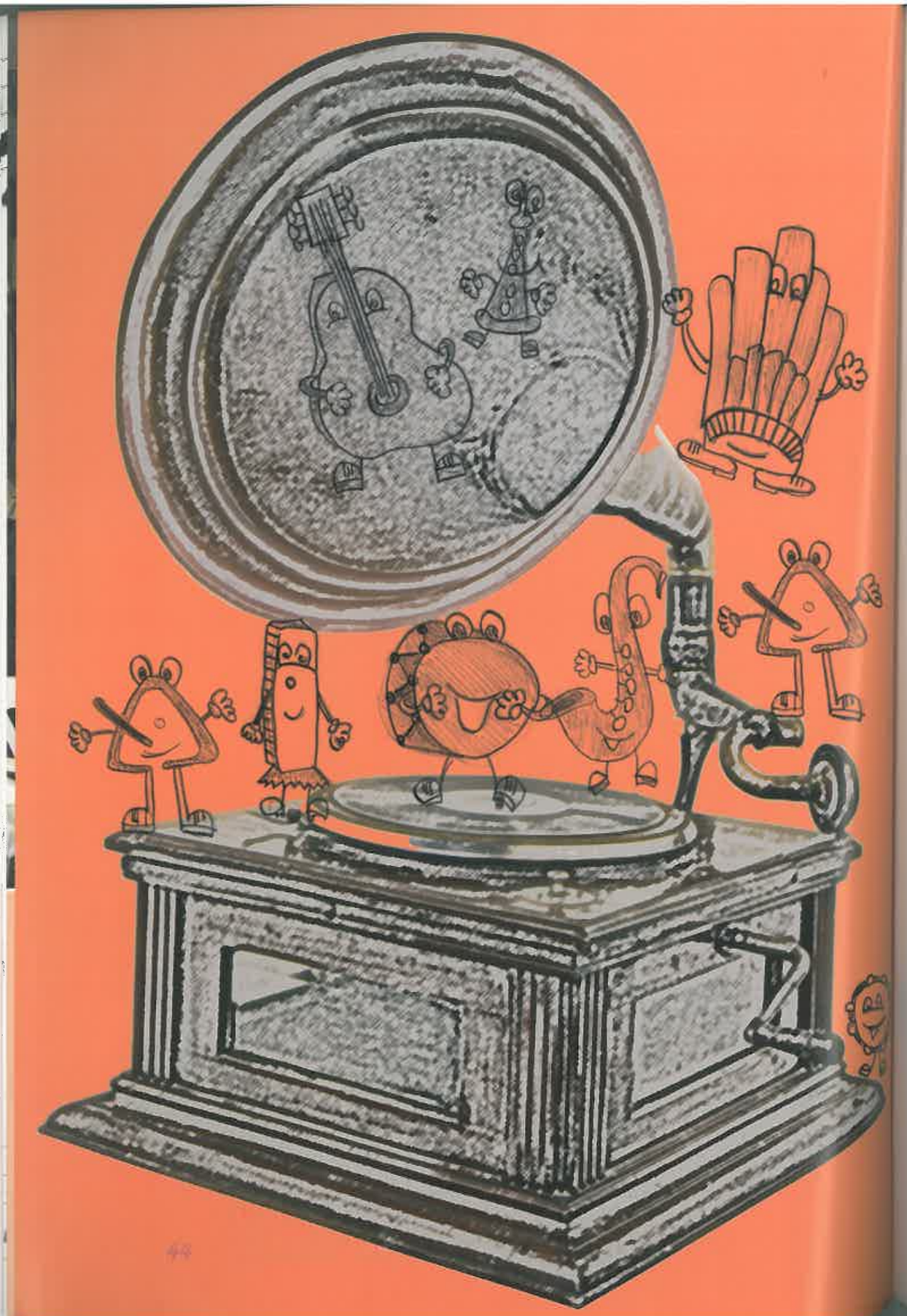

Recompenses Infantils de la Junta Central Fallera de València

BUNYOL D'ARGENT INFANTIL

Vicent Alfonso i Vidal.
Zaira Mejias i González.
Rosabel Alberola i Escrihuela.
Angela Llinares i Asunción.
Andrea Meló i Clar.
Kiara Fernández i Sánchez.
Maria Ferrando i Alberola.
Aurora Ribelles i Talens.
Amanda Albero i Blasco.

BUNYOL D'OR INFANTIL

Julio Almiñana i Sanchis.
Vicent Bono i Plancha.
Jose.Enrique Chafer i Sanchis.
Josep Grau i Palomares.
Jordi Gascón i Verdú.
Ismael Plancha i Benavente.
Oscar Vidal i Pons.
Victor Romero i Chafer.
Ivan Torres i Escrihuela.
Helena Chover i Llacer.
Victoria Chover i Llacer.
Laura Gómez i González.
Beatriz González i Álvarez.

Jordi Puertes Enguix (cabellereta)

Leire Fons Jiménez

Alba Artes Grau

André Llinares Ferrando

Naiara Palomares Zafrilla

Nous Fallerets i Falleretes

Marta Espi Vercher

Aleix Alberola Talens

Laia Vila

El Teatre dels més menuts, del nostre futur

Seguint la tasca començada pel grup artístic de la nostra falla, decidírem que els xiquets, part fonamental i tal volta, la més important d'aquesta gran família, també havien de participar.

Amb aquesta obra titulada "Un missatge al Pare Nadal" aconseguírem passar una vesprada molt entretinguda i amenitzada amb les rialles del més menuts. A continuació els deixem un breu resum.

Un missatge al Pare Nadal

Una xiqueta, Laia, esperava impacient l'arribada del Pare Nadal. Li encantava posar els adornaments a l´arbre i que li contaren la història del JESUSET. Quan s´imaginava els regals que rebria, tots ben embolicats i esperant que algú els desemboliqués, el ULLS LI FEIEN PAMPALLUGES, el COR LI BATEGAVA i les cames li botaven totes soles.

Tot i això hi havia una cosa de les festes de Nadal que li feia no poder agarrar el son, el Pare Nadal. Tanta era la por que li tenia, que tapà la ximenera amb tot tipus de joguines, llibres, caixes de sabates velles, etc ...

La seua àvia li explicava que era un bon home estimat per tots els xiquets, però ella continuava sense voler deixar-lo entrar a casa. Tanta era la seua persistència que sa mare cridà a Groenlàndia, però desgraciadament aquest ja havia començat el seu llarg viatge.

Asseguda a la cuina, sa mare, li digué que es posara a la pell del Pare Nadal, després de moltes hores de viatge i amb un sac ben carregat. Aleshores li preguntà, quina seria la cosa que menys t'agradaria que et passara en arribar a una casa? Laia respongué: quedar-me atrapada en una ximenera.

Després d'una llarga xarrada, Laia i sa mare arriben a un acord, deixar entrar al Pare Nadal, però no més enllà de la porta. Així que li deixaren una nota amb un missatge: "no baixes per la ximenera, entra per la porta de la cuina, però no faces un pas endavant. Moltes gràcies i bon Nadal ".

L'esperada nit de Nadal arribà i, el Pare Nadal va fer cas a Laia. Després de llegir la seua nota, entrà per la cuina i dipositá els regals a la taula. A l'endemà, Laia, en veure que els regals estaven a la cuina, es posà molt contenta ja que el Pare Nadal havia seguit les seues instruccions, al cap i a la fi, era un bon home. Amb el seu telèfon nou li trucà i, li digué que el proper any si estava cansat podia seure al seu sofà i descansar una estona abans de continuar amb el seu viatge.

Escrita i dirigida per Elena Guerra Chaveli amb la participació de Zaida, Bea, Carlos Puig, Melodi i Eugenio Arroyo.

Publicitat